

ADRODDIAD BLYNYDDOL ANNUAL REPORT

2017

DYMA'N GÊM NI. DYMA RYGBI CYMREIG.
THIS IS OUR GAME. THIS IS WELSH RUGBY.

NEGES Y LLYWYDD	4
DATGANIAD Y CADEIRYDD	6
CRYNODEB PRIF WEITHREDWR Y GRŴP	8
ADRODDIAD STRATEGOL	14
PENNAETH CYFRANOGIAD	22
PENNAETH PERFFORMIAD	26
PENNAETH GWEITHREDIADAU RYGBI	32
Y GARFAN GENEDLAETHOL	34
ADRODDIAD Y CYFARWYDDWYR	36
CONSOLIDATED INCOME STATEMENT	40
CONSOLIDATED STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME	41
CONSOLIDATED AND COMPANY BALANCE SHEETS	42
CONSOLIDATED STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY	43
COMPANY STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY	44
CONSOLIDATED STATEMENT OF CASH FLOWS	45
NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS	46
INDEPENDENT AUDITORS' REPORT	64
LLYWODRAETHU YN UNDEB RYGBI CYMRU	67
SWYDDFA GOFRESTREDIG	69
BWRDD CYFARWYDDWYR	70
BWRDD GWEITHREDOL	77
YSGRIFAU COFFA	82
PARTNERIAID MASNACHOL	86

Dennis Gethin

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf profwyd rhai eiliadau cofiadwy tu hwnt ar y llwyfan rygbi rhyngwladol, ac fel Llywydd URC rwy'n ei chyfrif yn ffrind gallu dweud i mi fod yn dyst i lawer ohonynt.

Dechreuodd Cymru y tymor mewn steil drwy ennill tair o'n pedair gêm rhyngwladol yng Nghyffres Under Armour yr hydref. Dyma ein canlyniad gorau mewn cyfres o'r fath ers 2002, a rhaid canmol Rob Howley a'i dîm hyfforddi a wnaeth eu gwaith mor fedrus tra oedd Warren Gatland i ffwrdd yn cyflawni ei ddyletswyddau gyda'r Llewod.

Daeth ein tymor i ben mewn steil hefyd gyda'n buddugoliaethau yn ystod taith yr haf dan arweiniad Robin McBryde, pan fuom yn chwarae yn erbyn Tonga yn Auckland ac yna'n ymweld ag Apia, Samoa am y tro cyntaf erioed.

Cafodd 11 o gapiau newydd eu cyflwyno yn ystod y daith, a chwaraeodd Jamie Roberts ran allweddol wrth dywys y grŵp hwn o chwaraewyr eithaf dibrofiad i

fuddugoliaeth. Y tro diwethaf i Gymru gyflwyno cynifer â hynny o gapiau newydd oedd yn 1947 pan chwaraeodd Cymru yn erbyn Lloegr yn y gêm rhyngwladol lawn gyntaf ers yr Ail Ryfel Byd.

Roedd y gêm yn erbyn Samoa yn arbennig o anodd, o gofio bod y rhan fwyaf o'n chwaraewyr mwyaf profiadol gyda'r Llewod a bod salwch wedi taro'r garfan. Roedd ymdrech pawb dan sylw'n arwrol a hoffwn eu llongyfarch i gyd.

Roedd cyfraniadau Cymry i daith y Llewod, lle gwelwyd chwaraewyr a rheolwyr o Gymru yn disgleirio ar y cae ac oddi arno, yn destun balchder mawr i ni fel cenedl. Nid wyf am enwi neb ond rhaid cyfeirio at Jonathan Davies a gafodd ei enwi'n chwaraewr y daith gan ei gydchwaraewyr. Mae hynny'n glod mawr iddo fel chwaraewr ac yn glod i'w glwb, ei gymuned a'i wlad. Roedd pob un o'n chwaraewyr, ein hyfforddwyr a'n staff cymorth yn llysgenhadon gwyd i'r gamp ac i Gymru.

Rhaid hefyd i mi grybwyll y lluo o gefnogwyr o Gymru a deithiodd i ben draw'r byd i ddilyn Cymru a'r Llewod. Wrth edrych ar draws y cae yn Eden

Park ar noson y drydedd gêm brawf a oedd mor dyngedfennol, cefais fy synnu gan yr holl faneri o glybiau rygbi yng Nghymru a oedd i'w gweld ar hyd yr eisteddleoedd. Chwaraeodd y cefnogwyr hynny ran bwysig yng nghanlyniad llwyddiannus y gyfres hanesyddol, a chawsant eu canmol yn gywir ddigon gan Sam Warburton – capten y Llewod ac un o'n chwaraewyr gwyd ni. Mae'n berson rhagorol ym mhob ystyr ac yn ennyn parch ledled y byd.

Yma yng Nghymru, rydym i gyd yn URC yn ymwybodol o'n dyled enfawr i'n clybiau ar lawr gwlad am yr holl waith y maent yn ei wneud i feithrin talent ifanc. Ni fyddai chwaraewyr megis Jonathan a ddechreuodd ar ei yrfa yn Hendy-gwyn, Jamie a ddechreuodd chwarae rygbi yn Nhredelerch a Sam Warburton a ddechreuodd ar ei yrfa yn Rhiwbeina wedi cyrraedd yr uchelfannau oni bai am gyfraniadau'r clybiau lle cawsant eu meithrin. Mae James Davies (o Hendy-gwyn hefyd), Sam Cross (o Fryn-mawr) a Jaz Joyce (o Dyddewi) a gynrychiolodd Brydain Fawr yn y gystadleuaeth Rygbi Saith Bob Ochr yn y Gemau Olympaidd ddechrau'r flwyddyn, ac a ddaeth â medalau

arian yn ôl gyda nhw, yn enghreifftiau gwych hefyd o gyfraniad ein clybiau.

Mae ein camp yn dibynnu ar y gronfa helaeth o wirfoddolwyr sy'n barod i aberthu eu penwythnosau a'u nosweithiau ym mhob tywydd er mwyn annog plant a phobl ifanc i ddechrau ymwneud â'r gamp. Ni ellir gorbwysleisio'r rhan y mae ein clybiau'n ei chwarae i sicrhau bod y gamp yn parhau'n iach yng Nghymru yn y dyfodol. Mae wedi bod yn bleser mawr cael ymweld â llawer o'r clybiau hynny yn ystod y flwyddyn ddiwethaf a hoffwn eu llongyfarch i gyd.

Un o uchafbwyntiau'r flwyddyn i bob Llywydd yw'r anrhydedd o gyflwyno tlysau, ac roeddwn wrth fy modd o gael gwneud hynny yng ngemau terfynol y Cwpan, y Plât a'r Bowlen Genedlaethol ddydd Sul 16 Ebrill. Roeddent yn ddiweddglo teilwng i dymor cyffrous ar gyfer y clybiau, ac uchafbwynt arbennig oedd gweld Shane Williams yn parhau â'i ddewiniaeth ar y cae rygbi yn 40 oed ac yn gwneud yr achlysur yn fwy disglair fyth wrth iddo helpu tîm yr Aman i gipio'r Bowlen Genedlaethol. Yn ogystal, rhaid llongyfarch tîm RGC 1404 a enillodd y Cwpan a thîm Penallta a enillodd gêm derfynol y Plât

ar yr un diwrnod, a llongyfarch Merthyr a ddaeth i'r brig yn Uwchgynghrair Principality ar ôl trechu Aberafan yn nes ymlaen ym mis Mai.

Mae fy swydd fel cadeirydd Ymddiriedolaeth Elusennol Rygbi Cymru yn dal yn destun balchder mawr ac yn dal i roi llawer o foddhad i mi, a hoffwn ddiolch yn ddiffuant i bob un o'r clybiau a'r unigolion sydd wedi ein cefnogi yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Gyda'u help nhw, a help URC a'i Uchelder Brenhinol Dug Caergrawnt fel Noddwr yr Ymddiriedolaeth, rydym wedi codi arian hanfodol er mwyn darparu gwelliannau angenrheidiol i gartrefi, cyfleoedd addysgol, cerbydau wedi'u haddasu a chadeiriau olwyn wedi'u teilwra ar gyfer y grŵp arbennig hwn o chwaraewyr sydd wedi dioddef anafiadau a newidiodd eu bywyd, wrth chwarae rygbi. Eleni mae tri o'r chwaraewyr hynny'n ymgymryd â menter codi arian o'r enw Triathlon Archarwyr er mwyn diolch i Ymddiriedolaeth Elusennol Rygbi Cymru. Maent i gyd yn bobl arbennig ac ysbrydoledig. Gyda thristwch mawr, bu'n rhaid i ni ffarwelio â dau o'n chwaraewyr hŷn a oedd wedi

dioddef anafiadau, sef Carwyn Owen a Victor Morris. Roedd y ddau ohonynt yn gymeriadau ysbrydoledig, a byddwn yn gweld eu heisiau'n fawr. Rydym hefyd wedi colli un o gonglfeini'r byd rygbi a arferai fod yn ofalwr tir yng Nghaerdydd, sef Albert Francis MBE, a weithiodd yn ddiflino i gefnogi Ymddiriedolaeth Elusennol Rygbi Cymru ac achosion teilwng eraill. Efallai fod Albert yn fach o gorff, ond roedd ganddo bersonoliaeth a chalon fawr.

Hoffwn ofyn i chi ymuno â mi hefyd i gofio am y cyn-chwaraewyr rhyngwladol Emlyn P Davies, David Nash, Roddy Evans, Gareth Griffiths, John Gwilliam, Lloyd Williams, David Thomas, John Collins, John Faull, Cyril Roberts a Cyril Davies a fu farw yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Un golled drasig tu hwnt oedd marwolaeth Elli Norkett a oedd yn aelod o dîm merched rhyngwladol Cymru ac a gafodd ei lladd mewn damwain car, a hithau ond yn 20 oed. Daeth cannoedd o ffrindiau a chydchwaraewyr Elli i'w hangladd a oedd yn deyrnged deilwng i'w thalent eithriadol a'i phoblogrwydd parhaus.

Yn olaf hoffwn ddiolch i Gareth Davies, ein Cadeirydd, Martyn Phillips, Prif Weithredwr y Grŵp, a gweddill aelodau'r Bwrdd am ein tywys drwy flwyddyn lwyddiannus arall o safbwynt rygbi yng Nghymru, a diolch i bawb gan gynnwys y Bwrdd Gweithredol a'r staff am eu cyfraniad. Hoffwn ddymuno'n dda i bawb ar gyfer y tymor sydd i ddod.

Yr eiddoch o ran rygbi

Dennis Gethin OBE

Llywydd

Undeb Rygbi Cymru Cyfyngedig

DATGANIAD Y CADEIRYDD

Gareth Davies

Wrth i mi nesáu at ddiwedd fy nhymor cyntaf o dair blynedd fel Cyfarwyddwr Penodedig Cenedlaethol ar Fwrdd Undeb Rygbi Cymru, ac fel cadeirydd hefyd, gallaf ddweud yn hyderus bod rygbi yng Nghymru yn mynd i'r cyfeiriad cywir a bod cyfnod cyffrous o'n blaenau.

Gallwn ymfalchïo yn ein timau cenedlaethol hyn i ddynion a merched, ein timau Saith Bob Ochr a'n timau ar gyfer grwpiau oedran, a gallwn ymfalchïo hefyd yn Stadiwm Principality sy'n lleoliad heb ei ail ar gyfer chwaraeon a digwyddiadau.

Rydym yn anelu at ragoriaeth ar lefel elît y gamp, ac mae'r gamp ar lefel gymunedol yn ffynnu hefyd mewn llawer o ardaloedd ledled y wlad. Yn yr ardaloedd lle nad yw hynny'n digwydd, rydym wrthi'n rhoi cynlluniau a strwythurau ar waith i wneud y gwelliannau angenrheidiol.

Unwaith eto rydym wedi gallu cynyddu'r cyllid sydd ar gael ar lefel gymunedol, ac mae hynny wedi arwain at welliannau sylweddol i amserlenni gemau ac i waith cynllunio a gweinyddu ar y lefel honno. Rydym hefyd wedi gwella cyllid ar lefel broffesiynol y gamp, sydd wedi galluogi ein timau elît i fod ar eu gorau wrth gynrychioli Cymru ar y llwyfan byd-eang.

Efallai mai ein hymwneud â'r Dreigiau yw'r enghraifft fwyaf amlwg o'n hymrwymiad i'r gamp ar lefel ranbarthol, a'r strwythurau sy'n sail iddi, ond mae cymorth a gwaith caled tebyg yn digwydd ym mhob rhanbarth o safbwynt datblygu chwaraewyr a systemau a rhannu adnoddau.

Byddwn yn parhau â'n hymrwymiad i sicrhau bod unrhyw elw'n cael ei ailfuddsoddi yn y gamp yng Nghymru, ac mae gennym

strategaeth i sicrhau nid yn unig bod y buddsoddiad hwnnw'n cael ei gynnal ond ei fod hefyd yn cael ei wella'n barhaus.

Mae gwelliannau'n cael eu gwneud hefyd i strwythur llywodraethu Undeb Rygbi Cymru. Rydym eisoes wedi symleiddio'r broses gwneud penderfyniadau ar lefel y Bwrdd, ac mae gennym bedwar Is-fwrdd erbyn hyn sy'n ystyried amryw elfennau'r busnes – y Gamp ar Lefel Gymunedol, y Gamp ar Lefel Perfformiad, Materion Masnachol a Chyllid.

Mae'r Is-fyrddau yn cwrdd yn rheolaidd, ond dim ond wyth gwaith y flwyddyn y mae'r Bwrdd yn cyfarfod erbyn hyn. Mae pob Is-fwrdd yn trafod eu meysydd penodol ac yn cyflwyno adroddiadau i'r Bwrdd – sy'n golygu bod mwy o ffocws yn perthyn i gyfarfodydd y Bwrdd a'u bod yn fwy cynhyrchiol.

Mae'r moderneiddio hwn o fudd yn benodol i'r gamp ar lefel gymunedol, a cheir fforwm newydd am y tro cyntaf sy'n trafod rygbi ar lawr gwlad yn unig.

Caiff aelodau pob un o'r Is-fyrddau hyn eu dewis yn unol â'r sgiliau angenrheidiol a'r profiad sydd ar gael i ni, ac rydym yn gwybod bod y cysyniad hwn yn un y mae'n rhaid i ni ei ddatblygu ar lefel y Bwrdd llawn.

Yn ogystal â chreu'r strwythur newydd hwn i ategu'r Bwrdd, rydym wedi bod yn cymryd camau i archwilio'r amrywiaeth a'r sgiliau sydd ar gael o fewn y Bwrdd ei hun. Mae'n hanfodol ein bod yn mynd ati'n rhagweithiol i wella ein dulliau llywodraethu a'n bod yn creu ac yn gwella amrywiaeth o fewn y Bwrdd. Byddwn yn cymryd rhagor o gamau i'r cyfeiriad hwn – fel y mae nifer o gyrff llywodraethu chwaraeon wedi gwneud trwy gymeradwyo

diwygiadau llywodraethu'n ddiweddar – wrth i ni nesáu at y tymor newydd sydd o'n blaen.

Yn olaf, fel aelod o Gyngor World Rugby a Chyngor y Chwe Gwlad ac fel aelod o fyrddau Six Nations Rugby Limited, y Llewod ac EPCR rwy'n gwybod am gynlluniau i newid y gamp ar y lefel elît, a fydd yn galluogi ein camp genedlaethol i ffynnu yn ystod y blynyddoedd sydd i ddod. Mae'n ffrainc cael cynrychioli Cymru mewn cyfarfodydd i brif swyddogion, ac rwy'n cydnabod y ffrainc honno'n llwyr.

O safbwynt Cymru, mae carfan genedlaethol y dynion eisoes yn cynllunio o ddifrif ar gyfer Cwpan Rygbi'r Byd 2019 a gynhelir yn Japan. Mae Warren Gatland a'i staff hyfforddi – a'r chwaraewyr a gynrychiolodd Gymru gyda chymaint o falchder ar daith y Llewod i Seland Newydd yn ystod yr haf – yn

dychwelyd atom yn llawn brwdfrydedd, a byddant yn awr yn edrych ymlaen yn fwy eiddgar fyth at Gwpan Rygbi'r Byd 2019.

Fe wnawn ni bopeth o fewn ein gallu i'w helpu i lwyddo yng Nghwpan y Byd, ond nid ar draul y gamp ar lawr gwlad yng Nghymru. Yr unig ffordd y gallwn sicrhau cynaliadwyedd y gamp yn y dyfodol yw trwy gynnwys mwy o bobl yn fwy aml yn ein camp genedlaethol, gyda mwy o fwynhad a mwy o lwyddiant, a rhaid bod popeth a wnawn yn seiliedig ar y nod cyffredinol hwnnw.

Yr eiddoch o ran rygbi

Gareth Davies

Cadeirydd

Undeb Rygbi Cymru Cyfyngedig

CRYNODEB PRIF WEITHREDWR Y GRŴP

Martyn Phillips

Mae wedi bod yn flwyddyn brysur arall i rygbi yng Nghymru.

Mor ddiweddar â phum mlynedd yn ôl roedd y gamp yn un 15 bob ochr i fechgyn a dynion yn bennaf, ond erbyn hyn mae'n awyddus i apelio at bawb ledled y byd. Rydym yn darparu ar gyfer ystod eang o randdeiliaid bob wythnos o'r flwyddyn.

Mae'n bleser gennyf nodi ein bod, unwaith yn rhagor, wedi medru cynyddu ein buddsoddiad mewn rygbi ar lefel broffesiynol ac ar lefel gymunedol. Dyma ein prif amcanion er mwyn sicrhau llwyddiant ar y cae chwarae heddiw, a chynyddu nifer y cyfranogwyr er mwyn sicrhau bod ein camp yn parhau'n iach yn y tymor hir.

O safbwynt y gamp ar lefel gymunedol, dan arweiniad Ryan Jones, rydym wedi cyflawni ein gwaith craidd o safbwynt rygbi ond rydym hefyd wedi gweld ymdrech gynyddol o bwys i hybu'r gamp graidd 15 bob ochr i ddynion, trwy ganolbwyntio ar rygbi ar lefel ail dimau a chanolbwyntio ar sicrhau twf ym maes rygbi mewn fformatau amgen. Mae rygbi i ferched iau a hyn yn parhau i

fynd o nerth i nerth. Mae ein menter clystyrau i ferched wedi cyrraedd y gogledd, ac mae nifer y gemau wedi cynyddu'n sylweddol ar lefel y timau dan 15 a'r lefel ieuenctid yn benodol. Yn ogystal, llwyddodd partneriaeth agosach â'r Urdd i ddenu dros 11,000 o ddisgyblion cynradd ac uwchradd i gymryd rhan mewn cyfres o gystadlaethau a gwyliau rygbi tag, rygbi traeth a rygbi saith bob ochr yn ystod tymor yr haf.

Ar lefel ryngwladol llwyddodd y dynion i ennill tair gêm allan o bedair yng ngemau rhyngwladol yr hydref yn y Gyfres Under Armour, gan gipio buddugoliaeth nodedig yn erbyn De Affrica a sicrhau stadiwm lawn ar gyfer ein gêm yn erbyn Japan. Unwaith eto bu i ni fethu â churo Awstralia, sy'n siomedig o gofio mai'r nod yr ydym wedi'i osod ar ein cyfer ein hunain yw ceisio curo timau hemisffer y de'n rheolaidd yn rhan o'n huchelgais, sef bod ymhlith y pedwar uchaf yn system safleoedd World Rugby a dal ar ein gafael ar y safle hwnnw.

Roedd Pencampwriaeth y Chwe Gwlad RBS yn ymgrych siomedig i ni.

Colli gartref yn erbyn Lloegr oedd y canlyniad tyngedfennol, am wn i. Ar ôl rheoli'r gêm am 75 munud effeithiodd y golled funud olaf ar weddill y twrnamaint, oherwydd rhoddodd y canlyniad derfyn i bob pwrpas ar unrhyw obaith o ennill y gystadleuaeth. Mae'n amlwg mai'r uchafbwynt oedd y fuddugoliaeth dros Iwerddon yng Nghaerdydd a'r modd yr ymatebodd y tîm mewn amgylchiadau anodd.

Ar nodyn mwy cadarnhaol, roedd taith yr haf yn llwyddiannus mewn mwy nag un ffordd. Roeddem yn falch o gael chwarae yn erbyn Tonga a Samoa. Roedd yr ymweliad â Samoa yn uchafbwynt gyrfa i lawer, a bu modd i ni sicrhau bod 11 o chwaraewyr newydd yn cael eu cap cyntaf. Roedd yn bleser gweld tîm ifanc ac amhrofiadol yn sicrhau dwy fuddugoliaeth dan arweiniad Robin McBryde, gyda Jamie Roberts yn gapten.

Bu cael cartref parhaol ym Mharc yr Arfau Caerdydd o fantais i dîm y merched, yn ogystal â'r ffaith bod cynulleidfaoedd yn gwylio eu gemau'n

fyw ar y teledu. Roedd y canlyniadau'n siomedig, ac roedd gorffen yn y pumed safle'n destun rhwystredigaeth i'r prif hyfforddwr Rowland Phillips, sy'n gweithio'n galed gyda'r garfan er mwyn gwella. Profwyd tristwch mawr yn ystod yr ymgyrch yn dilyn marwolaeth y cyn-chwaraewr rhyngwladol Elli Norkett a fu farw mewn damwain car, a hithau ond yn 20 oed. Dangosodd y garfan gryfder cymeriad wrth gofio amdani ac rydym wedi creu bwrariaeth hyfforddi sy'n dwyn ei henw.

Bu'n flwyddyn brysur iawn ar lefel ranbarthol hefyd

Yn bennaf oll, hoffem longyfarch y Scarlets ar berfformiad gwyb i gipio teitl y Guinness Pro12. Roedd eu dull o chwarae er mwyn cipio'r ddwy fuddugoliaeth oddi cartref yn lwerddon ar ddau benwythnos o'r bron yn ddiguro. Anaml y gwelwch chi rownd derfynol lle'r oedd un tîm gymaint yn well na'r llall o safbwynt ansawdd ei rygbi.

Roedd y flwyddyn yn un nodedig wrth i'r Grŵp ddod yn gyfrifol am reoli'r Dreigiau ar lefel weithredol. Roedd yn gam pwysig ac yn fuddsoddiad sylweddol ac annisgwyl. Roedd llawer o resymau da dros fwrw ymlaen â'r cam hwnnw. Roeddem yn teimlo bod dyletswydd arnom i sicrhau bod clwb proffesiynol yn bodoli ar gyfer y 70 a mwy o glybiau sydd yng Ngwent. At hynny, roedd angen i ni weithredu er lles y gamp broffesiynol yng Nghymru. Byddai lleihau nifer y rhanbarthau i dri wedi rhoi pwysau ychwanegol ar y Scarlets, y Gweilch a Gleision Caerdydd i ddarparu chwaraewyr ar gyfer ein hamryw dimau cenedlaethol. Byddem hefyd wedi colli nifer o ornestau lleol ac wedi gweld gostyngiad o 25% yn yr incwm y mae rygbi proffesiynol yng Nghymru yn ei gael o gystadlaethau.

Gan fod y gwaith hwnnw wedi'i gwblhau erbyn hyn, ein nod yn awr yw parhau i weithio'n agos gyda phob

un o'r pedwar rhanbarth. Rydym wedi penderfynu ailgylido'r benthyciadau i'r rhanbarthau, yr oedd disgwyl iddynt ddechrau cael eu had-dalu ym mis Medi 2017. Gan fod sicrwydd digonol ar gael, rydym wedi ymestyn y cyfnod ad-dalu o dair blynedd i wyth mlynedd.

Rydym yn dal i geisio gwella'r model ar gyfer rygbi proffesiynol yng Nghymru. Mae'n amlwg bod Cymru yn dda am gynhyrchu talent ifanc. Roedd y dalent honno sy'n dod i'r amlwg yn allweddol yn llwyddiant y Scarlets yng nghystadleuaeth y Guinness Pro12 y tymor hwn, ac mae'r Gweilch wedi llwyddo ers amser i feithrin talent ifanc drwy'r system. O gofio hynny, rydym wedi neilltuo £1.0 filiwn arall i'r rhanbarthau eleni, sydd i'w fuddsoddi ym mhob academi er mwyn sicrhau ein bod yn llwyddo hyd yn oed yn fwy i feithrin talent ifanc. Bydd y buddsoddiad hwnnw, ynghyd â'r pwys cynyddol yr ydym yn ei roi ar adnabod a denu chwaraewyr alltud, yn cyfrannu'n helaeth at wella ein model ar gyfer rygbi proffesiynol.

Ond ar ôl nodi'r uchod, mae ariannu rygbi proffesiynol yn parhau'n her, yn

enwedig o safbwynt ein gallu i gystadlu â chlybiau mwy cyfoethog yn Lloegr a Ffrainc. Un o'n blaenoriaethau allweddol yn ystod y flwyddyn nesaf fydd cydweithio'n agosach fyth â'r rhanbarthau er mwyn nodi strategaeth hirdymor ar gyfer y gamp broffesiynol a gweithredu'r strategaeth honno.

Roeddem yn falch iawn o allu cyhoeddi mai Isuzu yw noddwr newydd crysau'r dynion a'r merched, ac roeddem yr un mor falch o ymestyn ein partneriaeth hirdymor ag Admiral o safbwynt ein crysau ar gyfer y garfan saith bob ochr a'r grwpiau oedran. Rydym bob amser yn awyddus i gael brandiau o fri'n bartneriaid i ni, ac rydym wrth ein bodd o fod wedi sicrhau'r ddwy bartneriaeth hon ar gyfer y pedair blynedd nesaf.

Mae ein gallu i gynyddu refereniw drwy ddenu torfeydd yn hollbwysig i rygbi yng Nghymru – boed yn Stadiwm Principality, mewn stadia rhanbarthol neu yn ein clybiau cymunedol. O ran hynny, rydym wedi gwneud cynnydd da eleni. Rydym wedi gostwng prisiau 48,000 o docynnau ar draws ein gemau yn erbyn Awstralia a De Affrica

CRYNODEB PRIF WEITHREDWR Y GRŴP

yn y Gyfres Under Armour sydd ar ddod yn ystod yr hydref, ac rydym wedi bod yn cydweithio'n agos â'r rhanbarthau i gyflwyno strategaeth gydgyssylltiedig ar gyfer torfeydd er mwyn cynyddu eu niferoedd ar draws y gamp broffesiynol. Yn dilyn gwaith ymgynghori manwl rydym wedi addasu fformat Uwch-gynghrair Principality, sydd yn awr yn rhoi sicrwydd ynghylch gemau ac yn manteisio i'r eithaf ar ornestau lleol. Ar lefel clybiau cymunedol, rydym yn parhau i wneud popeth posibl i fuddsoddi yn y cyfleusterau sydd gan glybiau, a bu i ni gyhoeddi'r rhestrau llawn o gemau ym mis Mehefin er mwyn helpu clybiau i gynllunio eu tymor a sicrhau cymaint o refeniw ag sy'n bosibl ar ddiwrnod gêm.

Y tu hwnt i rygbi, roeddem wrth ein bodd o allu croesawu Rownd Derfynol Cynghrair Pencampwyr UEFA ac yn falch o'r modd y cafodd y digwyddiad ei gynnal. Hoffem ddiolch i'r holl bartneriaid a sicrhodd ddigwyddiad llwyddiannus ar lefel mor fyd-eang. Rydym yn falch hefyd bod Stadiwm Principality yn dal i fod yn lleoliad ar gyfer digwyddiadau mawr,

cynadleddau a dathliadau. Mae'r digwyddiadau hyn yn cynhyrchu refeniw i'w groesawu y gallwn ei ailfuddsoddi mewn rygbi, ac rydym yn dal yn hyderus yn ein gallu i ehangu'r agwedd bwysig hon ar ein busnes. Hoffem ddiolch o galon i'n timau digwyddiadau a lletygarwch sydd wedi llwyfannu'r digwyddiadau hyn.

Wrth fyfyrio ynghylch y flwyddyn, mae'n bwysig pwysleisio mai ein bwriad oedd adeiladu ar yr hyn sy'n gweithio ym maes rygbi yng Nghymru, gwneud gwelliannau lle bo angen a dechrau mynd i'r afael ag unrhyw fylchau yn ein strategaeth.

Llwyddiannau allweddol yn ystod y flwyddyn y byddwn yn adeiladu arnynt

- Roedd pob tocyn wedi'i werthu ar gyfer y gemau yn erbyn Lloegr ac Iwerddon ym Mhencampwriaeth y Chwe Gwlad RBS
- Cafwyd torfeydd da yn y Gyfres Under Armour yn yr hydref, roedd y stadiwm yn llawn ar gyfer y gêm yn erbyn Japan ac mae strwythur newydd ar gyfer prisiau wedi'i lansio ar gyfer y tymor nesaf

- Llwyddwyd i ennill tair gêm allan o bedair yn y Gyfres Under Armour, gan gipio buddugoliaeth i'w chroesawu yn erbyn De Affrica
- Roedd taith yr haf yn llwyddiannus a llwyddwyd i guro Tonga a Samoa
- Cafodd Rownd Derfynol Cynghrair Pencampwyr UEFA ei chynnal yn llwyddiannus yn Stadiwm Principality
- Scarlets oedd Pencampwyr y Guinness Pro12
- Daeth y Grŵp yn gyfrifol am reoli'r Dreigiau ar lefel weithredol
- Gwnaed cyfraniad sylweddol i daith y Llewod a arweiniwyd gan Warren Gatland
- Mae'r berthynas waith agos â'n rhanbarthau a chlybiau Uwch-gynghrair Principality yn parhau
- Rydym wedi parhau i ddatblygu ein rhaglen Ysgolion Hybu Clybiau
- Parhaodd llwyddiant y rhaglen clystyrau i ferched yn ystod yr haf
- Llwyddwyd i sicrhau mai Isuzu yw ein noddwr newydd ar gyfer crysau timau hŷn y dynion a'r merched, a llwyddwyd i ymestyn ein partneriaeth hirdymor ag Admiral

- Llwyddodd RGC 1404 i gipio'r Cwpan Cenedlaethol, Penallta i ennill y Plât a thîm yr Aman i ennill y Bowlen
- Cyrhaeddodd Merthyr y brig yn Uwch-gynghrair Principality
- Roedd ein perfformiad ariannol yn dda – roedd trosiant yn £74.9 miliwn, roedd ein dyled net i'r banc yn £9.4 miliwn ac roedd ein helw ar ôl talu treth yn £0.1 miliwn
- Cynyddodd cyfanswm ein buddsoddiad mewn rygbi yng Nghymru o £33.1 miliwn i £36.6 miliwn a llwyddwyd i fuddsoddi'n graff ar draws holl lefelau'r gamp
- Cafodd yr elw ei ailfuddsoddi'n llawn mewn rygbi

Y meysydd y byddwn yn canolbwyntio arnynt ac yn gwella ynddynt yn ystod y flwyddyn nesaf:

- Byddwn yn parhau i gydweithio'n agos â'r rhanbarthau er mwyn darparu model llwyddiannus a chynaliadwy ar gyfer rygbi proffesiynol yng Nghymru
- Byddwn yn gwella ein safle yn system safleoedd World Rugby, ac yn

gwella ein canlyniadau yn erbyn timau hemisffer y de yn achos tîm y dynion ac yn gwireddu ein potensial ym Mhencampwriaeth y Chwe Gwlad ac yng Nghwpan y Byd yn achos tîm y merched

- Byddwn yn chwarae ein rhan yn y gwaith o arwain datblygiad cystadleuaeth y Guinness Pro14
- Byddwn yn gweithio gyda'r rhanbarthau i gynyddu torfeydd ac yn ymgysylltu â'r holl glybiau a'r holl gefnogwyr sydd yng nghymunedau eu dalgylchoedd
- Byddwn yn canolbwyntio ar rygbi mewn fformatau amgen
- Byddwn yn canolbwyntio mwy ar rygbi saith bob ochr a rygbi merched, yn bennaf drwy gynorthwyo gyda hyfforddiant, a fydd yn gwella perfformiad ar y cae chwarae ac yn hybu cyfranogiad
- Byddwn yn cydweithio'n agos ag Uwch-gynghrair Principality a chlybiau'r Bencampwriaeth i gynnig cynghrair fywiog a chystadleuol ac i sicrhau bod yr agweddau hollbwysig hyn ar ein llwybr rygbi yn ffynnu
- Byddwn yn parhau i gydweithio â'n

clybiau cymunedol i ddarparu a rhyddhau cyllid er mwyn gwella cyfleusterau ar draws y gamp – ar y cae ac oddi arno

- Byddwn yn adolygu'r Cynghreiriau Cenedlaethol yn gyson er mwyn sicrhau bod gan glybiau sy'n cymryd rhan mewn cystadlaethau yng Nghymru gemau cyson a chyffrous i'w chwarae drwy gydol y tymor
- Byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar rygbi ieuencid, rygbi ar lefel ail dimau, cystadlaethau ysgolion a gwyliau rygbi
- Byddwn yn gweithredu ein cynllun i fod yn fwy dwyieithog yn ein gweithgareddau cyfathrebu
- Byddwn yn parhau i fynd i'r afael ag achosion o gymryd cyffuriau ym maes rygbi
- Byddwn yn sicrhau bod y strategaeth gymunedol yn cael ei rhoi ar waith – mae a wnelo â rygbi amatur, cymunedau a'r clybiau ledled Cymru sy'n hanfodol i'n camp
- Byddwn yn sicrhau bod y pwyllgorau a'r byrddau sy'n llywodraethu ein camp yn gynrychioliadol ac mor amrywiol â'r cymunedau y maent yn eu gwasanaethu
- Byddwn yn canolbwyntio mwy ar hyfforddiant ar bob lefel ac yn buddsoddi mwy mewn hyfforddiant o'r fath
- Byddwn yn hybu ac yn hyrwyddo ein strategaeth i sicrhau sylfaen gynaliadwy o glybiau mewn cymunedau ledled Cymru
- Byddwn yn cynyddu'r defnydd a wneir o Stadiwm Principality er mwyn cynhyrchu refeniw ychwanegol
- Byddwn yn cyfrannu i'r gymdeithas yng Nghymru drwy ddefnyddio rygbi i hybu lles corfforol
- Byddwn yn ehangu ymhellach ein rhaglen rygbi ar gyfer Cymry alltud

Gwaith newydd ar gyfer y flwyddyn nesaf:

CRYNODEB PRIF WEITHREDWR Y GRŴP

- Byddwn yn dechrau gweithredu ein cynllun ar gyfer Cwpan Rygbi'r Byd 2019
- Byddwn yn sicrhau bod y sylfeini'n cael eu gosod i'r Dreigiau fod yn endid proffesiynol cynaliadwy ar gyfer Gwent gyfan
- Byddwn yn canolbwyntio o'r newydd ar ein dulliau llywodraethu i sicrhau ein bod yn addas i'n diben er mwyn arwain y gamp yng Nghymru a dylanwadu ar y gamp yn fyd-eang
- Byddwn yn canolbwyntio ar wella ymddygiad ar yr ystlys a gwella'r modd y mae pobl yn ymddwyn tuag at ddyfarnwyr
- Byddwn yn newid yn sylweddol ein cynnwys digidol, ein gwefan a'n gallu digidol i weinyddu clybiau
- Byddwn yn gwella ein darpariaeth o ran manwerthu a'n gallu i werthu ar-lein
- Byddwn yn codi ymwybyddiaeth o frand rygbi Cymru yn fyd-eang gan gydwethio'n agos â GlobalWelsh
- Byddwn yn helpu i weithredu strategaeth y rhanbarthau ar gyfer torfeydd
- Byddwn yn canolbwyntio mwy ar ddatblygiad ac olyniaeth ar gyfer hyfforddwy'r dyfarnwyr

Nid yw'r crynodebau uchod yn hollgynhwysfawr ond maent yn rhoi blas ar y cyfeiriad yr ydym yn mynd iddo.

Yn gryo, rydym yn teimlo bod rygbi yng Nghymru mewn sefyllfa dda i wynebu'r dyfodol ond bod y rhan fwyaf o wledydd yn fyd-eang yn gorfod ceisio mynd i'r afael, heb os, ag ystod o gyfleoedd a phroblemau. Mae chwyddiant sy'n rhemp yn y gamp broffesiynol yn rhoi cryn dipyn o straen ariannol ar y Grŵp. Rydym yn parhau'n ddisgybledig yn y modd yr ydym yn rheoli'r risgiau hyn, er mwyn sicrhau buddsoddiad cytbwys mewn blaenoriaethau byrdymor a hirdymor.

Y gamp ryngwladol yw pwerdy ariannol pob gwlad, ac mae angen i ni sicrhau ein bod yn parhau'n gystadleuol ar y llwyfan rhyngwladol. Rydym yn edrych ymlaen at weld Warren yn dychwelyd ar ôl taith lwyddiannus y Llewod, ac rydym wrthi'n awr yn cynllunio'n fanwl ar gyfer Cwpan Rygbi'r Byd yn Japan yn 2019 ac yn edrych ymlaen at fagu momentwm ar gyfer y twrnamaint hwnnw.

Rydym hefyd yn canolbwyntio ar y rhanbarthau ac yn gweithio'n ddiwyd gyda nhw i ail-lunio'r model ar gyfer y gamp broffesiynol yng Nghymru. Rydym yn anelu at fodel lle byddwn yn cynyddu ein buddsoddiad a'n ffocws ar y llwybr i chwaraewyr a hyfforddwy'r. Rydym am fod yn genedl lle mae gennym gyflenwad parhaus o dalent ar gyfer ein timau cenedlaethol, yng nghamp y dynion a champ y merched. Rydym yn ffafrio hybu talent Gymreig, a ategir gan ymgyrchoedd penodol i recriwtio chwaraewyr tramor profiadol, oherwydd rydym o'r farn mai dyma'r unig opsiwn hirdymor posibl ar gyfer rygbi yng Nghymru. Mae'r dull gweithredu hwn yn ein cyffroi hefyd, oherwydd mae'n mynnu ein bod yn fwy cydgysylltiedig a'n bod yn cyplysu'n well â chlybiau, ysgolion a cholegau.

Ddwy flynedd ers dechrau ar fy swydd, rwy'n credu'n gryfach nag erioed mai cyplysu'n well â'n gilydd yw ein cyfle gorau i lwyddo. Fel yr ydym wedi sôn droeon, ni fyddwn fyth yn wlad fwyaf o ran maint ond mae ein brwdfrydedd ynghylch rygbi yng Nghymru a'r ffaith ein bod yn gymharol agos at ein gilydd yn golygu bod gennym fantais dros gampau eraill a gwledydd eraill.

Rydym yn dal yn hyderus yn ein strategaeth a'r modd y caiff ei gweithredu. Mae'r strategaeth yn cael ei hadolygu'n barhaus ond yn dal yn eithaf cyson, ac mae hynny'n rhoi cyfle i ni weithredu gyda rhagoriaeth.

Mae gennym ddiben clir sy'n egluro ein bodolaeth fel sefydliad:

**Mwy o bobl yn fwy aml,
gyda mwy o fwynhad a
mwy o lwyddiant**

Ein diben ehangach yw sicrhau bod hynny'n bosibl ac annog cynifer o bobl – boed yn wirfoddolwyr, yn gefnogwyr, yn chwaraewyr, yn hyfforddwy'r, yn ddyfarnwyr, yn bartneriaid masnachol, yn staff meddygol (ac eraill) – i ymwneud â'n camp.

Rydym hefyd am i randdeiliaid allweddol ymwneud yn fwy aml â'r

gamp. Mae'n amlwg bod diwrnod gêm yn bwysig, ond rydym yn awyddus i fod yn weithredol yn barhaus. Rydym am i glybiau fod yn endidau bywiog sy'n galluogi pobl i ymwneud â nhw'n ddyddiol, ac rydym am ddefnyddio sianelau digidol a sianelau cyfryngau cymdeithasol i gysylltu â phobl bob awr o'r dydd a'r nos.

Rydym yn cydnabod bod y rhan fwyaf o bobl yn ymwneud â rygbi er mwyn cael mwynhad. Rydym yn gwybod bod rygbi'n gamp gymdeithasol ac mai'r clwb yn aml yw calon y gymuned, ac rydym am fod yn gamp sy'n sicrhau mwynhad i'r teulu cyfan.

Rydym hefyd yn gwybod mai ennill sy'n bwysig i rai pobl. Mae ennill yn elfen greiddiol o chwaraeon, ac rydym am ei gwneud yn bosibl i unigolion a thimau ennill yn fwy aml o ganlyniad i'n hymdrechion. Rydym yn cydnabod y balchder y mae'r genedl yn ei deimlo pan fydd ein timau cenedlaethol yn fuddugol, ac rydym am sicrhau bod hynny'n digwydd yn rheolaidd.

Mae ein strategaeth yn cynnwys chwe elfen glir:

1. Undod a chyplysu

Mae rygbi yng Nghymru wedi'i

gyplysu ar bob lefel. Mae gennym ddiben cyffredin, nodau cyffredin, cydberthnasau iach, a strwythurau sy'n ategu strwythur llwyddiannus ar gyfer rygbi. Bydd achosion o anghytuno, ond byddwn yn eu datrys ac yna'n cytuno ar ffordd o symud ymlaen gyda'n gilydd. Byddwn yn canolbwyntio ar atebion ac ar y dyfodol.

2. Profiad y chwaraewyr

Rydym yn ymrwmo i gynorthwyo pob chwaraewr drwy bob lefel o'r gamp a thu hwnt. O ganlyniad, mae ein chwaraewyr hyn yn dewis aros yng Nghymru, mae ein timau'n ennill ar bob lefel, ac rydym yn cyfoethogi'r profiad a gaiff y sawl sy'n chwarae er mwyn cael mwynhad yn unig.

3. Profiad y cefnogwyr

Rydym yn "cysylltu" ein cefnogwyr â rygbi mewn modd sy'n wahanol i unrhyw genedl arall. Rydym yn ymwneud â chyfryngau prif ffrwd, cymdeithasol a digidol er mwyn ei gwneud yn bosibl i bobl ymwneud â'r gamp yn ddyddiol, ac rydym yn sicrhau bod ein stadia a'n caeau chwarae yn cynnig "profiad heb ei ail i gefnogwyr". Rydym yn awyddus i wella rygbi fel cynnyrch i gefnogwyr – rydym yn rhan o'r diwydiant adloniant.

4. Mwy o refeniw a llai o gostau

Mae mwy o bobl yn dod i gefnogi ein timau'n fwy aml, ac o ganlyniad mae'r 'partneriaid masnachol gorau' yn awyddus i weithio gyda rygbi yng Nghymru. Rydym yn hybu synergeddau o ran costau ar draws rygbi ar bob lefel yng Nghymru. O ganlyniad, rydym yn creu rhagor o fuddsoddiad ar gyfer y gamp.

5. Ein pobl

Mae gennym agwedd ddigyfaddawd at dalent. Rydym yn canolbwyntio ar recriwtio talent mewn rolau hollbwysig ym maes rygbi ar bob lefel yng Nghymru, ac rydym yn canolbwyntio ar ddatblygu, cynnwys ac ysgogi'r dalent honno.

6. Y tu hwnt i rygbi

Mae gennym gyfrifoldeb y tu hwnt i rygbi i fod yn fodelau rôl er mwyn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i'r gymdeithas yng Nghymru a helpu i ddiffinio Cymru fel cenedl. Rydym yn deall beth y mae gwahanol segmentau o'r boblogaeth yn chwilio amdano, ac mae gweithgarwch corfforol yn cynyddu o ganlyniad. Rydym yn cydweithio â champau eraill yng Nghymru i chwarae ein rhan i hybu balchder ein cenedl.

Mae ein strategaeth wedi cael ei chymeradwyo gan y Bwrdd. Mae gennym gynlluniau manwl, rydym wedi clustnodi adnoddau ac rydym wedi blaenoriaethu'r buddsoddiad sydd ar gael er mwyn gweithredu'n briodol.

Yn olaf, hoffwn ddiolch i bob un ohonoch ym maes rygbi yng Nghymru am eich ymrwymiad a'ch brwdfrydedd diflino er budd y gamp yng Nghymru.

Martyn Phillips

Prif Weithredwr y Grŵp

ADRODDIAD STRATEGOL

AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN AR
30 MEHEFIN 2017

Steve Phillips

BUSNES AC AMCANION Y GRŴP

Gweithgareddau'r Grŵp

Diben a phrif weithgaredd Undeb Rygbi Cymru Cyf. ("The Welsh Rugby Union Limited") (y "Cwmni") yw hybu rygbi er mwyn annog mwy o bobl i ymwneud â'r gamp yn fwy aml, gyda mwy o fwynhad a mwy o lwyddiant. Y Cwmni yw perchennog mwyafrifol Stadiwm y Mileniwm ccc ("Millennium Stadium plc"), Canolfan Ragoriaeth Genedlaethol URC ("WRU National Centre of Excellence Ltd"), Rhanbarth Gwent URC Cyf. ("WRU Gwent Region Limited") (a'i is-gwmnïau) a Chlwb Cefnogwyr URC Cyf. ("WRU Supporters Club Ltd"). Mae'r Cwmni hefyd yn berchen ar 83.5% o Profiad Stadiwm y Mileniwm Cyf. ("Millennium Stadium Experience Limited"), ac o ystyried y rheolaeth y mae'r Cwmni yn ei harfer caiff Profiad Stadiwm y Mileniwm Cyf. ei ystyried yn is-gwmni. Y Grŵp yw enw'r Cwmni a'r is-gwmnïau hyn gyda'i gilydd.

Dangosyddion perfformiad allweddol

Dyma ddangosyddion perfformiad allweddol y Grŵp:

Cyfranogiad mewn rygbi

- Lefelau cyfranogiad mewn rygbi ar lefel gymunedol, sy'n cynnwys nifer y dynion, nifer y merched a nifer y chwaraewyr iau

Mae dadansoddiad o berfformiad y Grŵp ar sail y mesurau hyn i'w weld yn adroddiad y Pennaeth Cyfranogiad Rygbi yn yr Adroddiad Blynyddol hwn.

Perfformiad o ran rygbi

- Llwyddiant y Carfanau Cenedlaethol – dynion a merched
- Perfformiad y pedwar rhanbarth Cymreig
- Perfformiad timau grwpiau oedran y Grŵp

Mae dadansoddiad o berfformiad y Grŵp ar sail y mesurau

hyn i'w weld yn adroddiadau'r Prif Hyfforddwr Cenedlaethol a'r Pennaeth Perfformiad Rygbi yn yr Adroddiad Blynyddol hwn.

Perfformiad ariannol

- Cynhyrchu digon o enillion cyn llog, treth, dibrisiant, amorteiddiad, dyraniadau ac eitemau eithriadol ("EBITDA") dros y tymor canolig i gyflawni prif weithgaredd a phrif amcan y Grŵp
- Nifer y gemau rygbi rhyngwladol sy'n cynnwys tîm Cymru yn Stadiwm Principality, a maint y torfeydd yn y gemau hynny
- Darparu lefelau cyson a fforddiadwy o gyllid i glybiau a sefydliadau cysylltiedig er mwyn eu galluogi i weithredu cynlluniau hirdymor i gyflawni eu hamcanion

Mae dadansoddiad o berfformiad y Grŵp ar sail y mesurau ariannol i'w weld isod.

Strategaeth ariannol

O ganlyniad i'r gwaith ailgylido ym mis Mehefin 2015, cynyddodd asedau net y Grŵp yn sylweddol a chafodd cyfamodau ariannol y trefniant newydd eu gwella o blaid y Grŵp. O ystyried y newidiadau hynny, mae'r Grŵp wedi gwneud y penderfyniad strategol i geisio ailfuddsoddi mwy yn y gamp yn hytrach na chadw unrhyw elw er mwyn ehangu asedau net.

Y penawdau o ran perfformiad ariannol – y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017 o'i chymharu â'r flwyddyn a ddaeth i ben yn 2016

Mae'r canlynol yn dangos canlyniadau'r newidiadau a amlinellwyd uchod i'r strategaeth ariannol:

	Nodyn	2017 £'m	2016 £'m
Trosiant	1	74.9	73.3
Ailfuddsoddi yn y gamp	2	36.6	33.1
Elw a gadwyd ar gyfer y flwyddyn	3	0.1	0.1
Dyled net i'r banc	4	9.4	11.0

Nodyn:

1. Trosiant uwch oherwydd bod mwy o gemau rhyngwladol wedi'u cynnal yn Stadiwm Principality
2. Trosiant uwch ac arbedion mewn meysydd eraill wedi'u hailfuddsoddi yn y gamp
3. Yn unol â strategaeth y Grŵp ar gyfer ailfuddsoddi'n llawn
4. Er gwaetha'r ailfuddsoddi mwy helaeth, mae dyled net y Grŵp wedi'i lleihau

Caffaeliadau yn ystod y flwyddyn

Ar 28 Mehefin 2017, gwnaeth y Grŵp gaffael yr elfen fasnachu a'r asedau angenrheidiol i weithredu tîm rygbi rhanbarthol proffesiynol Gwent a'r holl dir a elwir yn Rodney Parade. O gynnwys y lwfans ar gyfer cynnal a chadw'r cae chwarae presennol a gwneud rhywfaint o waith cynnal a chadw i'r stadiwm, a chynnwys treth stamp a ffioedd proffesiynol, roedd y gost derfynol yn oddeutu £5.5 miliwn ac fe'i hadlewyrchir ym mantolen y Grŵp ar 30 Mehefin 2017. Nid yw'r caffaeliad hwn wedi effeithio o gwbl ar gyfrif elw a cholled y Grŵp ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 30 Mehefin 2017.

Deinameg y busnes

Oherwydd bod cysylltiad mor annatod rhwng gweithgareddau pob un o gwmnïau'r Grŵp – eu gweithgareddau gweithredol a'u gweithgareddau ariannol – nid oes llawer o werth mewn asesu perfformiad pob cwmni'n unigol. Er eu bod i gyd yn endidau cyfreithiol sydd ar wahân i'w gilydd a bod yn rhaid iddynt baratoi datganiadau ariannol ar wahân, perfformiad y Grŵp yw'r unig fesur ystyrlon.

Rhaid i'r Grŵp sicrhau bod ei weithgareddau masnachol yn llwyddiannus er mwyn gallu ailfuddsoddi mewn rygbi ar lefel gymunedol, rygbi ar lefel perfformiad a Stadiwm Principality.

Felly, mae gweithgareddau cynhyrchu incwm y Grŵp yn hollbwysig o safbwynt cyflawni prif weithgaredd a phrif amcan y Grŵp. Y sbardun economaidd allweddol o ran

incwm ar gyfer busnes y Grŵp yw cynnal digwyddiadau yn Stadiwm Principality, ac yn benodol digwyddiadau rygbi rhyngwladol sy'n cynnwys tîm Cymru, yn enwedig tîm Cymru sy'n fuddugol. Po fwyaf o gemau a gaiff eu chwarae, y mwyaf yw refeniw'r Grŵp sydd ar gael wedyn i'w ailfuddsoddi mewn rygbi yng Nghymru. Croesawodd y Grŵp 377,000 o wylwyr rygbi (2016: 346,000) i Stadiwm Principality ar gyfer Cyfres yr Hydref Under Armour a Phencampwriaeth y Chwe Gwlad RBS, a gellir dadansoddi'r ffigur fel a glyn:

	2017 Nifer y gemau cartref	2017 '000	2016 Nifer y gemau cartref	2016 '000
Cyfres yr Haf	-	-	2	126
Cyfres yr Hydref	4	230	-	-
Y Chwe Gwlad	2	147	3	220
	6	377	5	346

Ar gyfartaledd roedd 63,000 yn gwylio pob gêm (2016: 69,000), sef cyfartaledd o 85% (2016: 93%) o'i fesur ar sail nifer y seddi sydd yn y Stadiwm.

Y prif reswm dros y cynnydd cyffredinol yn y nifer a ddaeth i wylwyr gemau, yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017, oedd y ffaith bod tîm Cymru wedi chwarae mewn chwech o gemau cartref o gymharu â phump yn ystod y flwyddyn flaenorol.

Ar gyfartaledd roedd yr incwm o docynnau fesul gwyliwr mewn gemau a gynhaliwyd yn Stadiwm Principality yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017 yn £45 (2016: £39).

Mae incwm masnachol ac incwm lletygarwch yn hollbwysig hefyd i berfformiad ariannol y Grŵp.

O fewn rheswm mae costau gweithredol y Grŵp yn eithaf sefydlog, er bod costau ychwanegol yn codi os caiff mwy o ddigwyddiadau a reolir gan y Grŵp eu llwyfannu. O ganlyniad, dylai digwyddiadau ychwanegol olygu elw ychwanegol y gellir ei ailfuddsoddi yn y gamp ar draws pob lefel.

Perfformiad ariannol

Trosolwg o berfformiad

Mae'r Grŵp yn cynhyrchu incwm o'i gemau rhyngwladol (sy'n cynnwys nawdd a hawliau darlledu) ac mae'n cynhyrchu refeniw ychwanegol o'r defnydd a wneir o Stadiwm Principality. Mae'r incwm hwnnw'n talu costau gweithredol y Grŵp er mwyn gallu "buddsoddi" y rhan fwyaf o'r gwarged mewn "rygbi yng Nghymru", fel a glyn:

ADRODDIAD STRATEGOL

AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN AR 30 MEHEFIN 2017

	2017 £'m	2016 £'m
Incwm y Grŵp	74.9	73.3
Busnes a gweinyddu	(7.3)	(7.1)
Costau lletygarwch ac arlwyio	(5.3)	(6.0)
Costau uniongyrchol	(16.2)	(16.8)
Costau'r Stadiwm	(4.7)	(5.3)
Gwarged	41.4	38.1

Fel y dadansoddir yn nes ymlaen yn yr adroddiad hwn, enillodd y Grŵp tua £74.9 miliwn (2016: £73.3 miliwn) yn bennaf o gemau rygbi rhyngwladol a gynhaliwyd yn Stadiwm Principality. Cynhyrchodd y gemau hynny 47% (2016: 39%) o incwm cyffredinol y Grŵp.

Mae incwm masnachol yn £12.8 miliwn (2016: £12.3 miliwn) ac mae'n 17% (2016: 17%) o incwm cyffredinol y Grŵp. Roedd incwm lletygarwch ac arlwyio yn £10.9 miliwn (2016: £11.4 miliwn) ac yn 14% (2016: 16%) o'r incwm cyffredinol. Mae incwm lletygarwch ac arlwyio yn cynnwys gwerth gros gwerthiant bwyd a diod, yn ogystal ag incwm cynadleddau a gwleddoedd.

Incwm cystadlaethau yw'r incwm a geir o gystadlaethau sy'n cynnwys Cwpan y Pencampwyr, y Cwpan Her a'r Guinness Pro12 (mae mwy o fanylion i'w cael yn Nodyn 2).

Incwm digwyddiadau eraill yw digwyddiadau a gynhelir yn Stadiwm Principality heblaw gemau rygbi sy'n cynnwys Carfan Genedlaethol Hŷn y Dynion. Yn ystod y ddwy flynedd a nodir uchod, mae'r digwyddiadau hynny'n cynnwys cyngherddau, digwyddiadau chwaraeon modur a gemau Cwpan Rygbi'r Byd 2015.

Mae gweddill yr incwm yn deillio o weithgareddau atodol ac amryw ffynonellau grant. Yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017 roedd incwm arall yn cynnwys incwm a oedd yn deillio o daith y Llewod, ac yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2016 roedd yn cynnwys £4.7 miliwn o grant gan Ymddiriedolaeth y Bwrdd Rygbi Rhyngwladol. Yn ystod y

flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017, cafodd y Grŵp £1.0 filiwn (2016: £0.6 miliwn) o gyllid grant gan Chwaraeon Cymru.

Y costau busnes a gweinyddu yw costau rheoli'r Grŵp; y costau uniongyrchol yw costau cynnal gemau rygbi rhyngwladol, a digwyddiadau eraill a gynhelir yn Stadiwm Principality; costau'r Stadiwm yw costau rheoli'r Stadiwm, heblaw'r costau y gellir eu priodoli'n uniongyrchol i ddigwyddiadau.

Gellir dadansoddi'r gwarged o £41.4 miliwn (2016: £38.1 miliwn) a sicrhawyd gan y Grŵp, ac a fuddsoddir mewn "rygbi yng Nghymru", fel a ganlyn

	2017 £'m	2016 £'m
Costau gweithredol		
- Rygbi ar lefel perfformiad	5.2	4.3
- Rygbi ar lefel gymunedol	4.3	3.6
	9.5	7.9

Dyraniadau i sefydliadau cysylltiedig

- Rhanbarthau (proffesiynol)	21.0	19.3
- Clybiau (lled-broffesiynol)	1.7	1.6
- Rygbi ar lefel gymunedol	4.4	4.3
	27.1	25.2

Cyfanswm y buddsoddiad mewn "rygbi yng Nghymru"

36.6	33.1
-------------	------

Caiff y swm sy'n weddill ei ddadansoddi fel a ganlyn:

Gwarged	41.4	38.1
Cyfanswm y buddsoddiad mewn "rygbi yng Nghymru"	(36.6)	(33.1)
	4.8	5.0

Dibrisiant ac amorteiddiad

(heb gynnwys grantiau)	3.7	3.7
Eitemau eithriadol (gweler Nodyn 4)	(0.4)	(0.2)
Costau llog	0.8	0.9
Buddiannau heb reolaeth fwyafrifol	0.1	0.2
Tâl o ran treth	0.5	0.3
Trosglwyddwyd i gronfeydd wrth gefn	0.1	0.1
	4.8	5.0

Mae'r dyraniadau i'r pedwar rhanbarth wedi parhau i gynyddu i £21.0 miliwn (2016: £19.3 miliwn) (sy'n cynnwys yr incwm cystadlaethau y cyfeiriwyd ato uchod). Mae'r dyraniadau hyn yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017 yn cynnwys £1.0 filiwn (4 x £250,000) yn ymwneud â buddsoddiad wedi'i dargedu ym mhob academi ranbarthol,

a buddsoddiad o £0.2 miliwn mewn strategaeth i gynyddu maint torfeydd mewn gemau rhanbarthol, ac maent yn talu am bob achos o ryddhau chwaraewyr rhyngwladol ac yn darparu cymorth ariannol i'r pedwar rhanbarth yn unol â'r Cytundeb Gwasanaethau Rygbi a lofnodwyd ym mis Awst 2014.

Mae'r dyraniad i gynghrair led-broffesiynol y Grŵp wedi cynyddu 6% ers y flwyddyn flaenorol, ac mae'n cyfateb i £1.7 miliwn. Mae'r dyraniadau i glybiau cymunedol y Grŵp wedi cynyddu £0.1 miliwn i £4.4 miliwn. Mae cyfanswm y buddsoddiad a wnaed yn y gamp ar lefel gymunedol fel a ganlyn:

	2017 £'m	2016 £'m
Costau gweithredol	4.3	3.6
Dyraniadau	4.4	4.3
	8.7	7.9

Cyn ystyried eitemau eithriadol, cynhyrchodd y Grŵp elw gweithredol o £1.1 miliwn (2016: £1.3 miliwn). Caiff £0.8 miliwn (2016: £0.9 miliwn) ei dynnu o'r swm hwnnw er mwyn ymdrin â'r ddyled net, sy'n gadael £0.3 miliwn (2016: £0.4 miliwn) o elw cyn ystyried eitemau eithriadol, buddiannau heb reolaeth fwyafrifol a threth.

Trosiant

Caiff trosiant ei ddadansoddi fel a ganlyn:

	2017 £'m	2016 £'m
Incwm gemau	35.0	27.9
Incwm cystadlaethau	9.2	9.7
Incwm masnachol	12.8	12.3
Incwm lletygarwch ac arlwyo	10.9	11.4
Incwm digwyddiadau eraill	2.1	5.4
Incwm arall	4.9	6.6
	74.9	73.3

Cynyddodd incwm gemau £7.1 miliwn, yn bennaf oherwydd un gêm gartref ychwanegol, cyfartaledd uwch ar gyfer prisiau tocynnau, a mwy o incwm darlledu.

Cynyddodd incwm masnachol £0.5 miliwn i £12.8 miliwn, yn bennaf oherwydd effaith blwyddyn lawn y contractau nawdd newydd.

Gostyngodd incwm digwyddiadau eraill i £2.1 miliwn oherwydd bod y Grŵp wedi cynnal llai o ddigwyddiadau yn Stadiwm Principality; yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2016 roedd incwm digwyddiadau eraill yn cynnwys incwm cynnal wyth o gemau Cwpan Rygbi'r Byd 2015.

Costau gweithredol

Fel y dangosir yn Nodyn 2(b), yn gyffredinol mae costau gweithredol y Grŵp, sef £43.0 miliwn (2016: £43.1 miliwn) wedi parhau'n eithaf cyson.

Mae costau busnes a gweinyddu wedi cynyddu 3% i £7.3 miliwn, yn bennaf oherwydd costau staffio ychwanegol.

Costau uniongyrchol yw'r costau yr eir iddynt yn uniongyrchol wrth sicrhau refeniw, ac maent yn cynnwys holl gostau'r Carfanau Cenedlaethol a'r costau trydydd parti yr eir iddynt wrth gynnal digwyddiadau yn Stadiwm Principality. Mae'r costau hynny wedi gostwng £0.6 miliwn, yn bennaf oherwydd:

- gostyngiad yng nghostau digwyddiadau yn sgîl cynnal wyth o gemau Cwpan Rygbi'r Byd 2015 yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2016
- gostyngiad yng nghostau'r Carfanau Cenedlaethol oherwydd gwersylloedd hyfforddi Cwpan Rygbi'r Byd 2015 yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2016
- gostyngiad o £1.8 miliwn yng nghostau'r chwaraewyr
- a wrthbwyswyd gan gynydd yng nghostau gemau yn sgîl cynnal mwy o gemau cartref Cymru yn Stadiwm Principality

ADRODDIAD STRATEGOL

AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN AR 30 MEHEFIN 2017

Cafodd y gostyngiad yng nghostau'r chwaraewyr, a ddangosir uchod, ei ysgogi gan (i) y ffaith bod y chwaraewyr wedi cymryd rhan yng Nghwpan Rygbi'r Byd 2015 yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2016, a oedd yn golygu eu bod yn cael mwy o gydnabyddiaeth ariannol o gymharu â Chyfes yr Hydref yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017, (ii) taliadau bonws is ar ôl gorffen yn y pumed safle ym Mhencampwriaeth y Chwe Gwlad 2017 o gymharu â'r ail safle ym Mhencampwriaeth y Chwe Gwlad 2016, a (iii) costau dwy gêm yn erbyn Samoa a Tonga ar y daith yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017 o gymharu â chostau tair gêm ar y daith i Seland Newydd yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2016.

Mae costau lletygarwch ac arlwyyo yn £5.3 miliwn (2016: £6.0 miliwn). Y rheswm am y gostyngiad o'r naill flwyddyn i'r llall yw'r ffaith bod llai o ddigwyddiadau wedi'u cynnal yn ystod y flwyddyn.

Mae'r costau o ran rygbi ar lefel perfformiad wedi cynyddu 21% i £5.2 miliwn, ac maent yn cynnwys costau rheoli'r strwythurau grwpiau oedran, costau'r timau saith bob ochr cenedlaethol, costau datblygu chwaraewyr, costau dyfarnwyr, costau'r Ganolfan Ragoriaeth Genedlaethol a chostau yswiriant, sydd gyda'i gilydd yn cyfateb i oddeutu 69% (2016: 74%) o'r cyfanswm, gyda'r 31% sy'n weddill (2016: 26%) yn gostau staffio.

Mae'r costau o ran rygbi ar lefel gymunedol wedi cynyddu 19% i £4.3 miliwn. Mae costau rygbi ar lefel gymunedol yn cynnwys costau datblygu hyfforddwyr, costau dyfarnwyr, costau ysgolion hybu clybiau, costau buddsoddi yn y strategaeth ddigidol a chostau yswiriant, sy'n cyfateb i oddeutu 61% (2016: 58%) o'r cyfanswm, gyda'r 39% sy'n weddill (2016: 42%) yn gostau staffio. Y rheswm pennaf dros y cynnydd yn ystod y flwyddyn yw'r costau uwch sy'n

gysylltiedig â rhaglenni datblygu chwaraewyr a chostau staffio.

Mae costau'r Stadiwm wedi gostwng oddeutu £0.6 miliwn i £4.7 miliwn. Yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2016 gwelwyd buddsoddiad ychwanegol yn y Stadiwm, a oedd yn cynnwys gwaith cynnal a chadw ar do'r Stadiwm a gwaith uwchraddio'r system teledu cylch cyfyng.

EBITDA a'r canlyniad net

Un o fesurau allweddol y Grŵp yw'r enillion cyn llog, treth, dibrisiant, amorteiddiad, eitemau eithriadol a dyraniadau i sefydliadau cysylltiedig ("EBITDA"). Mae hwn yn fesur allweddol gan mai dyma'r ffigur sy'n cynrychioli orau yr arian a gynhyrchir o weithgareddau gweithredol y Grŵp. Mae'n darparu'r arian i gyllido prif amcan y Grŵp.

EBITDA'r Grŵp oedd £31.9 miliwn (2016: £30.2 miliwn). Elw'r Grŵp cyn ystyried eitemau eithriadol, treth a buddiannau heb reolaeth fwyafrifol oedd £0.3 miliwn (2016: £0.4 miliwn); ar ôl ystyried eitemau eithriadol, roedd yr elw cyn treth a buddiannau heb reolaeth fwyafrifol yn £0.7 miliwn (2016: £0.6 miliwn). Gellir dadansoddi hynny fel a ganlyn:

	2017 £'m	2016 £'m
Y Cwmni	25.7	25.6
Profiad Stadiwm y Mileniwm Cyf.	3.8	3.9
Canolfan Ragoriaeth Genedlaethol URC	0.2	(0.2)
Clwb Cefnogwyr URC Cyf.	0.1	0.1
Stadiwm y Mileniwm ccc	2.1	0.8
EBITDA'r Grŵp	31.9	30.2
Dyraniadau i sefydliadau cysylltiedig	(27.1)	(25.2)
Eitemau eithriadol	0.4	0.2
Dibrisiant ac amorteiddiad	(3.7)	(3.7)
(heb gynnwys rhyddhau grantiau)		
Elw gweithredol	1.5	1.5
Llog net	(0.8)	(0.9)
Elw cyn treth	0.7	0.6
Treth	(0.5)	(0.3)
Buddiannau heb reolaeth fwyafrifol	(0.1)	(0.2)
Elw a gadwyd	0.1	0.1

Cost net llog

Caiff cost net y Grŵp o ran llog ei dadansoddi fel a ganlyn:

	2017 £'m	2016 £'m
Llog sy'n daladwy i'r banc	0.6	0.7
Taliadau i'r banc	0.2	0.2
Cyfanswm	0.8	0.9

Y rheswm pennaf dros y gostyngiad mewn taliadau llog, a ddangosir uchod, yw'r ddyled net is yn ystod y flwyddyn.

Mae gan y Grŵp offerynnau deilliadol sy'n cyfyngu'r rhan fwyaf o ddyled y Grŵp, fel y dangosir yn Nodyn 14. Mae'r offerynnau dan sylw'n sicrhau, ar gyfer cyfran o ddyled y Grŵp, na fydd y gyfradd llog a delir yn dringo'n uwch na chyfradd benodol.

Eitemau eithriadol

Yn ystod y flwyddyn gyfredol a'r flwyddyn flaenorol wynebodd y Grŵp daliadau a gafodd eu hystyried, oherwydd eu maint a'u natur, yn daliadau "eithriadol". Mae diffiniad y Grŵp o eitemau eithriadol yn cynnwys adnabod eitemau afreolaidd sylweddol sy'n galluogi dealltwriaeth well o berfformiad ariannol "normal" y Grŵp. Fel y dangosir yn Nodyn 4, roedd yr eitemau eithriadol yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017 yn deillio o ddifidend a gafwyd ar ôl i gredydwr hanesyddol gael ei ddiddymu, ac o daliadau hanesyddol i'r banc a gafodd eu had-dalu. Roedd yr eitemau eithriadol yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2016 yn deillio o ad-daliad ardrethi'n ymwneud â'r cyfleusterau hyfforddi yn y Ganolfan Ragoriaeth Genedlaethol ac o rai costau ailstrwythuro.

	2017 £'m	2016 £'m
Difidend gan gredydwr hanesyddol	0.2	-
Taliadau i'r banc a ad-dalwyd	0.2	-
Costau ailstrwythuro	-	(0.1)
Ardrethi busnes a ad-dalwyd	-	0.3
Cyfanswm	0.4	0.2

Llif arian

Roedd mewnlif arian net y Grŵp o weithgareddau gweithredol fel a ganlyn:

	2017 £'m	2016 £'m
EBITDA	31.9	30.2
Dyraniadau i sefydliadau cysylltiedig	(27.1)	(25.2)
Eitemau eithriadol	0.4	0.2
Symudiadau cyfalaf gweithredol	3.5	1.2
Mewnlif arian net o weithgareddau gweithredol	8.7	6.4

O'r swm hwn yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017, talodd y Grŵp £0.7 miliwn o gostau llog net, talodd £5.3 miliwn yng nghyswllt asedau sefydlog, ad-dalodd £0.1 miliwn o grant, talodd £0.5 miliwn o ddifidendau i fuddiannau heb reolaeth fwyafrifol a thalodd £0.5 miliwn o dreth, a oedd yn gadael £1.6 miliwn o gynnydd net mewn arian parod.

Dyled net

Y ddyled net, sef benthyciadau gan y banc a benthyciadau debentur namyn gweddillau arian parod, ar 30 Mehefin 2017 oedd £47.0 miliwn (2016: £48.6 miliwn).

Y ddyled net i'r banc, sef benthyciadau gan y banc namyn gweddillau arian parod, oedd £9.4 miliwn (2016: £11.0 miliwn).

Mae dyled net y Grŵp i'r banc fel a ganlyn:

	30 Meh. 2017 £'m	30 Meh. 2016 £'m
Benthyciadau:		
Benthyciad tymor penodol	2.5	3.8
Benthyciad i'r rhanbarthau	3.6	2.6
Cyfleuster credyd cylchdrool	3.9	4.8
	10.0	11.2
Arian parod	(0.6)	(0.2)
Dyled net i'r banc	9.4	11.0

Mae'r gostyngiad o £1.6 miliwn yn y ddyled net i'r banc yn ystod y flwyddyn yn cynnwys gostyngiad o £1.3 miliwn yn y benthyciad tymor penodol a gostyngiad o £0.9 miliwn yn y cyfleuster credyd cylchdrool, a wrthbwyswyd gan y cynnydd o £0.4 miliwn mewn gweddillau arian parod. Yn ogystal, cafodd benthyciad pellach o £1.0 filiwn ei ddarparu i'r rhanbarthau yn ystod y flwyddyn er mwyn hybu eu huchelgeisiau o ran y Cytundeb Gwasanaethau Rygbi, a oedd yn golygu bod y cyfanswm a dalwyd o flaen llaw yn £3.6 miliwn. Mae rhagor o fanylion ynghylch y symiau sy'n ddyledus gan y rhanbarthau i'w gweld yn Nodyn 11.

O ran y cyfleuster credyd cylchdrool, roedd £3.9 miliwn wedi'i dynnu ar 30 Mehefin 2017, roedd £4.8 miliwn wedi'i dynnu ar 30 Mehefin 2016, a'r uchafswm a dynnwyd yn ystod y flwyddyn oedd £7.6 miliwn. At hynny, cafodd y cyfleuster credyd cylchdrool ei ad-dalu'n llawn ar adegau penodol yn ystod y flwyddyn.

ADRODDIAD STRATEGOL

AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN AR 30 MEHEFIN 2017

Ar 30 Mehefin 2017, roedd gan y Grŵp gyfleusterau nas defnyddiwyd a oedd yn werth £15.1 miliwn (2016: £15.2 miliwn).

Yn rhan o'i gytundebau bancio mae'n rhaid i'r Grŵp gydymffurfio â chyfamodau banc sy'n mynnu bod y Grŵp, ymhlith pethau eraill, yn bodloni lefelau penodol o lif arian a gwarged. Mae hynny'n gorfodi arferion busnes normal ar y Grŵp ond yn cyfyngu ar y graddau y gall y Grŵp fuddsoddi, cyflwyno dyraniadau i sefydliadau cysylltiedig a chael mynediad i'r cyfleusterau uchod.

Mae'r cyfamodau banc dan sylw'n nodweddiadol o'r rhai sy'n berthnasol i fusnesau masnachol. Mae o fantais i'r Grŵp gydymffurfio â'r cyfamodau hyn, oherwydd byddai mynd yn groes iddynt yn golygu bod y Grŵp yn torri amodau'r cytundebau benthyca. Mae rheolaeth ariannol y Grŵp a'i systemau rheoli wedi'u strwythuro mewn modd sy'n golygu bod y Grŵp yn cydymffurfio â'r cyfamodau hyn.

Debenturau

Yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017, ac ymhellach i'r cynigion a wnaed yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2015 a 2013, cynigiodd y Grŵp i ddeiliaid debentur Cyfresi 410, 420, 430 a 440 y cyfle i symud dyddiad ad-dalu eu debentur o 2024 i 2050, heb unrhyw gost ychwanegol iddynt. Cafodd y cynnig hwn ei ymestyn fel ei fod yn berthnasol i oddeutu 1,462 o ddeiliaid debentur ac oddeutu 2,790 o seddi debentur.

Derbyniodd oddeutu 188 o ddeiliaid debentur, a oedd yn ymwneud ag oddeutu 425 o seddi debentur, sef tua 15% o'r cyfanswm, y cynnig hwn ac roedd hynny'n golygu bod dyddiad ad-dalu oddeutu £1.7 miliwn wedi'i ymestyn o 2024 i 2050. O gyfuno'r cynigion a wnaed yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017, 2015 a 2013 derbyniodd oddeutu 1,652 o ddeiliaid debentur, a oedd yn ymwneud ag oddeutu 3,435 o seddi debentur, sef tua 55% o'r cyfanswm, y gwahoddiad ac roedd hynny'n golygu bod dyddiad ad-dalu oddeutu £14.6 miliwn wedi'i ymestyn o 2024 i 2050.

Ar hyn o bryd rhagwelir y bydd cynnig tebyg yn cael ei gyflwyno yn ystod y blynyddoedd nesaf i'r deiliaid debentur na dderbyniodd y cynigion yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017, 2015 a 2013.

Gwariant cyfalaf

Yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2017, buddsoddodd y Grŵp mewn oddeutu £6.6 miliwn o wariant cyfalaf. Roedd y prif gategorïau buddsoddi fel a ganlyn:

	£'m
Caffael elfen fasnachu ac asedau'r Dreigiau	5.5
Canolfan feddygol yn y Ganolfan	0.2
Ragoriaeth Genedlaethol	
Offer dadansoddi	0.4
Gwariant cyfalaf arall	0.5
	6.6

Mantolen a chronfeydd wrth gefn

Mae cronfeydd wrth gefn y Grŵp, y gellir eu priodoli i'r Cwmni, wedi cynyddu £0.4 miliwn i £25.3 miliwn. Mae'r cynnydd hwn yn deillio o'r elw a gadwyd ar gyfer y flwyddyn a'r symudiadau o safbwynt y gronfa wrth gefn ar gyfer cyfyngu ar risg.

Cynyddodd asedau sefydlog y Grŵp oddeutu £1.4 miliwn, sy'n adlewyrchu'r £6.6 miliwn o wariant cyfalaf, a wrthbwsysyd gan y £5.2 miliwn o ddibrisiant a godwyd yn y flwyddyn.

Mae cyfalaf gweithredol yn amrywio o'r naill flwyddyn i'r llall yn dibynnu ar amseru'r digwyddiadau sy'n codi'n union cyn diwedd y flwyddyn.

Gweithgarwch masnachol

Drwy gydol y flwyddyn, cafodd cyfres o bartneriaethau masnachol pwysig eu hadnewyddu gan y Grŵp neu'u cadarnhau yn gydberthnasau newydd. Roedd y partneriaethau hynny'n cynnwys y canlynol:

Partneriaethau newydd:

- partneriaeth bedair blynedd ag Isuzu, sef noddwr newydd y crysau ar gyfer timau hŷn y dynion a'r merched

- partneriaeth bedair blynedd ag Admiral, sef noddwr newydd y crysau ar gyfer y timau saith bob ochr a'r timau grwpiau oedran

Partneriaethau a adnewyddwyd:

- llwyddwyd i ymestyn y bartneriaeth â Mercedes am bedair blynedd
- llwyddwyd i ymestyn y bartneriaeth â Chymdeithas Adeiladu Principality am flwyddyn ar gyfer yr Uwchgynghrair

Y Gymraeg

Mae'r Grŵp yn parhau i weithio'n unol â'i Bolisi Iaith Gymraeg. Bydd y Grŵp yn sicrhau bod y Gymraeg yn cael ei defnyddio'n eang yn ei weithrediadau lle bo modd, ac mae'n ystyried yn barhaus a all wneud mwy drwy gyfrwng y Gymraeg.

Prif risgiau a strategaethau lliniaru

Fel yr amlinellwyd yn gynharach yn yr adroddiad hwn, prif amcan y Grŵp yw hybu rygbi er mwyn annog mwy o bobl i ymwneud â'r gamp yn fwy aml, gyda mwy o fwynhad a mwy o lwyddiant, a chaiff hynny ei gyflawni drwy ailfuddsoddi mewn rygbi ar lefel gymunedol, rygbi ar lefel perfformiad a Stadiwm Principality.

Mae asesiad y Cyfarwyddwyr o'r prif risgiau i'r gwaith o gyflawni'r amcan hwn, effaith bosibl y risgiau hynny a'r camau a gymerir gan y Grŵp i liniaru'r risgiau wedi'u nodi isod:

Cynhyrchu incwm - y gallu i gynhyrchu incwm sy'n pennu'r arian y gall y Grŵp ei ailfuddsoddi mewn rygbi yn ei holl ffurfiau. Byddai gostyngiad mewn incwm dros gyfnod estynedig yn arwain at ostyngiad yn yr adnoddau ariannol sydd ar gael i'w hailfuddsoddi mewn rygbi.

Mae oddeutu 78% (2016: 68%) o incwm y Grŵp yn deillio'n bennaf o gynnal gemau rhyngwladol sy'n cynnwys tîm Cymru, a'r gweithgareddau masnachol sy'n gysylltiedig â thîm Cymru. Felly, o ystyried pwysigrwydd incwm, mae'r gwaith o liniaru'r risg o ran incwm yn canolbwyntio ar incwm gemau ac incwm masnachol.

Lle bo modd, mae'r Grŵp yn ceisio lliniaru risg o ran incwm drwy ymrwymo i drefniadau hirdymor gyda'i ddarlledwyr, ei noddwyr a'i bartneriaid masnachol eraill. Mae strategaeth y Grŵp ar gyfer prisiau tocynnau'n canolbwyntio ar gynnal cydbwysedd rhwng sicrhau'r torfeydd mwyaf posibl a sicrhau elw ariannol da. Caiff prisiau tocynnau'r Grŵp eu hadolygu bob blwyddyn drwy gyfeirio at amodau'r farchnad a'r gystadleuaeth a wynebir.

Fel y nodwyd uchod, mae 78% (2016: 68%) o incwm y Grŵp yn deillio o weithgareddau masnachol sy'n gysylltiedig

â thîm Cymru. Bydd perfformiad tîm Cymru yn effeithio ar allu'r Grŵp i gynhyrchu incwm, yn enwedig dros y tymor canolig i'r tymor hir. Mae'r Grŵp yn ceisio sicrhau llwyddiant tîm Cymru drwy recriwtio tîm hyfforddi a thîm meddygol o'r radd flaenaf i roi'r cymorth gorau posibl i'w chwaraewyr rhyngwladol, sicrhau amser paratoi ychwanegol ar gyfer tîm Cymru, a buddsoddi'n helaeth mewn cyfleusterau hyfforddi er mwyn sicrhau bod gan dîm Cymru yr amgylchedd gorau posibl i hyfforddi ynddo.

Cyfleusterau bancio digonol - caiff y Grŵp ei gyllido gan gymysgedd o ddyled i'r banc a dyled ar ffurf debenturau. Mae argaeledd parhaus cyfleusterau dyled i'r banc, ar sail cyfraddau cystadleuol, yn hollbwysig i ragolygon y Grŵp ar gyfer y dyfodol. Mae cyfleusterau bancio'r Grŵp yn amodol ar gydymffurfio â chyfamodau ariannol, a gallai methu â chydymffurfio â'r cyfamodau hynny effeithio'n sylweddol ar gyfleusterau bancio'r Grŵp. Mae sicrhau y glynir wrth y cyfamodau ariannol yn elfen allweddol o bob polisi a strategaeth, ac mae gan y Grŵp broses gyllidebu flynyddol drwyadl sy'n canolbwyntio ar gydymffurfio â'r cyfamodau. Mae'r Grŵp yn adolygu perfformiad ar sail y gyllideb hon drwy gydol y flwyddyn er mwyn nodi unrhyw risgiau o ran cydymffurfio. Mae'r Grŵp yn cyfathrebu'n barhaus â'i fancwyr ynghylch gweithgareddau a pherfformiad y Grŵp. O ystyried bod disgwyl i gyfleusterau bancio presennol y Grŵp ddod i ben ym mis Gorffennaf 2019, bydd y Grŵp yn dechrau trafodaethau cyn bo hir ynghylch ailgyllido'r cyfleusterau hynny fel eu bod yn cyd-fynd â gofynion y Grŵp yn ystod y cylch cyllido nesaf.

Cynnal a chadw, sicrhau diogelwch ffisegol ac yswirio prif asedau'r Grŵp, sef Stadiwm Principality yn bennaf - mae'r rhan fwyaf o incwm y Grŵp yn deillio o gynnal gemau rhyngwladol yn Stadiwm Principality, a phe na bai Stadiwm Principality ar gael i gynnal gemau ynddo byddai'n rhaid i'r Grŵp chwilio am leoliadau eraill. Mae'n debygol y byddai hynny'n golygu costau sylweddol ac mae'n bosibl na fyddai gan y lleoliadau eraill gapasiti tebyg. At hynny byddai colli mynediad i asedau eraill y Grŵp, megis y Ganolfan Ragoriaeth Genedlaethol, neu gyfyngu ar ei fynediad iddynt yn cael effaith andwyol ddifrifol ar y Grŵp. Mae'r cyfleusterau hyfforddi yn y Ganolfan Ragoriaeth Genedlaethol gyda'r gorau yn y byd, a gallai perfformiad y Carfanau Cenedlaethol ddioddef pe bai'r Grŵp yn colli mynediad i'r cyfleusterau hynny. Mae'r Grŵp yn cymryd camau helaeth i ddiogelu ei asedau. Mae'r Grŵp yn cyflogi tîm o staff cynnal a chadw a staff rheoli cyfleusterau, sy'n gweithredu rhaglen gynnal a chadw ataliol drwyadl yng nghyswllt holl gyfleusterau'r Grŵp. Mae'r Grŵp yn caffael polisiau yswiriant cynhwysfawr sydd, pe bai asedau'n cael eu difrodi, yn talu am gywiro difrod ac yn talu iawn am golli enillion oherwydd unrhyw darfu ar fusnes.

ADRODDIAD GAN BENNAETH CYFRANOGIAD AT RYGBI

Ryan Jones

Mae popeth a wnawn ym maes Cyfranogiad Rygbi yn ymwneud â'n diben craidd, sef mwy o bobl yn fwy aml gyda mwy o fwynhad a mwy o lwyddiant. Rydym am i bawb yng Nghymru ymwneud â rygbi ar ryw adeg neu'i gilydd mewn rhyw ffordd neu'i gilydd – mae rygbi'n croesawu pawb.

Dynion – y gamp graidd

Rydym yn gwerthfawrogi'r gwaith gwych sy'n cael ei gyflawni o'r naill wythnos i'r llall yn ein clybiau, ein hysgolion a'n colegau. Eleni, rydym wedi gwella ein hymdrechion yn sylweddol i gynorthwyo ein clybiau ar y cae ac oddi arno, er mwyn sicrhau eu bod yn parhau'n galon ac enaid eu cymunedau ac er mwyn sicrhau bod rygbi'n parhau i'n diffinio fel cenedl.

Buom yn ymgynghori'n drwyadl â phawb sy'n ymwneud â rygbi ar lefel ail dimau, ac mae hynny wedi arwain at ddull gweithredu tair haen er mwyn gwella'r ddarpariaeth o ran rygbi ar y lefel honno. Bydd y dull gweithredu hwn yn helpu i ategu ymdrechion ein clybiau i gadw chwaraewyr yn eu clybiau cymunedol, a chadw chwaraewyr yn y gamp felly hefyd. Bydd cynghrair newydd yn bodloni gofynion yr ail

dimau mwyaf cystadleuol yn y de, ac yn y gogledd mae pedwar ail dîm wedi ymuno ag Adran 3 y Gogledd er mwyn helpu i wella cynaliadwyedd rygbi yn y gogledd.

Rydym wedi bod yn adolygu rygbi ieuencid hefyd, ac mae hynny wedi

arwain at foderneiddio'r modd y mae gwirfoddolwyr yn rheoli ac yn gweinyddu cynghreiriau ieuencid. Bydd y cam hwn yn helpu i adfywio rygbi ar y lefel hon mewn clybiau, ochr yn ochr â chynllun i gynorthwyo'r broses o bontio o rygbi dan 16 i rygbi ieuencid.

Mae hyfforddwy a dyfarnwyr yn hollbwysig o ran sicrhau bod y gamp yn parhau'n iach. Mae hyfforddwr da'n gwella safonau ac yn hybu mwynhad hefyd, sy'n bwysig iawn, er mwyn cadw pobl yn y gamp.

Mae proses ymgynghori drwyadl â hyfforddwy cymunedol wedi bod yn mynd rhagddi yn ystod y flwyddyn, ac mae hyfforddwy ar bob lefel wedi bod yn darparu adborth. Mae'r ymgynghori hwn wedi newid yr amgylchedd ar gyfer datblygu hyfforddwy cymunedol.

Ni ellir cynnal gemau heb ddyfarnwyr. Felly, rydym yn gwella'r hyn yr ydym yn ei wneud i helpu pobl i ddechrau

dyfarnu ac i wella'r profiad a gânt wedyn.

Rydym wedi parhau i gyflwyno'r fenter Hanner Gêm, sydd wedi hybu'r gwaith y mae ein hyfforddwyr iau'n ei gyflawni i sicrhau bod rygbi iau ar lefel clybiau'n fwy hygyrch i bawb. Yn ogystal, rydym yn gweithio i hybu gwaith ein swyddogion Ysgolion Hybu Clybiau, sy'n gwneud gwahaniaeth enfawr o safbwynt gwella cyfranogiad a chyfleoedd i fechgyn a merched o bob gallu a chreu arweinwyr rygbi, sydd yn eu tro'n helpu i gyflwyno rygbi mewn ysgolion cynradd.

Menywod a merched – y gamp graidd

Recrwtio

Cafodd tri swyddog newydd eu

penodi, sy'n adlewyrchu ein hymrwymiad i gamp y menywod a'r merched.

Clystyrau

Ar gyfer ail dymor y clystyrau, cafodd y cysyniad ei ehangu drwy ddarparu is-ganolfannau a nosweithiau hyfforddi ychwanegol er mwyn ateb y galw ar draws pob ardal yng Nghymru ac er mwyn darparu ar gyfer pob grŵp oedran. Mae'r arwyddion ar hyn o bryd yn awgrymu bod tua 1,000 o ferched newydd wedi ymuno â chlystyrau yn ystod haf eleni.

Roedd y clystyrau'n boblogaidd ymhlith grwpiau oedran iau, sy'n dangos bod galw am ddarpariaeth rygbi i ferched yn unig ar lefel iau. Yn y grwpiau oedran hŷn, mae'r clystyrau'n mynd yn groes i'r

gostyngiad cenedlaethol yn nifer y merched yn eu harddegau sy'n cymryd rhan mewn chwaraeon a gweithgarwch corfforol, oherwydd mae dros chwarter y merched sy'n mynychu ein clystyrau'n perthyn i'r grwpiau oedran hŷn i ferched dan 15.

Mae menywod sy'n chwaraewyr elit wedi dod yn llysgenhadon da ym mhob agwedd ar y gamp ar lawr gwlad, yn dilyn treial llwyddiannus yng nghanolfannau clystyrau'r de-ddwyrain.

Hyfforddi

Buom yn cynnal cyrsiau hyfforddi Lefel 1 i fenywod yn unig, sydd wedi bod yn allweddol o safbwynt denu menywod i rolau hyfforddi, ac enillodd 220 o fenywod gymhwyster Lefel 1 eleni.

ADRODDIAD GAN BENNAETH CYFRANOGIAD AT RYGBI

Gemau

Rydym wedi treblu nifer y gemau traddodiadol i ferched dan 15 ac wedi dyblu nifer y gemau ieuencid yn ystod tymor 2016/17 oherwydd cynnydd yn nifer y timau – o ganlyniad uniongyrchol i dymor cyntaf y clystyrau y llynedd.

Clybiau

Cafodd meini prawf newydd o ran clybiau eu cyflwyno a'u gweithredu ar gyfer camp y menywod, er mwyn sicrhau bod timau'n cael eu datblygu ar gyfer y tymor hir.

Ysgolion

Gwelwyd cynnydd enfawr mewn lefelau cyfranogiad ymhlith merched mewn ysgolion, yn enwedig mewn Ysgolion Hybu Clybiau ac yn nigwyddiadau'r Urdd.

Fformatau amgen

Yn hanesyddol, efallai fod rygbi yng Nghymru wedi cael ei ystyried yn gamp un fformat sy'n addas i bawb.

Ein blaenoriaethau'n awr yw gwarchod a meithrin yr adnoddau sydd gennym eisoes o fewn ein camp ac ychwanegu gwerth iddynt, ond mynd ati hefyd i ehangu ein darpariaeth drwy apelio at

gynulleidfaoedd newydd drwy fformatau a chydberthnasau newydd. Mae diogelu dyfodol y gamp yn hollbwysig, a'r dasg yw sicrhau bod pawb yng Nghymru – a thu hwnt – yn cael cyfle i fod yn rhan o rygbi yng Nghymru mewn rhyw ffordd neu'i gilydd.

Mae rhai uchafbwyntiau dethol yn ystod y flwyddyn yn cynnwys y canlynol:

Gwersylloedd Cymry Alltud

Cymerodd dros 300 o fechgyn sy'n gymwys i chwarae rygbi i Gymru ran mewn tri gwersyll yn Lloegr ym mis Chwefror 2017.

Yr Urdd

Mae ein perthynas agosach â'r Urdd wedi helpu i gynyddu lefelau cyfranogiad yn nigwyddiadau fformat amgen y mudiad, o oddeutu 7,000 y llynedd i dros 11,000 eleni.

Gwyliau Rygbi Anabledd

Rydym wedi cynyddu ein darpariaeth o ran Rygbi Anabledd yn aruthrol. Ar y cyd â Chwaraeon Anabledd Cymru, cafodd rhaglenni Rygbi Anabledd eu cyflwyno gennym mewn ysgolion ledled y de – yn Rhondda Cynon Taf, Caerffili, Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot, a phenllanw pob un ohonynt oedd gŵyl rygbi. Mae nifer o grwpiau rygbi cynaliadwy, sy'n grwpiau gallu cymysg, wedi'u sefydlu yn yr ardaloedd hynny'n awr. Yn ogystal, rydym wedi parhau i gefnogi Rygbi Anabledd y Chwe Gwlad gan ddefnyddio partneriaeth Gwaddol y Llewod i ymestyn ein gwaith yn y maes hwn.

Cynghreiriau Rygbi Cyffwrdd Caerdydd ac Abertawe

Yn ogystal â Chynghrair Rygbi Cyffwrdd Caerdydd, sy'n gynghrair lwyddiannus, roedd Cynghrair Rygbi Cyffwrdd Abertawe yn llawn y tymor hwn. At hynny, buodd ein staff datblygu yn rhanbarth y Gweilch yn gweithio gyda swyddog hybu clybiau Prifysgol Abertawe i gyflwyno rygbi cyffwrdd i Brifysgolion.

Rygbi Traeth

Er mwyn denu chwaraewyr newydd i'r gamp, mae cyfres beilot o wyliau rygbi traeth wedi'i chynnal yn y gogledd ar y cyd â'r Urdd, a chafodd gŵyl annibynnol ei threfnu gyda'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol.

Bu 12 prentis yn adeiladu ar waith y grŵp cyntaf o brentisiaid, drwy ychwanegu at ein gweithlu datblygu sy'n cyflwyno sesiynau hyfforddi mewn ysgolion, cynorthwyo swyddogion hybu clybiau, a chyflwyno digwyddiadau a rhaglenni. Rydym hefyd wedi penodi Swyddog Meithrin Dealltwriaeth ar gyfer cyfranogiad, a fydd yn ein galluogi i fapio cyfranogiad a'n helpu i gynllunio ein gweithgarwch yn y dyfodol. Er mwyn rheoli'r gamp yn effeithiol mae'n hollbwysig ein bod yn gwybod beth sy'n digwydd mewn gwirionedd, a bydd y data hwn yn meithrin dealltwriaeth ddiduedd o gyflwr y gamp. Bydd hefyd yn ein galluogi i fesur effeithiolrwydd ein gweithgareddau ac yn tynnu sylw at unrhyw feysydd y mae angen mynd

i'r afael â nhw. Er mwyn i hynny lwyddo, byddwn yn gofyn i gyfranogwyr sôn ychydig bach yn fwy wrthym am rôl rygbi yn eu bywyd yn y dyfodol.

Mae gan bobl fwy o ddewis yn awr ym mhopeth a wnânt. Felly, byddwn yn parhau i sicrhau bod pawb sy'n ymwneud â'n camp yn cael profiad cadarnhaol, drwy gynnig darpariaeth mor ddeniadol a dymunol iddynt ag sy'n bosibl.

ADRODDIAD GAN BENNAETH PERFFORMIAD RYGBI

Geraint John

Mae wedi bod yn 12 mis cyffrous arall i Rygbi Cymru ac mae'n fraint cael arwain Adran Berfformiad y Grŵp.

Hoffwn ddiolch i'r holl glybiau, y rhanbarthau, y Bwrdd a'r Bwrdd Gweithredol am eu cefnogaeth unwaith eto yn ystod y flwyddyn, a hoffwn ddiolch yn arbennig i'r staff sy'n gweithio mor galed, sydd bob amser yn barod i gerdded yr ail filltir ac sy'n rhoi cymaint o'u hamser i URC.

Ein nod yw helpu Cymru, y rhanbarthau a chlybiau'r Uwch-gynghrair, a phob un o'n timau cenedlaethol i fod mor llwyddiannus ag sy'n bosibl. Rydym yn awyddus i greu rhaglenni modern a chynaliadwy sy'n dangos y ffordd i weddill y byd, er mwyn gallu sicrhau llwyddiant byrdymor a hirdymor.

Timau rhanbarthol ar gyfer grwpiau oedran

Y llynedd dechreuodd y tymor i'r timau rhanbarthol dan 18 mewn ffordd wahanol ar ffurf cystadleuaeth 'Super 6' a gyflwynwyd ym mis Hydref 2016. Roedd gan y rhaglen nifer o amcanion, ac roedd datblygu chwaraewyr a hyfforddwy'r ymhlith y

prif rai. Cafwyd diwrnod gwych o rygbi ym Mharc yr Arfau BT Sport lle bu'r Gweilch, y Gleision, y Dreigiau, y Scarlets a'r Cymry Alltud dan 19 yn chwarae cyfres o gemau mewn fformat wedi'i addasu ar gyfer 15 chwaraewr. Roedd y gystadleuaeth yn dilyn wythnos lle daeth hyfforddwy'r, swyddogion a gweinyddwy'r ynghyd i gyfarfod a chydweithredu. Bydd y cysyniad hwn yn cael ei ailadrodd a'i ymestyn yn ystod tymor 2017/18.

Roedd tymor arferol 2016/17 yn gystadleuol iawn, a chafodd gêm derfynol gyffrous ei chyflwyno unwaith yn rhagor. Bu S4C, ein partner darlledu, yn ffrydio gemau rhanbarthol dan 18 yn fyw gan godi proffil y gystadleuaeth yn aruthrol. Yn sgîl eu perfformiadau da yn y rowndiau rhagarweiniol, llwyddodd y Gweilch a'r Dreigiau i gyrraedd y rownd derfynol yn Heol Sardis ym mis Chwefror. Llwyddodd chwaraewyr dan 18 y Gweilch i gynnal safon eu chwarae drwy gydol y gystadleuaeth a chyrraedd y brig yn haeddiannol.

Y Gynghrair Dydd Mercher i dimau dan 18

Parhaodd y Gynghrair Dydd Mercher i dimau dan 18 i fod yn llwyfan ar gyfer doniau timau gorau Cymru ar lefel ysgolion a cholegau.

Yng nghystadleuaeth y tlws eleni, Glantaf ac Ysgol Uwchradd Casnewydd orffennodd ar frig y grŵp ail haen. Ni fu unrhyw newid yng nghystadleuaeth y cwpan, wrth i Goleg Sir Gâr a Choleg y Cymoedd ddod benben â'i gilydd unwaith eto yn y gêm derfynol. Roedd y ddwy ornest yn llawn tensiwn wrth i Ysgol Uwchradd Casnewydd ddod i'r brig am y tro cyntaf yng nghystadleuaeth y tlws, ac wrth i Goleg Sir Gâr drechu'r pencampwyr presennol yng nghystadleuaeth y cwpan a chipio'r fuddugoliaeth i dîm y gorllewin.

Parhaodd S4C i roi sylw gwerthfawr i'r cystadlaethau hyn ar y teledu ac ar-lein drwy Rygbi Pawb.

Tîm dan 18 oed Cymru

Aeth 27 o chwaraewyr dan 18 ar bumed daith flynyddol y garfan i Dde Affrica, gan deithio i Stellenbosch a Cape Town er mwyn cymryd rhan yn y gyfres yn erbyn De Affrica, yr Eidal a thîm 'A' De Affrica. Wrth ddewis aelodau'r garfan, rhoddwyd blaenoriaeth i'r chwaraewyr yr oedd angen iddynt gael profiad tebyg i'r un yn Ne Affrica, cyn cael eu dewis efallai i fod yn aelodau o garfan dan 20 2017.

Cafodd strwythur y tymor ei wella eleni wrth i wersylloedd y dwyrain a'r

gorllewin gael eu cyflwyno ym mis Rhagfyr ac wrth i gêm rhwng chwaraewyr posibl a chwaraewyr tebygol gael ei chynnal cyn y gemau rhyngwladol.

Ar gyfer gêm gyntaf y tymor bu'n rhaid i chwaraewyr ifanc Cymru deithio i Lyon yn Ffrainc, a cholli fu eu hanes yn erbyn tîm o Ffrancwyr cryf. Roedd y gêm nesaf, yn erbyn Lloegr ar Barc Eugene Cross yng Nglynebwy, yn gêm wefreiddiol a arweiniodd at fuddugoliaeth wych i Gymru.

Cafodd cyfres ryngwladol i dimau dan 18 ei chynnal gennym am yr ail flwyddyn, ac ymunodd Canada â'r ymryson am y tro cyntaf. Bu timau o Loegr, Iwerddon, yr Eidal a'r Alban yn cymryd rhan hefyd. Yn dilyn buddugoliaethau ardderchog ac ysgubol yn erbyn yr Alban a Chanada, roedd diwedd glo Cymru yng nghyffres eleni'n llawn cyffro. Yn y golled o 38-36 yn erbyn Iwerddon yn Ystrad

Mynach, gwelwyd y ddau dîm yn chwarae rygbi agored hyfryd.

Diben y grwpiau oedran yw datblygu chwaraewyr, a daeth y gyfres â thymor y timau dan 18 i ben gyda Chymru yn arddangos sgiliau ymosod rhagorol.

Tîm dan 20 oed Cymru

Yn dilyn llawer o drafod a gwaith monitro gemau, daeth y grŵp cyntaf o chwaraewyr dan 20 ynghyd mewn gwersyll hyfforddi ym mis Tachwedd 2016. Er mwyn sicrhau parhad yn y tîm rheoli, cafodd ymgyrch Pencampwriaeth dan 20 World Rugby ac ymgyrch Pencampwriaeth dan 20 y Chwe Gwlad 2017 eu harwain unwaith eto gan Jason Strange, yr hyfforddwr sgiliau rhyngwladol, a chafodd ei gynorthwyo gan Geraint Lewis, Chris Horsman, yr hyfforddwr amddiffyn Richard Hodges a'r hyfforddwr perfformiad Rich Neil. Bu'r tîm

rheoli'n gweithio gyda'r rhanbarthau drwy gydol y flwyddyn i fireinio sgiliau'r garfan estynedig a ddewiswyd, cyn gêm gyntaf Pencampwriaeth dan 20 y Chwe Gwlad yn erbyn yr Eidal yn y glaw yn Legnano.

Yn dilyn y fuddugoliaeth yn yr Eidal, cafodd y tîm ei drechu gan Loegr o flaen stadiwm llawn ym Mharc Eirias, Bae Colwyn. Cafwyd dwy fuddugoliaeth wedyn: llwyddiant digamsyniol yn yr Alban mewn gêm lle gwelwyd y ddau dîm yn arddangos cyflymder a sgiliau eithriadol ar adegau, a gêm lle gwelwyd 41 o bwyntiau ychwanegol yn cael eu sgorio yn erbyn Iwerddon. Cafodd y chwaraewyr ddiwedd glo siomedig i'r ymgyrch wrth golli yn erbyn Ffrainc a gorfod gorffen yn y trydydd safle ar ddiwedd y bencampwriaeth.

Yng Nghwpan Rygbi Iau'r Byd yn Tblisi, gwrthwynebwyd cyntaf Cymru

ADRODDIAD GAN BENNAETH PERFFORMIAD RYGBI

yn yr ymgyrch oedd Awstralia, yn stadiwm bendigedig Avchala. Llwyddodd chwaraewyr Awstralia i sgorio yn ystod yr eiliadau olaf a thorri calonnau'r Cymry, gan sicrhau'r fuddugoliaeth yn rownd un. Roedd hynny'n golygu bod yn rhaid i Gymru ennill y ddwy gêm a oedd yn weddill er mwyn cyrraedd rownd gynderfynol y gystadleuaeth. Fodd bynnag, collodd Cymru y ddwy gêm gyntaf (yn erbyn Lloegr ac Awstralia) mewn grŵp hynod o gystadleuol, a'r drydedd gêm oedd yn weddill i'w chwarae oedd yr un yn erbyn Samoa. Roedd buddugoliaeth ar ôl gornest galed yn erbyn Samoa yn golygu y byddai'r Cymry yn brwydro am y pumed safle yn ystod y ddau ddiwrnod olaf o gystadlu. Fodd bynnag, llwyddodd yr Alban i gipio buddugoliaeth yn hwyr yn y gêm nesaf, ac aeth y Cymry yn eu blaen wedyn i guro'r Eidal yng ngêm olaf y twrnamaint gan gyrraedd y seithfed safle, sef eu safle ar ddiwedd y tymor diwethaf.

Bydd dros hanner y garfan dan 20 yng Nghwpan Rygbi Iau'r Byd y tymor hwn yn gymwys i chwarae unwaith eto'r tymor nesaf, a bydd y profiad a gawsant yn Tblisi, Georgia yn fuddiol iddynt yn sicr wrth wynebu anturiaethau'r tymor nesaf.

Y menywod elît

Flwyddyn cyn Cwpan Rygbi'r Byd i Ferched yn Iwerddon, gwnaethom fuddsoddi'n sylweddol yng nghamp y merched ar lefel perfformiad. Cafodd Rowland Phillips, sy'n weithiwr proffesiynol profiadol, ei benodi gennym yn brif hyfforddwr llawn-amser, ac aethom ati hefyd i benodi hyfforddwr cynorthwyol llawn-amser, hyfforddwr cryfder a chyflyru a ffisiotherapydd i fod yn rhan o'r tîm rheoli.

Yn ogystal, cafodd Nick Wakely ei benodi gennym yn brif hyfforddwr profiadol llawn-amser ar gyfer y garfan saith bob ochr, er mwyn hybu ein rhaglen ar gyfer rygbi saith bob ochr a sicrhau ein bod yn cyrraedd Gemau'r Gymanwlad yn 2018. Gwireddwyd y nod hwnnw'n dilyn llwyddiant yng Nghyfres Rugby Europe. Ar ôl recriwtio timau rheoli newydd, a oedd yn cynnwys penodi rheolwr tîm llawn-amser, cafodd y carfanau fudd o dreulio mwy o amser gyda'i gilydd.

Cynhaliwyd dwy gêm ryngwladol yn ystod yr hydref er mwyn hybu cynlluniau clustnodi a pharatoi ar gyfer Cwpan Rygbi'r Byd, ac roedd dewis Parc yr Arfau Caerdydd yn lleoliad ar gyfer ein gemau cartref o gymorth i ddenu torfeydd mwy o faint a chael mwy o sylw gan y cyfryngau.

Cafodd pob un o gemau Pencampwriaeth y Chwe Gwlad eu darlledu dan gytundeb newydd ar gyfer y Bencampwriaeth, a oedd o gymorth hefyd i wella proffil camp y merched a'r sylw y mae'n ei gael. Daeth y dorf fwyaf a gafwyd erioed i wylïo'r gêm yn erbyn Lloegr. Roedd canlyniadau'r tîm ym Mhencampwriaeth y Chwe Gwlad yn destun rhwystredigaeth, ac roedd gorffen yn y pumed safle'n siom.

Yn olaf, bydd y tîm hyfforddi'n defnyddio Cwpan Rygbi'r Byd i Ferched ym mis Awst 2017 yn sail i'r cynllun ar gyfer y pedair blynedd nesaf. Bydd hynny'n cynnwys datblygu chwaraewyr iau er mwyn sicrhau llwyddiant tymor hwy.

Yn ogystal â'r gamp ar lefel hŷn, rydym hefyd yn datblygu chwaraewyr rhyngwladol y dyfodol drwy raglen rygbi saith bob ochr i ferched dan 18. Dan arweiniad Jon Hooper, llwyddodd y garfan i gyrraedd y chweched safle yn Rugby Europe a chyrraedd Gemau'r Gymanwlad i leuencid yn y Bahamas.

Gemau Olympaidd Rio 2016

Cafodd tri chwaraewr eu dewis ar gyfer y Gemau, sef Sam Cross, James Davies a Jaz Joyce, ac roedd Luke Treharne yn eilydd. Mae Sam a James yn ddau chwaraewr sydd wedi datblygu drwy system rygbi saith bob ochr Cymru. Perfformiodd y ddau'n arbennig o dda i dîm Prydain Fawr a daethant â medalau arian Olympaidd adref gyda nhw o Rio. Gwnaeth Jaz gyfraniad mawr i ymgyrch y merched yn y Gemau Olympaidd gan sgorio cais. Bu Gareth Williams a Richie Pugh

yn cynrychioli Cymru ar y llwyfan Olympaidd hefyd – roedd y naill yn hyfforddi'r dynion a'r llall yn hyfforddi'r merched.

Roedd cynnwys rygbi saith bob ochr yn y Gemau Olympaidd yn llwyddiant ysgubol, ac mae wedi rhoi hwb enfawr i broffil rygbi saith bob ochr a rygbi'n gyffredinol ledled y byd.

Prif benawdau rygbi saith bob ochr yng Nghymru

Datblygu chwaraewyr yw prif ffocws y rhaglen rygbi saith bob ochr yng Nghymru, yn rhan o'r llwybr ar gyfer chwaraewyr, hyfforddwyr a dyfarnwyr. Yn ogystal â sicrhau perfformiadau gwell o lawer ar ôl y tymor diwethaf, rydym hefyd wedi datblygu chwaraewyr yn gorfforol, yn dactegol ac yn dechnegol.

Mae'r uchafbwyntiau yn cynnwys y canlynol:

- cafodd 22 o chwaraewyr eu defnyddio yng Nghyfes y Byd
- cafodd saith o chwaraewyr ychwanegol eu defnyddio yn ystod Rugby Europe
- cafodd 14 o chwaraewyr rhanbarthol eu datblygu wrth iddynt gymryd rhan yng Nghyfes y Byd yn ystod y tymor
- cafodd wyth o chwaraewyr yr Uwch-gynghrair eu defnyddio ar draws y rhaglen rygbi saith bob ochr.

Roeddem yn y degfed safle ar ddiwedd Cyfes y Byd, sef dau safle'n uwch na'r llynedd. Gwnaethom gyrraedd dwy rownd gogynderfynol a rownd gynderfynol, a gêm medal efydd wedi hynny, ac ennill dwy gystadleuaeth tlws her. Ar lefel unigolion enillodd Sam Cross deitl Chwaraewr y Gyfes, ac Ethan Davies

ADRODDIAD GAN BENNAETH PERFFORMIAD RYGBI

oedd y sgoriwr ail orau. Llwyddodd Adam Thomas a Sam Cross i sgorio eu 50 cais i Gymru, sy'n garreg filltir arbennig.

Roeddem yn y pedwerydd safle ar ddiwedd Cyfres Grand Prix Rugby Europe, a daeth ein tymor i ben â gêm derfynol yn erbyn Rwsia yn Sandy Park, Caerwysg. I'r criw presennol o chwaraewyr, y gêm hon oedd eu gêm derfynol bwysig gyntaf i Gymru.

Ein prif nodau o ran perfformiad yw datblygu ar gyfer 2018, pan fyddwn yn gobeithio ennill medal yng Ngemau'r Gymanwlad ac yn gobeithio cystadlu yng Nghwpan Rygbi Saith Bob Ochr y Byd.

Y rhanbarthau

Guinness PRO12

Yr uchafbwynt oedd llwyddiant rhagorol y Scarlets a ddaeth i'r brig yn y Guinness Pro12. Roedd eu buddugoliaethau yn y rownd gynderfynol a'r rownd derfynol oddi cartref yn erbyn Leinster a Munster, a'u dull o chwarae, yn wych nid yn unig i ranbarth y Scarlets ond hefyd i'r gamp yng Nghymru. Ond nid dyna'r unig llwyddiant, oherwydd roedd y ffaith bod y Gweilch wedi llwyddo i gyrraedd y pedwar uchaf yn glod i holl waith caled y rhanbarthau – y chwaraewyr, yr hyfforddwyr a'r staff i gyd. Gorffennodd y Gleision yn y seithfed safle unwaith eto, gan fethu o drwyh blewyn â chyrraedd Cwpan y Pencampwyr er iddynt gyrraedd y gemau ail gyfle. Yn anffodus, methodd y Dreigiau â chodi o'r unfed safle ar ddeg, sef eu safle'r tymor diwethaf.

Ewrop

Gleision Caerdydd oedd yn chwifio baner rygbi Cymru yn Ewrop wrth iddynt gyrraedd rownd gogynderfynol y Cwpan Her, gan golli'n anffodus yn erbyn Caerloyw yn Kingsholm.

Yr Uwch-gynghrair

Newidiodd Uwch-gynghrair Principality ei fformat y tymor hwn wrth i'r gynghrair rannu'n ddwy haen ar ôl y Nadolig, gan greu pencampwriaeth Haen 1 a Haen 2. Achosodd hynny lawer o gyffro dros y Flwyddyn Newydd adeg gemau lleol rhwng timau a oedd yn cystadlu am leoedd yn y grŵp uchaf.

Ym mis Mai, daeth pencampwriaethau'r ddwy Haen i ben gyda Merthyr yn fuddugol yn Haen 1 – flwyddyn ar ôl i'r clwb gael ei ddyrchafu – a Chasnewydd yn cipio teitl Haen 2. Cynhaliwyd proses ymgynghori drylwyr er mwyn casglu barn pobl a oedd yn ymwneud â'r elfen rygbi, barn pobl oddi ar y cae a barn y cefnogwyr. Bydd y fformat newydd yn aros ar gyfer y ddau dymor nesaf er mwyn sicrhau parhad.

Y ffordd ymlaen

Rwyf wedi parhau i geisio gwrandao ar gynifer o bobl ag sy'n bosibl sy'n ymwneud â'r gamp ar y lefel hon, er mwyn cael gwybod beth yn union sy'n cael ei ddarparu ar hyn o bryd a beth y gallai fod yn ofynnol ei ddarparu. Mae gennym bobl wych yn y maes, sydd i gyd am weld llwyddiant ac sydd i gyd yn gweithio'n ddiwyd bob dydd ac yn ceisio creu amgylchedd a fydd yn galluogi chwaraewyr, hyfforddwy'r a dyfarnwyr i wireddu eu potensial.

Rwy'n bwriadu gyrru ein rhaglen ar gyfer perfformiad yn ei blaen gan roi pwys ar hyfforddi, datblygu hyfforddwy'r a datblygu'r llwybr i chwaraewyr. Y nod fydd parhau i ddatblygu ein rhaglenni, parhau i wrando, a pharhau i sicrhau bod popeth a wnawn yn seiliedig ar nod a phwrpas penodol a'i fod yn dilyn y cynllun strategol. Ni fydd y penderfyniadau a wneir wrth fodd pawb bob amser, ond rwy'n addo y bydd gwaith ymgynghori, ymgysylltu a thrafod yn digwydd bob amser cyn i'r penderfyniadau hynny gael eu gwneud.

Yn olaf, hoffwn ddiolch i bawb unwaith eto am eu cefnogaeth a'u cydweithrediad, ac edrychaf ymlaen at flwyddyn gyffrous a llwyddiannus arall ar y cae ac oddi arno.

Dyfarnwyr

Roedd yn flwyddyn lwyddiannus arall i'n dyfarnwyr ar bob lefel. Erbyn hyn, mae nifer gynyddol ohonynt yn chwarae rhan amlwg yn y gamp ar lefel fyd-eang.

Cafodd Nigel Owens gydnabyddiaeth unwaith yn rhagor am ei allu arbennig, drwy gael ei benodi i gyflawni nifer o ddyletswyddau rhyngwladol. Bu'n dyfarnu yng ngemau terfynol y Guinness Pro12 a Chwpan Pencampwyr EPCR am yr ail flwyddyn yn olynol. Roedd hynny'n garreg filltir nodedig i'r dyfarnwr a oedd yn dyfarnu yn ei 78fed gêm brawf yr haf hwn, ac sydd wedi dyfarnu mewn mwy o gemau rhyngwladol na neb arall erioed.

Erbyn hyn, mae Ben Whitehouse ac Ian Davies yn ddyfarnwyr sydd wedi ennill eu plwyf yn y Guinness Pro12. Bu'r ddau yn dyfarnu mewn cystadlaethau Ewropeaidd, a bu Ben hefyd yn dyfarnu yn y gêm gymhwysio ar gyfer Cwpan y Byd, a gynhaliwyd rhwng yr Unol Daleithiau a Chanada. Bu Dan Jones yn dyfarnu am y tro cyntaf yn y Guinness Pro12 y tymor hwn, a bu'n dyfarnu hefyd yng Nghwpan Rygbi Iau'r Byd yn Georgia.

Cafodd Ian Davies a Dan Jones eu penodi i gyflawni dyletswyddau rhyngwladol hefyd fel dyfarnwyr cynorthwyol mewn gemau rhyngwladol ym mis Tachwedd. Yn ogystal cafodd tri dyfarnwr teledu eu penodi i gyflawni dyletswyddau rhyngwladol, sef Jon Mason, Gareth Simmonds a Tim Hayes.

Bu Craig Evans ac Adam Jones yn cynrychioli Cymru yng ngemau rygbi saith bob ochr Rugby Europe. Cafodd Evans yr anrhydedd o ddyfarnu dwy gêm derfynol a sawl gêm proffil uchel. Cafodd Jones ei ddewis yn ddyfarnwr y flwyddyn yn yr Uwchgynghrair gan yr hyfforddwy'r yn y gynghrair honno. Bu Mike English, Aled Evans, Adam Jones ac Elgan Williams yn dyfarnu mewn gemau rhyngwladol i grwpiau oedran dan 18, a bu Jones ac English hefyd yn ddyfarnwyr ym Mhencampwriaeth Rygbi Saith Bob Och'r y Byd i Fyfyrrwyr, a gynhaliwyd ym Mhrifysgol Abertawe.

Parhaodd Clayton Thomas a Robert Davies yn eu rôl fel dewiswyr World Rugby – Thomas yng nghamp y dynion a Davies yng nghamp y merched.

PENNAETH GWEITHREDIADAU RYGBI

Julie Paterson

Mae'r adran gweithrediadau rygbi'n gofalu am yr agweddau ar y gamp sy'n digwydd oddi ar y cae, o'i lefel gymunedol i'w lefel elit, sy'n golygu ein bod yn darparu ar gyfer y gamp yn ei chyfanrwydd a'n bod yn gallu rhannu arfer gorau ar draws ei hamryw lefelau.

Rygbi yw camp genedlaethol Cymru o hyd oherwydd ymdrechion y chwaraewyr, yr hyfforddwyr, y dyfarnwyr gemau, y gweinyddwyr a'r gwirfoddolwyr yn y 300 a mwy o glybiau sy'n bodoli ledled y wlad. Rydym yn gwerthfawrogi eu cyfraniad bob amser ac yn ceisio darparu'r cymorth angenrheidiol i helpu'r clybiau dan sylw i ffynnu. Mae pob clwb yn unigryw, ac felly mae gennym raglenni sy'n sicrhau manteision, waeth beth yw maint y clwb. Rydym wedi gweithredu ar y cyd ag eraill pryd bynnag y bo modd, gan fanteisio ar y capasiti y mae hynny'n ei gynnig i ddarparu gwasanaethau i'n clybiau.

Rydym hefyd yn cydnabod y rôl y mae clybiau yn ei chwarae y tu hwnt i derfynau'r gamp. Waeth a ydynt yn berchen ai peidio ar eu cae chwarae neu'u hadeilad, a ph'un a ydynt yn glwb 'un tîm' ynteu'n glwb sydd â rhestr lawn o dimau sy'n chwarae ar ddydd Sadwrn a dydd Sul, mae'r clybiau yn aml yn ganolbwynt eu cymuned leol. Oherwydd hynny, rydym yn gweithio gyda chlybiau i sicrhau eu bod yn gallu symud gyda'r oes a'u bod yn ceisio dod o hyd i ffrydiau refeniw newydd ar wahân i'w busnes craidd ar benwythnosau.

Oherwydd bod pob clwb erbyn hyn yn defnyddio'r system weinyddu MyWRU, mae'n haws i ni fesur pa mor iach yw'r gamp a defnyddio data i helpu i flaenoriaethu meysydd targed ar gyfer buddsoddi yn y dyfodol. Mae gennym ragor o waith i'w wneud yn y maes hwn a byddwn yn cyflwyno systemau digidol yn ystod y flwyddyn nesaf gyda'r bwriad o wella ymhellach ein gallu i fesur y gamp ac, yn

bwysicach na dim, helpu i leihau'r baich gweinyddol y mae clybiau a gwirfoddolwyr yn gorfod ei ysgwyddo. Mae'n anodd sicrhau cydbwysedd rhwng yr angen i reoli'r gamp yn gyfrifol a'r angen i osgoi gormod o fiwrocratiaeth.

Rydym wedi cynyddu'n sylweddol nifer y bobl ar ein systemau sy'n dal swyddi allweddol yn eu clybiau, ac erbyn hyn mae bron 2,000 o wirfoddolwyr wedi cofrestru gyda ni ac yn cael cymorth cyflawn gennym. Mae'r swyddi allweddol hynny'n cynnwys:

- Y Cadeirydd
- Cydlynnydd Hyfforddi'r Clwb
- Yr Ysgrifennydd Gemau
- Y Cynrychiolydd Iau
- Y Swyddog Diogelu
- Yr Ysgrifennydd
- Y Trysorydd

Byddwn yn parhau i wella'r modd yr ydym yn cyfathrebu â'r bobl hyn a byddwn yn rhannu arfer gorau â holl glybiau Cymru.

Rydym wedi parhau i gynnig ein rhaglen hyfforddiant ynghylch cymorth cyntaf. Cafodd 882 o

wirfoddolwyr hyfforddiant yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, sy'n golygu bod cyfanswm o 5,290 o wirfoddolwyr wedi cael hyfforddiant ers i'r cynllun gael ei gyflwyno. Rydym wedi bod yn gweithio gyda chlybiau ar y cyd â'r Sefydliad Gofalwyr Tir er mwyn helpu i wella caeau chwarae.

Mae'n hollbwysig ein bod yn cydweithio â'r clybiau i sicrhau eu bod yn 'lleoedd diogel', ac rydym yn falch o'r ffaith ein bod wedi dal ein gafael ar Lefel 3 Safonau Diogelu

Cenedlaethol y Gymdeithas Genedlaethol er Atal Creulondeb i Blant (NSPCC), sef y lefel uchaf y mae'n bosibl ei chyrraedd. Erbyn hyn, mae gan oddeutu 95% o'n clybiau Swyddog Diogelu penodedig ac rydym wedi darparu hyfforddiant ynghylch diogelu i dros 800 o bobl ar draws y gamp.

Mae cynnal integriti ein camp yn hollbwysig i ni fel sefydliad, ac yn ystod y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi cyflwyno rôl Swyddog Integriti'r Clwb fel bod modd i ni gael person cyswllt ym mhob clwb i sicrhau bod ein gwerthoedd yn parhau'n elfen greiddiol o'r gamp. Rydym yn bwriadu recriwtio rhagor o swyddogion yn ystod y flwyddyn nesaf ac yn gobeithio adeiladu ar lwyddiant ein tîm diogelu mewnol.

Ar ôl llwyddiant cyflwyno astudiaethau achos yn ymwneud â chlybiau yn ein Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol y llynedd, ceir enghreifftiau isod o brosiectau llwyddiannus diweddar. Hoffem annog clybiau i gysylltu â ni os hoffent i ni fynd i'r afael ag unrhyw heriau y gallent fod yn eu hwynebu. Ar wahân i gyllid gan URC, rydym hefyd yn gweithio gydag asiantaethau eraill i ryddhau cyllid pellach ar gyfer gwelliannau i glybiau.

Dyma rai enghreifftiau o glybiau sydd wedi cael cyllid yn y modd hwn:

Clwb Rygbi Llandaf

Mae'r gwelliannau i'r clwb wedi cael ymateb da, ac erbyn hyn mae'r clwb yn croesawu ystod eang o ddigwyddiadau a grwpiau sy'n amrywio o grwpiau elusennol i grwpiau colli pwysau, busnesau lleol a phriodasau. Y ffrydiau cyllid allanol oedd:

- Y Grant Cyfleusterau
- Credydau Treth Viridor

Clwb Rygbi'r Rhyl

Cafodd y clwb gyllid i greu caeau chwarae ar safle newydd ar Gae

Tynwydd. Cafwyd cyllid allanol gan:

- Raglen Cyfleusterau Cymunedol Llywodraeth Cymru
- Cynllun Credyd Treth Gwarediadau Tirlenwi WREN
- Chwaraeon Cymru
- Y Grant Cyfleusterau

Clwb Rygbi Pont-rhyd-y-fen

Llwyddodd Pont-rhyd-y-fen i gael grant o £27,000 gan Gronfa Weledigaeth newydd Pen y Cymoedd, ac roedd y grant hwnnw ar ben yr arian a ddyfarnwyd i'r clwb y tymor diwethaf o'r Gronfa Gwella Caeau Chwarae. Bu'r arian o gymorth i ddatblygu cae hyfforddi newydd â llifoleuadau, a fydd yn cael ei ddefnyddio gan adran rygbi mini a rygbi iau'r clwb, sy'n tyfu.

Clwb Rygbi Crwydriaid Llanelli

Mae gwaith ar y gweill i adeiladu cyfleusterau newydd oddi ar y cae, a fydd yn cynnwys ystafell newydd ar gyfer digwyddiadau a chyfleusterau cegin newydd. Mae'r prosiect yn cynnwys rhoi ail lawr ar ben yr ystafelloedd newydd presennol, sydd wrth ymyl cae chwarae'r XV cyntaf. Roedd y cyllid allanol a gafwyd yn cynnwys:

- Cronfa'r Ardoll Agregau ar gyfer Cymru
- Cronfa Amgylcheddol Veolia
- Cronfa Eglwysi Cymru
- Y Grant Cyfleusterau
- Y Gronfa Cyllid a Dargedir (Cyngor Sir Gâr)

Clwb Rygbi'r Bala

Llwyddodd y clwb i gael pecyn cyllid ar gyfer adeiladu estyniad i ystafelloedd newid presennol y clwb. Mae gan yr ystafell gymunedol newydd gegin, cyfleusterau storio a thoiledau ac mae'n darparu ar gyfer adran rygbi mini a rygbi iau'r clwb, sy'n llewyrchus iawn, yn ogystal â'r gymuned ehangach. Roedd y cyllid allanol a gafwyd yn cynnwys:

- Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol Llywodraeth Cymru
- Cronfa Datblygu Gwirfoddol (Cyngor Gwynedd)
- Ymddiriedolaeth Elusennol Stadiwm y Mileniwm
- Cartrefi Cymunedol (Cyngor Gwynedd)
- Y Grant Cyfleusterau

ADRODDIAD GAN Y PRIF HYFFORDDWR CENEDLAETHOL

Warren Gatland

Bu'r deuddeg mis diwethaf yn gyfnod datblygu allweddol wrth i ni droi ein golygon at y cylch nesaf o safbwynt Cwpan Rygbi'r Byd ac at y twrnamaint a gynhelir yn Japan yn 2019.

Arweiniodd Rob Howley garfan Cymru yn wych yn ystod y tymor diwethaf, a rhaid ei ganmol am ei gyfraniad.

Llwyddodd y Garfan Genedlaethol Hŷn i gipio tair buddugoliaeth yn y Gyfres Under Armour, sef y canlyniad gorau yn ystod ymgyrchoedd yr hydref ers 2002. Roedd colli gêm gyntaf y gyfres yn erbyn Awstralia yn siomedig, ond gwnaethpwyd iawn am hynny'n syth y penwythnos canlynol drwy guro'r Ariannin, a oedd wedi llwyddo i gyrraedd y rownd gynderfynol yng Nghwpan Rygbi'r Byd yn 2015. Cipiwyd yr ail fuddugoliaeth ar ôl brwydr galed yn erbyn Japan, a oedd wedi chwarae mor wych yng Nghwpan Rygbi'r Byd ddeuddeg mis yn flaenorol. Daeth yr ymgyrch i ben â buddugoliaeth swmpus o 27-13 dros Dde Affrica, a

oedd yn golygu bod Cymru wedi curo'r Sbringbocs ddwywaith yn olynol yn ystod ymgyrchoedd yr hydref.

Pencampwriaeth y Chwe Gwlad oedd nesaf, ac roedd buddugoliaeth bwysig yn erbyn yr Eidal yn Rhufain ar y penwythnos agoriadol yn ddechrau da i'r ymgyrch. Yn ail ornest y Bencampwriaeth, yn erbyn Lloegr yng Nghaerdydd, roedd yn ymddangos am ran helaeth o'r gêm mai Cymru fyddai'n fuddugol ond llwyddodd Lloegr i gipio'r fuddugoliaeth ar ôl i Gymru ildio cais hwyr. Ar ôl colli yn erbyn yr Alban yn y gêm nesaf yng Nghaeredin yn dilyn hanner cyntaf addawol, roedd angen sicrhau perfformiad a chanlyniad gwell yn erbyn Iwerddon yng Nghaerdydd bythefnos yn ddiweddarach. A dyna'n union a ddigwyddodd wrth i Gymru sicrhau buddugoliaeth drawiadol o 22-9. Daeth yr ymgyrch i ben ym Mharis mewn gêm a gofir fel yr 'ornest 100 munud'. Ildiodd Cymru gais hwyr arall yn anffodus, ac oherwydd hynny Ffrainc oedd yn fuddugol o 20-18 pan chwythwyd y chwiban o'r diwedd.

Roedd taith yr haf dan arweiniad Robin McBryde yn her enfawr yn erbyn dau dîm llawn angerdd a brwdfrydedd, a oedd ar eu cryfaf. Jamie Roberts oedd y capten, a gwnaeth y garfan genedlaethol argraff dda ar bawb – ar y cae ac oddi arno. Roedd y gyfres yn cynnwys dwy gêm brawf, a llwyddwyd i sicrhau buddugoliaeth o 6-24 yn yr un gyntaf yn erbyn Tonga yn Eden Park. Daeth Cymru â'r daith a'r tymor i ben â buddugoliaeth bwysig arall mewn amodau erchyll – yn Samoa y tro hwn, lle llwyddodd y Cymry i guro'r tîm cartref o 17-19 yn Apia Park.

Y llynedd hefyd llwyddodd y Llewod i sicrhau canlyniad cyfartal mewn cyfres brawf hanesyddol yn erbyn Seland Newydd – y Pencampwyr Byd ddwywaith yn olynol – ac ni ellir gorbwysleisio'r rhan a chwaraeodd URC yn y gyfres honno. Roedd y daith yn gyfle i sawl aelod o'n tîm rheoli a 12 o'n chwaraewyr gael profiad o deithio gyda'r Llewod a hawlio buddugoliaeth yn Seland Newydd – sy'n ddigwyddiad prin ar lefel ryngwladol. At hynny, cafodd ein cyfleusterau hyfforddi penigamp yng

Nghanolfan Ragoriaeth Genedlaethol URC eu defnyddio hefyd yn ystod yr wythnosau paratoi, sy'n dangos gwerth y cyfleuster hwnnw.

Ar nodyn personol, hoffwn ddiolch i'r URC am y cyfle a'r profiad a gefais wrth arwain y Llewod yn 2017. Mae'n sicr yn brofiad a fydd o fantais i URC a'r garfan genedlaethol yn y dyfodol wrth i'm cyd-hyfforddwyr a minnau ddod â'r holl bethau a ddysgwyd yn ôl i Gymru. Yn ogystal, hoffwn ddiolch i Rob a Robin a'r tîm rheoli cyfan am eu hymdrechion i arwain y garfan genedlaethol yn ystod fy absenoldeb.

Wrth edrych i'r dyfodol, byddwn yn dechrau paratoi'n fuan ar gyfer y ddwy flynedd a fydd yn arwain at Gwpan Rygbi'r Byd yn Japan yn 2019. Cafodd enwau ein gwrthwynebwyr cyntaf yng Ngrŵp D eu cyhoeddi'n ôl ym mis Mai, ac yn sgîl y newydd hwnnw mae pawb wedi dechrau edrych ymlaen at y twrnamaint. Byddwn yn canolbwyntio'n llwyr ar baratoi i sicrhau ein bod ar ein gorau yn Japan er mwyn brwydro o ddifri i fod yn bencampwyr y byd.

Ein mantra ers y dechrau yw bod yn rhaid chwarae yn erbyn y goreuon er mwyn parhau i ddysgu a gwella a

chyrraedd y brig. Mae gennym gyfres o heriau cyffrous o'n blaen yr hydref hwn, a fydd yn ein galluogi i wneud hynny. Bydd ein gêm gyntaf yng Nghyfres Under Armour 2017 yn erbyn Awstralia, ac yna byddwn yn croesawu Georgia i Stadiwm Principality ar gyfer y gêm brawf gyntaf rhwng Cymru a'r wlad honno. Gemau yn erbyn Seland Newydd a De Affrica fydd yn cloi'r gyfres, a dylai Pencampwriaeth y Chwe Gwlad 2018 argoeli'n dda ar ein cyfer wedyn.

ADRODDIAD Y CYFARWYDDWYR

AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN AR 30 MEHEFIN 2017

Gareth Williams

Mae'r Cyfarwyddwyr yn cyflwyno eu hadroddiad a datganiadau ariannol archwiliedig y Grŵp a'r Cwmni ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 30 Mehefin 2017.

Prif weithgareddau ac adolygiad o'r busnes

Prif weithgaredd y Grŵp yw hybu rygbi er mwyn annog mwy o bobl i ymwneud â'r gamp yn fwy aml, gyda mwy o fwynhad a mwy o lwyddiant. Caiff y gweithgaredd hwn, ynghyd â'r prif amcan a datblygiad tebygol y Grŵp yn y dyfodol eu hadolygu yn Natganiad y Cadeirydd, Crynodeb Prif Weithredwr y Grŵp a'r Adroddiad Strategol.

Ffactorau risg ariannol

Mae'r Grŵp yn agored i risgiau ariannol o asedau a rhwymedigaethau y mae llog yn berthnasol iddynt ac o fuddiannau mewn cwmnïau tramor. Mae'r rhain yn golygu bod y Grŵp yn agored i risgiau ariannol sy'n cynnwys risg o ran arian tramor, risg o ran cyfraddau llog, risg o ran credyd a risg o ran hylifedd.

• **Risg o ran cyfnewid arian tramor**
Lle bo'n berthnasol, mae'r Grŵp yn lliniaru risg o ran cyfnewid arian tramor drwy ddefnyddio darpar gytundebau. Ar 30 Mehefin 2017, nid oes gan y Grŵp unrhyw risg o bwys o ran cyfnewid arian tramor (2016: £dim).

• **Risg o ran cyfraddau llog**
Mae gan y Grŵp rwymedigaethau y mae llog yn berthnasol iddynt. Fel y dangosir yn Nodyn 15, polisi'r Grŵp yw ei warchod ei hun rhag y rhan fwyaf o unrhyw risg o ran llog ar rwymedigaethau drwy ddefnyddio offerynnau deilliadol, sydd i bob pwrpas yn cyfyngu ar y risg o ran cyfraddau llog. Mae gan y Grŵp asedau y mae llog yn berthnasol

iddynt, sydd wedi'u buddsoddi ar sail gwahanol gyfraddau llog; caiff y cyfraddau llog hynny eu pennu ar ddechrau'r buddsoddiad.

• Risg o ran credyd

Nid oes gan y Grŵp unrhyw grynodiad sylweddol o risg o ran credyd. Mae'r Grŵp wedi gweithredu polisiâu sy'n mynnu bod gwiriadau credyd priodol yn cael eu cynnal yng nghyswllt cwsmeriaid credyd posibl cyn dechrau gwerthu iddynt. Dim ond gyda sefydliadau ariannol sydd â statws ardderchog o ran credyd y caiff asedau y mae llog yn berthnasol iddynt eu buddsoddi.

• Risg o ran hylifedd

Mae'r Grŵp yn cynnal cydbwysedd rhwng parhad o ran cyllid a hyblygrwydd. Ar 30 Mehefin 2017, dim ond 22% (2017: 24%) o'r benthyciadau a oedd i fod i ddirwyn i ben cyn pen pum mlynedd.

Cyfarwyddwyr

Caiff y rheini a oedd yn Gyfarwyddwyr yn ystod y flwyddyn a hyd at ddyddiad llofnodi'r

datganiadau ariannol eu rhestru yn yr adran Llywodraethu yn Undeb Rygbi Cymru.

Rhoddion

Prif rodd elusennol y Grŵp oedd £91,000 (2016: £73,000) i Ymddiriedolaeth Elusennol Rygbi Cymru. Cafodd yr Ymddiriedolaeth hon, sy'n annibynnol ar y Grŵp, ei sefydlu i ddarparu cymorth i chwaraewyr a gafodd eu hanafu wrth chwarae rygbi yng Nghymru. Ni wnaed unrhyw roddion gwleidyddol (2016: £dim).

Cyfrifoldeb corfforaethol

cymdeithasol

Mae'r Grŵp yn cydnabod ei gyfrifoldeb i'r cymunedau y mae ei fusnesau yn effeithio arnynt, ac mae'n adolygu ei bolisiau ynghylch materion cymdeithasol, moesegol ac amgylcheddol yn rheolaidd. Caiff unrhyw faterion yn unrhyw un o'r categorïau hyn a allai gael effaith o bwys ar fusnes y Grŵp eu hadolygu fel y bo angen gan y Bwrdd.

Busnes gweithredol

Mae'r Cyfarwyddwyr wedi adolygu sefyllfa ariannol y Grŵp ar gyfer y cyfnod hyd at 30 Mehefin 2019 gan ystyried yr incwm, y gwariant a'r costau llog gweithredol rheolaidd disgwylidig mewn cysylltiad â chyfamodau bancio'r Grŵp. Ar y sail honno, mae'r Cyfarwyddwyr o'r farn bod gan y Grŵp fwy na digon o adnoddau i barhau i fodoli'n weithredol hyd y gellir rhagweld. Am y rheswm hwnnw, mae'r Cyfarwyddwyr yn parhau i baratoi datganiadau ariannol y Grŵp ar y sail ei fod yn fusnes gweithredol.

Datganiad o gyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr

Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am baratoi'r Adroddiad Blynnyddol a'r

rhesymol sefyllfa ariannol y Grŵp a'r Cwmni, ac sy'n eu galluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â Deddf Cwmnïau 2006. Maent hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedau'r Grŵp a'r Cwmni, ac felly am gymryd camau rhesymol i atal a darganfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am gynnal gwefan y Cwmni a sicrhau ei hintegriti. Gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig sy'n llywodraethu'r modd y caiff datganiadau ariannol eu paratoi a'u rhannu fod yn wahanol i'r ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Datgelu gwybodaeth i archwilwyr

(a) Hyd y gŵyr y Cyfarwyddwyr, nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw archwilwyr y Cwmni'n ymwybodol ohoni; ac

(b) Mae'r Cyfarwyddwyr wedi cymryd yr holl gamau y dylent fod wedi'u cymryd fel Cyfarwyddwyr er mwyn sicrhau eu bod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol a sicrhau bod archwilwyr y Cwmni yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Archwilwyr annibynnol

Caiff penderfyniad i ailbenodi PricewaterhouseCoopers LLP ei gynnig yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol sydd i ddod.

Drwy Orchymyn y Bwrdd

Gareth Williams
Ysgrifennydd y Cwmni

6 Medi 2017

datganiadau ariannol (y "datganiadau ariannol") yn unol â'r gyfraith a'r rheoliadau perthnasol.

Mae cyfraith cwmnïau yn mynnu bod y Cyfarwyddwyr yn paratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol. Mae'r Cyfarwyddwyr wedi paratoi'r datganiadau ariannol yn unol â Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig, sy'n cynnwys FRS102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon", a chyfraith berthnasol ("Yr Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig").

Dan gyfraith cwmnïau, rhaid i'r Cyfarwyddwyr beidio â chymeradwyo'r datganiadau ariannol oni bai eu bod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Grŵp a'r Cwmni ac o elw a cholled y Grŵp a'r Cwmni ar gyfer y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r datganiadau

ariannol hyn, mae'n ofynnol i'r Cyfarwyddwyr:

- ddewis polisïau cyfrifyddu addas a'u cymhwyso'n gyson;
- llunio barn ac amcangyfrifon cyfrifyddu sy'n rhesymol ac yn ddoeth;
- datgan a ddilynwyd FRS102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon", yn amodol ar unrhyw achosion o bwys o wyro oddi wrth y Safon, sydd wedi'u datgan a'u hegluro yn y datganiadau ariannol;
- paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol, oni bai ei bod yn amhriodol tybio y bydd y Cwmni yn parhau mewn busnes.

Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu digonol sy'n ddigon i ddangos ac egluro trafodion y Cwmni ac i ddatgelu ar unrhyw adeg gyda chywirdeb

CONSOLIDATED INCOME STATEMENT

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

	Note	Total 2017 £'m	Total 2016 £'m
Match, commercial, hospitality and other income		65.7	63.6
Competition income		9.2	9.7
Turnover	2 (a)	74.9	73.3
Administrative expenses	2 (b)	(73.4)	(71.8)
Operating profit before depreciation, exceptional items and allocations to affiliated organisations ("EBITDA")		31.9	30.2
Allocations to affiliated organisations	2 (d)	(27.1)	(25.2)
Exceptional items	4	0.4	0.2
Depreciation and amortisation (net of grant release)	4	(3.7)	(3.7)
Operating profit		1.5	1.5
Interest payable and similar charges	3	(0.8)	(0.9)
Profit on ordinary activities before tax	4	0.7	0.6
Tax on profit on ordinary activities	6	(0.5)	(0.3)
Profit for the financial year		0.2	0.3
Profit attributable to:			
Company		0.1	0.1
Non-controlling interest		0.1	0.2
		0.2	0.3

The turnover and operating profit shown above are derived from continuing operations.

CONSOLIDATED STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

	Note	Total 2017 £'m	Total 2016 £'m
Profit for the financial year		0.2	0.3
Other comprehensive income:			
Cash flow hedges			
• Change in value of interest rate hedging instruments	14	-	(0.1)
• Reclassifications to profit and loss of foreign exchange hedging instruments		0.3	(0.3)
• Change in value of foreign exchange hedging instruments	14	0.1	(0.3)
• Deferred tax on components of other comprehensive income	6	(0.1)	0.1
Other comprehensive income for the year, net of tax		0.3	(0.6)
Total comprehensive income for the year		0.5	(0.3)
Total comprehensive income attributable to:			
Company		0.4	(0.5)
Non-controlling interest		0.1	0.2
		0.5	(0.3)

CONSOLIDATED AND COMPANY BALANCE SHEETS

AS AT 30 JUNE 2017

	Note	2017 Group £'m	2016 Group £'m	2017 Company £'m	2016 Company £'m
Fixed assets					
Intangible asset	7	2.4	2.7	-	-
Tangible assets	8	122.4	121.0	38.6	38.3
Investments	9	-	-	22.0	16.6
		124.8	123.7	60.6	54.9
Current assets					
Stock	10	0.4	0.9	0.1	-
Deferred tax asset	16	-	-	-	0.2
Financial assets					
• Derivative financial instrument	14	0.1	-	0.1	-
• Debtors	11	11.0	7.5	57.5	54.8
• Cash at bank and in hand	12	0.6	0.2	0.6	0.3
		12.1	8.6	58.3	55.3
Current liabilities					
Creditors – amounts falling due within one year	13	(33.4)	(25.1)	(27.0)	(18.7)
Net current (liabilities)/assets		(21.3)	(16.5)	31.3	36.6
Total assets less current liabilities		103.5	107.2	91.9	91.5
Creditors – amounts falling due after more than one year	13	(41.3)	(43.0)	(41.3)	(43.0)
Accruals and deferred income	15	(33.5)	(35.4)	-	-
Provisions for liabilities	16	(1.0)	(1.1)	-	-
Net assets		27.7	27.7	50.6	48.5
Capital and reserves					
Other reserves		2.3	2.3	2.6	2.6
Hedging reserve		(0.2)	(0.5)	(0.2)	(0.5)
Profit and loss reserve brought forward		23.1	23.0	46.4	42.6
Profit for the year attributable to the Group/Company		0.1	0.1	1.8	3.8
Profit and loss reserve		23.2	23.1	48.2	46.4
Capital and reserves attributable to: Company		25.3	24.9	50.6	48.5
Non-controlling interests		2.4	2.8	-	-
Total capital and reserves		27.7	27.7	50.6	48.5

These financial statements were approved by the Board of Directors on 6 September 2017 and signed on its behalf by:

Gareth Davies
Chairman

Martyn Phillips
Group Chief Executive Officer

The notes on pages 46 to 63 form an integral part of these financial statements.

The Welsh Rugby Union Limited
Company Number 3419514

CONSOLIDATED STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

	Note	Other reserves £'m	Hedging reserve £'m	Profit and loss reserve £'m	Non- controlling interest £'m	Total £'m
Balance as at 1 July 2015		2.3	0.1	23.0	3.2	28.6
Profit for the year		-	-	0.1	0.2	0.3
Other comprehensive income for the year						
Fair value loss on interest rate derivative financial instruments	14	-	(0.1)	-	-	(0.1)
Reclassifications to profit and loss of foreign exchange hedging instruments	14	-	(0.3)	-	-	(0.3)
Fair value loss on foreign exchange derivative financial instruments	14	-	(0.3)	-	-	(0.3)
Deferred tax on other comprehensive income	6	-	0.1	-	-	0.1
Total other comprehensive income for the year		-	(0.6)	-	-	0.6
Total comprehensive income for the year		-	(0.6)	0.1	0.2	(0.3)
Dividends		-	-	-	(0.6)	(0.6)
Balance as at 30 June 2016		2.3	(0.5)	23.1	2.8	27.7
Balance as at 1 July 2016		2.3	(0.5)	23.1	2.8	27.7
Profit for the year		-	-	0.1	0.1	0.2
Other comprehensive income for the year						
Fair value gain on foreign exchange derivative financial instruments	14	-	0.1	-	-	0.1
Reclassifications to profit and loss of foreign exchange hedging instruments	14	-	0.3	-	-	0.3
Current tax on other comprehensive income	6	-	-	-	-	-
Deferred tax on other comprehensive income	6	-	(0.1)	-	-	(0.1)
Total other comprehensive income for the year		-	0.3	-	-	0.3
Total comprehensive income for the year		-	0.3	0.1	0.1	0.5
Dividends		-	-	-	(0.5)	(0.5)
Balance as at 30 June 2017		2.3	(0.2)	23.2	2.4	27.7

Other reserves relate to reserves pre-incorporation in 1997.

The hedging reserve is used to record transactions arising from the Group's cash flow hedging arrangements.

COMPANY STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

		Other reserves	Hedging reserve	Profit and loss reserve	Total
	Note	£'m	£'m	£'m	£'m
Balance as at 1 July 2015		2.6	0.1	42.6	45.3
Profit for the year		-	-	6.5	6.5
Other comprehensive income for the year					
Fair value loss on interest rate derivative financial instruments	14	-	(0.1)	-	(0.1)
Reclassifications to profit and loss of foreign exchange hedging instruments	14	-	(0.3)	-	(0.3)
Fair value loss on foreign exchange derivative financial instruments	14	-	(0.3)	-	(0.3)
Deferred tax on other comprehensive income	6	-	0.1	-	0.1
Total other comprehensive income for the year		-	(0.6)	-	(0.6)
Total comprehensive income for the year		-	(0.6)	3.8	3.2
Balance as at 30 June 2016		2.6	(0.5)	46.4	48.5
Balance as at 1 July 2016		2.6	(0.5)	46.4	48.5
Profit for the year		-	-	1.8	1.8
Other comprehensive income for the year					
Fair value gain on foreign exchange derivative financial instruments	14	-	0.1	-	0.1
Reclassifications to profit and loss of foreign exchange hedging instruments	14	-	0.3	-	0.3
Current tax on other comprehensive income	6	-	-	-	-
Deferred tax on other comprehensive income	6	-	(0.1)	-	(0.1)
Total other comprehensive income for the year		-	0.3	-	0.3
Total comprehensive income for the year		-	0.3	1.8	2.1
Balance as at 30 June 2017		2.6	(0.2)	48.2	50.6

Other reserves relate to reserves pre-incorporation in 1997.

The hedging reserve is used to record transactions arising from the Company's cash flow hedging arrangements.

CONSOLIDATED STATEMENT OF CASH FLOW

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

	Note	2017 £'m	2017 £'m	2016 £'m	2016 £'m
Net cash from operating activities	21	8.8		6.4	
Taxation paid		(0.5)		(0.8)	
Net cash generated from operating activities			8.3		5.6
Cash flow from investing activities					
Purchase of tangible fixed assets		(1.2)		(0.7)	
Acquisition of tangible fixed assets		(4.2)		-	
Net cash used in investing activities			(5.4)		(0.7)
Cash flow from financing activities					
Interest paid		(0.7)		(0.8)	
Grant received		-		0.2	
Grant repaid		(0.1)		(0.1)	
Drawdown of bank loans		4.9		6.2	
Repayment of bank loans		(6.1)		(12.3)	
Payments to replace derivative instruments		-		(0.4)	
Dividends paid to non-controlling interests		(0.5)		(0.6)	
Net cash used in financing activities			(2.5)		(7.8)
Net increase/(decrease) in cash and cash equivalents	22		0.4		(2.9)
Cash and cash equivalents at the beginning of the year			0.2		3.1
Cash and cash equivalents at the end of the year			0.6		0.2

The notes on pages 46 to 63 form an integral part of these financial statements.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

1. Accounting policies

a. General information

The company is limited by guarantee and is incorporated in England and Wales and domiciled in the UK. The address of its registered office is Principality Stadium, Westgate Street, Cardiff, CF10 1NS.

b. Statement of compliance

The Group and individual financial statements of The Welsh Rugby Union Limited have been prepared in compliance with United Kingdom Accounting Standards, including Financial Reporting Standard 102, "The Financial Reporting Standard applicable in the United Kingdom and the Republic of Ireland" ("FRS102") and the Companies Act 2006. The Welsh Rugby Union Limited is considered by the Directors to be a Public Benefit Entity under the definition in FRS102.

c. Summary of significant accounting policies

The principal accounting policies applied in the preparation of these consolidated and separate financial statements are set out below. These policies have been consistently applied to all the years presented, unless otherwise stated.

d. Basis of preparation

These consolidated and separate financial statements are prepared on the going concern basis, under the historical cost convention, as modified by the recognition of certain financial assets and liabilities measured at fair value.

The Company has not presented its own income statement, as permitted by section 408 of the Companies Act 2006.

e. Going concern

The Directors have reviewed the financial position of the Group for the period to 30 June 2019 against the expected recurring operational income, expenditure and interest costs in conjunction with the Group's banking covenants. On this basis the Directors consider that the Group has more than sufficient resources to continue in operational existence for the foreseeable future. For this reason the Directors continue to adopt the going concern basis in preparing the Group's financial statements.

f. Exemptions for qualifying entities under FRS102 for the separate financial statements

FRS102 allows a qualifying entity certain disclosure exemptions, subject to certain conditions, which have been complied with, including notification of, and no objection to, the use of exemptions by the Company's board members.

The Company has taken advantage of the following exemptions for the separate financial statements:

(i) from preparing a statement of cash flows, on the basis that it is a qualifying entity and the consolidated statement of cash flows, included in these financial statements, includes the Company's cash flows;

(ii) from the financial instrument disclosures, required under FRS102 paragraphs 11.39 to 11.48A and paragraphs 12.26 to 12.29, as the information is provided in the consolidated financial statement disclosures; and

(iii) from disclosing the Company key management personnel compensation, as required by FRS102 paragraph 33.7.

g. Basis of consolidation

The consolidated financial statements incorporate the financial statements of The Welsh Rugby Union Limited and its subsidiaries, Millennium Stadium plc, WRU Supporters Club Limited, WRU National Centre of Excellence Limited, WRU Gwent Region Limited, WRU Gwent Rugby Limited, WRU Gwent Stadium Limited and Millennium Stadium Experience Limited, all of which are made up to 30 June 2017 and prepared using consistent accounting policies. All intergroup transactions are eliminated on consolidation.

h. Foreign currency

The Group's financial statements are presented in pounds sterling and rounded to thousands. The Group's functional and presentational currency is pounds sterling.

Foreign currency transactions are translated into the functional currency using the exchange rates prevailing at the dates of the transactions or valuation. Where items are re-measured, foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of such transactions and from the translation at year end exchange rates of monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are recognised in the income statement, except when deferred in other comprehensive income as qualifying cash flow hedges.

i. Turnover

The Group, when acting as principal, recognises revenue when (a) the significant risks and rewards of ownership have been transferred to the buyer; (b) it retains no continuing involvement or control over the goods; (c) the amount of revenue can be measured reliably; (d) it is probable that future economic benefits will flow to it and (e) when the specific criteria relating to each of its sales channels have been met, as described below.

Turnover represents amounts invoiced, excluding net of returns, discounts and rebates allowed by the Group and value added taxes, in respect of the sale of goods and services. Ticket income, sale of hospitality packages, competition income and other event income are recognised

as revenue when the related event is staged. Revenue determined by commercial agreements, which makes up the majority of broadcasting revenue, sponsorship and royalty revenue and lease of hospitality boxes is recognised based on the relevant contractual terms. Where consideration is received in kind, income and expenditure are grossed up on the basis of arms' length commercial rates.

Incoming resources from non-exchange transactions, with the exception of grant income (see note 1r.), are recognised as follows:

- (a) transactions that do not impose specified future performance-related conditions on the recipient are recognised in income when the resources are received or receivable;
- (b) transactions that do impose specified future performance-related conditions on the recipient are recognised in income only when the performance-related conditions are met; and
- (c) where resources are received before the revenue recognition criteria are satisfied, a liability is recognised.

Incoming resources from non-exchange transactions are measured as follows:

- (a) donated services and facilities that would otherwise have been purchased are measured at the value to the entity; and
- (b) all other incoming resources from non-exchange transactions are measured at the fair value of the resources received or receivable.

j. Exceptional items

In order to improve the understanding of the financial statements, the Directors have identified separately, on the face of the income statement, those items of income and charge which by their size, nature and/or incidence are exceptional to the financial statements for the year. These are shown as exceptional within the categories of expenditure to which they relate.

k. Intangible fixed assets

Intangible assets comprise Hospitality Catering Rights. These are initially recognised at fair value and are then amortised on a straight line basis over the contracted period of 10 years. The carrying value of intangible assets is reviewed for impairment when events or changes in circumstances indicate the carrying values may not be recoverable.

l. Tangible fixed assets

Tangible fixed assets are stated at historic cost less accumulated depreciation and accumulated impairment

losses. Cost includes the original purchase price of the asset and the costs attributable to bringing the asset to its working condition for its intended use.

The tangible fixed assets of the Group, excluding land, are depreciated on a straight line basis calculated to write down their cost to estimated residual values over their estimated useful economic lives as follows:

Stadia	Up to 50 years
Other buildings	Up to 50 years
Centre of Excellence	Up to 10 years
Other fixed assets	Up to 10 years

m. Investments in subsidiaries

Investments in subsidiaries are included at cost less any accumulated impairment losses. In accordance with the Companies Act 2006, the Group has taken advantage of the exemption afforded to certain subsidiary companies to be audited. The Welsh Rugby Union Limited has given a guarantee to its subsidiary WRU Supporters Club Limited under section 479A of the Companies Act 2006.

n. Leased assets

Where the Group enters into a lease which entails taking substantially all the risks and rewards of an asset, the lease is treated as a "hire purchase arrangement". The present value of the minimum lease payments is recorded in the balance sheet as a tangible fixed asset. Future instalments under such leases, net of finance charges, are included within creditors. Rentals payable are apportioned between the finance element, which is charged to the income statement, and the capital element which reduces the outstanding hire purchase liability.

All other leases are accounted for as "operating leases" and their rentals are charged to the income statement on a straight line basis over the life of the lease.

o. Stock

Stock is valued at the lower of cost and estimated selling price less costs to sell and consists of finished goods purchased for resale and raw materials for use in the supply of catering services. Where necessary, provision is made for obsolete, slow moving and defective stock. Cost is determined on a first in first out basis.

p. Current and deferred tax

The tax expense comprises current and deferred tax. The current tax charge is calculated on the basis of tax laws enacted or substantively enacted at the Balance Sheet date.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

Deferred tax arises from timing differences that are differences between taxable profits and total comprehensive income as stated in the financial statements. These timing differences arise from the inclusion of income and expenses in tax assessments in periods different from those in which they are recognised in financial statements.

Deferred tax is recognised on all timing differences at the reporting date except for certain exceptions. Unrelieved tax losses and other deferred tax assets are only recognised when it is probable that they will be recovered against the reversal of deferred tax liabilities or other future taxable profits.

Deferred tax is measured using tax rates and laws that have been enacted or substantively enacted by the period end and that are expected to apply to the reversal of the timing difference.

q. Pension costs

For defined contribution schemes the amount charged to the income statement in respect of pension costs and other post-retirement benefits is the contributions payable in the year. Differences between contributions payable in the year and contributions actually paid are shown as either accruals or prepayments in the balance sheet.

r. Grants

Grants receivable in respect of tangible fixed assets are credited to the income statement over the expected useful economic lives of the relevant assets to which they relate. Grants received but not yet released to the income statement are included as deferred income in the balance sheet. Revenue grants are released to the income statement in the same year as the related expense.

s. Capitalisation of interest

Interest is capitalised on major development projects and capital works in progress where appropriate. Capitalisation ceases when substantially all the activities necessary to get the asset ready for use are completed. Capitalised interest is amortised to the income statement over the useful economic life of the asset to which it relates.

t. Financial instruments

The Group has chosen to adopt Sections 11 and 12 of FRS102 in respect of financial instruments.

(i) Financial assets

Basic financial assets, including trade and other debtors, cash and bank balances and loans due from Regions and clubs, are initially recognised at transaction price, unless the arrangement constitutes a financing transaction, where the transaction is measured at the present value of the future receipts discounted at a market rate of interest.

Such assets are subsequently carried at amortised cost using the effective interest method.

At the end of each reporting period financial assets measured at amortised cost are assessed for objective evidence of impairment. They are first assessed individually for impairment, or collectively where the debtors are not individually significant. Where there is no objective evidence of impairment for an individual debtor, it is included in a group of debtors with similar credit risk characteristics and these are assessed collectively for impairment based on their ageing.

If an asset is impaired the impairment loss is the difference between the carrying amount and the present value of the estimated cash flows discounted at the asset's original effective interest rate. The impairment loss is recognised in profit or loss.

If there is decrease in the impairment loss arising from an event occurring after the impairment was recognised, the impairment is reversed. The reversal is such that the current carrying amount does not exceed what the carrying amount would have been had the impairment not previously been recognised. The impairment reversal is recognised in profit or loss.

Other financial assets, including investments in equity instruments which are not subsidiaries, associates or joint ventures, are initially measured at fair value, which is normally the transaction price.

Such assets are subsequently carried at fair value and the changes in fair value are recognised in profit or loss, except that investments in equity instruments that are not publicly traded and whose fair values cannot be measured reliably are measured at cost less impairment.

Financial assets are derecognised when (a) the contractual rights to the cash flows from the asset expire or are settled, or (b) substantially all the risks and rewards of the ownership of the asset are transferred to another party or (c) despite having retained some significant risks and rewards of ownership, control of the asset has been transferred to another party who has the practical ability to unilaterally sell the asset to an unrelated third party without imposing additional restrictions.

(ii) Financial liabilities

Basic financial liabilities, including trade and other payables, bank loans and loans from fellow Group companies that are classified as debt, are initially recognised at transaction price, unless the arrangement constitutes a financing transaction, where the debt instrument is measured at the present value of the future payments discounted at a market rate of interest.

Debt instruments are subsequently carried at amortised cost, using the effective interest rate method.

Trade creditors are obligations to pay for goods or services that have been acquired in the ordinary course of business from suppliers. Accounts payable are classified as current liabilities if payment is due within one year or less. If not, they are presented as non-current liabilities. Trade creditors are recognised initially at transaction price and subsequently measured at amortised cost using the effective interest method.

The derivative instruments utilised by the Group are interest rate swaps and foreign exchange forward contracts.

Derivatives are initially recognised at fair value on the date a derivative contract is entered into and are subsequently re-measured at their fair value on the market price data from relevant counterparties. Changes in the fair value of derivatives are recognised in profit or loss in finance costs or finance income as appropriate, unless they are included in a hedging arrangement.

Financial liabilities are derecognised when the liability is extinguished, that is when the contractual obligation is discharged, cancelled or expires.

(iii) Offsetting

Financial assets and liabilities are offset and the net amounts presented in the financial statements when there is a legally enforceable right to set off the recognised amounts and there is an intention to settle on a net basis or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

(iv) Hedging arrangements

The Group applies hedge accounting in respect of forward foreign exchange contracts held to manage the cash flow exposures of forecast transactions denominated in foreign currencies. These foreign exchange hedges have been designated as cash flow hedges.

The Group also applies hedge accounting for transactions entered into to manage the cash flow exposures of borrowings. Interest rate swaps are held to manage the interest rate exposures and are designated as cash flow hedges of floating rate borrowings.

Changes in the fair values of derivatives designated as cash flow hedges, and which are effective, are recognised directly in equity. Any ineffectiveness in the hedging relationship (being the excess of the cumulative change in fair value of the hedging instrument since inception of the hedge over the cumulative change in the fair value of the hedged item since inception of the hedge) is recognised in the income statement.

The gain or loss recognised in other comprehensive income is reclassified to the income statement when the hedge relationship ends. Hedge accounting is discontinued when the hedging instrument expires, no longer meets the hedging criteria, the forecast transaction is no longer highly probable, the hedged debt instrument is derecognised or the hedging instrument is terminated.

u. Public benefit entity concessionary loans (including debentures)

Concessionary loans arrangements, when received for the purpose of furthering the primary objective of the Group, which include any debentures or loans received below the prevailing market rate of interest are initially measured at the amount received or paid. In subsequent years, the carrying amount of concessionary loans in the financial statements is adjusted to reflect any accrued interest payable or receivable.

To the extent that a loan that has been made is irrecoverable, an impairment loss shall be recognised in the income statement.

v. Cash and cash equivalents

Cash at bank and in hand includes highly liquid investments that are readily convertible into known amounts of cash and which are subject to an insignificant risk of change in value.

w. Recognition of constructive liabilities

Where an event occurs that creates a constructive or legal obligation on the Group and it is probable that an outflow of resources, which can be reliably estimated, will be required to settle the obligation a liability is recognised in full in the period when the event occurred.

Constructive liabilities are measured at the present value of expenditures expected to be required to settle the obligation. In certain circumstances the transfer of cash to settle the liability may occur in subsequent periods.

x. Critical judgments in applying the Group's accounting policies

(i) Control of MSEL (note 10)

Assessing whether the Group controls MSEL requires judgment. The Group holds 83.5% of the voting rights of MSEL and has a 75% majority representation on the board but through the shareholders' agreement there are a number of decisions that require the unanimous consent of all the shareholders. The Directors have assessed that the decisions that require unanimous consent give protective rights only and that the control of the day to day operating decisions and strategic financial decisions is retained by the Group. Therefore, the Directors consider that MSEL is a subsidiary of

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

the Company and the results of MSEL are included in the Group consolidated financial statements.

(ii) Qualification of Group as a Public Benefit Entity

Assessing whether the Group qualifies as a Public Benefit Entity requires judgment. The Directors have reviewed the definition of a public benefit entity, as provided by the FRS102 Glossary of Terms, and consider that this has been met as the primary objective of the Group is to promote, foster, encourage, control and improve rugby football throughout Wales with any wealth created by the Group, given its legal status, being re-invested back into Welsh Rugby rather than providing a financial return to its members. Therefore, the Directors have adopted the FRS102 public benefit entity standards when preparing the Group consolidated financial statements.

(iii) Acting as principal in respect of competition income

Assessing whether the Group acts as agent or principal in the receipt of competition incomes requires judgment. The Group receives revenue from the organisers of competitions in which the Regions participate, namely the Pro 12, the European Champions Cup and the European Challenge Cup. The net revenue is passed on to the Regions. The Group assessed the factors presented in the respective agreements with the Regions and the competition providers and concluded that its ability to establish the commercial returns and to perform its contractual commitment to determine the competition participants provided sufficient evidence that it is the principal in the transaction with the relevant competition provider.

y. Key accounting estimates and assumptions

The Group makes estimates and assumptions concerning the future. The resulting accounting estimates will, by definition, seldom equal the related actual results. The Directors consider that there are no key accounting estimates and assumptions in the preparation of these financial statements.

2. Business analysis

All income is derived from activities within the UK. The information below is provided as additional information.

(a) Turnover	2017 £'m	2016 £'m
Turnover is analysed as follows:		
Match income	35.0	27.9
Commercial income	12.8	12.3
Hospitality and catering income	10.9	11.4
Other event income	2.1	5.4
Other income	4.9	6.6
	65.7	63.6
Competition income	9.2	9.7
	74.9	73.3

Other event income represents amounts receivable in respect of staging fees and other similar income arising within Principality Stadium for events which are not promoted by the Company. In 2017, other income includes £nil (2016: £4.7m) in respect of a grant from the International Rugby Board Trust. Other income includes income derived from the British and Irish Lions tour.

Competition income represents amounts received from European Professional Club Rugby, and Celtic Rugby Designated Activity Company in consideration for the participation of teams nominated by the Group in the respective tournaments of those entities. To the extent that the nominated teams have participated in those tournaments there is, under the terms of the participation agreements with the nominated teams, an obligation on the Group to remit any competition income, less any costs incurred by the Group in respect of the competitions, to them.

(b) Total costs are as follows:	2017 £'m	2016 £'m
Operational costs (see (c) below)	43.0	43.1
Exceptional items (see note 4)	(0.4)	(0.2)
Depreciation and amortisation– net of grant release	3.7	3.7
Allocations to affiliated organisations (see (d) below)	27.1	25.2
	73.4	71.8

(c) Operational costs:	2017 £'m	2016 £'m
Business and administration	7.3	7.1
Direct	16.2	16.8
Hospitality and catering costs	5.3	6.0
Performance rugby	5.2	4.3
Community rugby	4.3	3.6
Stadia	4.7	5.3
	43.0	43.1

(d) Allocations to affiliated organisations	2017 £'m	2016 £'m
These are analysed as follows:		
Competition income (see note 2(a))	9.2	9.7
National Dual Contracts (see note 5)	2.4	2.1
Directly from Company	9.4	7.5
Regions – professional rugby	21.0	19.3
Clubs – semi-professional rugby	1.7	1.6
Clubs – community rugby and affiliates	4.4	4.3
	27.1	25.2

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

2. Business analysis (continued)

For the two years shown above, the allocations to the Regions include amounts paid to Newport Gwent Dragons Limited ("NGDL") in respect of the Rugby Services Agreement ("RSA"). With effect from 28 June 2017, NGDL was no longer a party to the RSA, having been replaced by WRU Gwent Rugby Limited ("WRGRL"). Going forward, as a wholly owned subsidiary of the Company, payments made to WRUGRL will not be included within the equivalent Regional allocation total as this entity is within the Group. The Regions allocations number in the 2018 annual report will therefore be lower than 2017 as it will only include payments to the three Regions not included within the Group.

3. Financing costs

Interest payable and similar charges

Interest payable on bank and similar loans
Bank charges
Total

2017 £'m	2016 £'m
0.6	0.7
0.2	0.2
0.8	0.9

4. Profit on ordinary activities before tax

Profit on ordinary activities before tax is arrived at after charging/(crediting):

		2017 £'m	2016 £'m
	Note		
Depreciation on owned assets	8	5.2	5.3
Amortisation of intangible assets	7	0.3	0.3
Release of deferred income (grant release)		(1.8)	(1.9)
Net charge to the income statement		3.7	3.7
Rental of land and buildings		0.4	0.4
Exceptional items	Note		
Dividend from historical creditor	(a)	(0.2)	-
Refunds of bank charges	(b)	(0.2)	-
Restructuring costs	(c)	-	0.1
Rebate from business rates reassessment	(d)	-	(0.3)
Total exceptional items		(0.4)	(0.2)

During the current and previous year, the Group incurred charges that due to their size and nature were considered "exceptional". In order to assist in understanding the Group's results, the Directors believe that it was appropriate to show separately the operating profit of the Group before exceptional items on the face of the income statement as additional information. Detailed commentary is shown below:

2017:

(a) The Group received a dividend from the liquidation of a historical creditor that was considered exceptional.

(b) The Group received refunds on historical bank charges that were considered exceptional.

2016:

(c) The Group incurred restructuring costs that were considered exceptional.

(d) Following the 2005 and 2010 rateable value assessments, the Group challenged the value ascribed to the pitches and indoor arena at the WRU National Centre of Excellence. The Group received notification during the year that this challenge had been successful. The revised assessment resulted in lower business rates charges for the period 2005 to 2016. Refunds that have been received in respect of overcharged rates for the period 2005 to 2015 were treated as exceptional income.

4. Profit on ordinary activities before tax (continued)

During the year, the Group obtained the following services from the Group's auditor:

	2017 £'000	2016 £'000
Fees payable to the Company auditor for the audit of the parent company and consolidated financial statements	24	24
Fees payable to the Company's auditor for other services:		
The audit of the Company's subsidiaries pursuant to legislation	23	23
Taxation compliance services	19	19
Other non-audit services	30	25

5. Staff numbers and costs

Staff numbers	2017 Group	2016 Group	2017 Company	2016 Company
The monthly average number of employees, including directors with a service contract, during the year was:				
Management and administration	77	70	68	38
Direct	24	22	21	20
Performance rugby	36	31	36	31
Community rugby	67	54	67	54
Stadia	36	35	-	-
	240	212	192	143

The above staff numbers do not include any players representing national teams (including those on National Dual Contracts), stewards engaged for events nor do they include the non-executive Directors of the Company.

Staff costs

	2017 Group	2016 Group	2017 Company	2016 Company
The staff costs during the year were as follows:				
Wages and salaries	8.9	7.9	7.5	5.8
Social security costs	0.9	0.9	0.8	0.7
Pension costs – defined contribution schemes	0.9	0.7	0.7	0.6
	10.7	9.5	9.0	7.1

The above numbers do not include costs in respect of National Dual Contracted players. The total costs of these players for the provision of their services (including commercial obligations) amounted to £4.0m (2016: £3.2m), for which a contribution of £1.6m (2016: £1.2m) was received from the Regions.

In addition to the above amounts, £2.5m (2016: £4.4m) is paid as remuneration to players whilst representing the Senior Men's National Squad. These costs are included in Direct costs within Operational costs (see Note 2 (c)).

Directors' emoluments	2017 £'000	2016 £'000
The directors' emoluments, during the year, were as follows:		
• Aggregate emoluments	389	406
• Benefits	9	22
• Company contributions to defined contribution pension scheme	-	-
	398	428

The emoluments above include fees of £65,000 (2016: £64,000) payable to the Chairman. The Group received £15,000 (2016: £14,000) from third parties in respect of the above emoluments. There is one director accruing benefits under a defined contribution pension scheme (2016: one).

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

5. Staff numbers and costs (continued)

Emoluments of the highest paid director

	2017 £'000	2016 £'000
The emoluments of the highest paid director, during the year, were as follows:		
Aggregate emoluments	324	223
Benefits	9	31
	333	254

The emoluments of the highest paid director in 2016 relate to the period from October 2015 to June 2016, being the period of service in that year. The amount in 2017 is a full year cost.

Key management compensation

Key management includes certain directors and the Executive Board. The compensation paid or payable to key management for employee services, including the amounts shown as Directors' emoluments above, is shown below:

	2017 £'000	2016 £'000
Salaries and other short-term benefits	1,350	1,298
Company contributions to defined contribution pension scheme	147	131
	1,497	1,429

6. Income tax

(a) Tax expense included in the income statement

Current tax

	2017 £'m	2016 £'m
UK corporation tax on result for the year	0.7	0.5
Adjustment in respect of prior years	-	0.1
Total current tax charge	0.7	0.6

Deferred tax

	2017 £'m	2016 £'m
Origination and reversal of timing differences	(0.2)	(0.1)
Changes in tax rates and laws	-	(0.2)
Total deferred tax	(0.2)	(0.3)

Total tax charge on profit on ordinary activities (Note 6(c))

	0.5	0.3
--	------------	------------

(b) Tax expense included in other comprehensive income

Deferred tax

	2017 £'m	2016 £'m
Origination and reversal of timing differences	0.1	(0.1)
Total deferred tax credit in other comprehensive income	0.1	(0.1)

6. Income tax (continued)

(c) Reconciliation of tax charge

The current tax assessed for the year is higher (2016: higher) than the standard rate of corporation tax in the UK of 19.75% (2016: 20.0%). The differences are explained below:

	2017 £'m	2016 £'m
Profit on ordinary activities before tax	0.7	0.6
Profit multiplied by standard rate of corporation tax in the UK of 19.75% (2016: 20.0%)	0.1	0.1
Effects of:		
Expenses not deductible for tax purposes and income not taxable	0.4	0.3
Tax rate changes	-	(0.2)
Adjustments in respect of previous period – corporation tax	-	0.1
Total tax charge for year (Note 6(a))	0.5	0.3

Changes to the UK corporation tax rates were substantively enacted as part of the Finance Bill 2015 on 26 October 2015 and by the Finance Bill 2016 on 15 September 2016. These changes reduce the main corporation tax rate to 19% from 1 April 2017 and to 17% from 1 April 2020. Deferred taxes at the balance sheet date have been calculated at 17% on the basis that the majority of the underlying timing differences are expected to reverse at 17%.

7. Intangible fixed assets

	Hospitality Catering Rights £'m	Group Total £'m
Cost		
At 1 July 2016 and 30 June 2017	3.3	3.3
Accumulated amortisation		
At 1 July 2016	0.6	0.6
Charge for the year	0.3	0.3
At 30 June 2017	0.9	0.9
Net book value		
At 30 June 2017	2.4	2.4
At 30 June 2016	2.7	2.7

8. Tangible fixed assets

	Stadia £'m	Centre of Excellence £'m	Other buildings £'m	Land £'m	Other fixed assets £'m	Group Total £'m	Company Total £'m
Cost							
At 1 July 2016	138.8	3.4	1.7	37.6	7.3	188.8	40.1
Acquisition	5.5	-	-	-	-	5.5	-
Additions	-	0.2	-	-	0.9	1.1	0.5
At 30 June 2017	144.3	3.6	1.7	37.6	8.2	195.4	40.6
Accumulated depreciation							
At 1 July 2016	60.7	1.8	1.4	-	3.9	67.8	1.8
Charge for the year	3.9	0.2	0.1	-	1.0	5.2	0.2
At 30 June 2017	64.6	2.0	1.5	-	4.9	73.0	2.0
Net book value							
At 30 June 2017	79.7	1.6	0.2	37.6	3.3	122.4	38.6
At 30 June 2016	78.1	1.6	0.3	37.6	3.4	121.0	38.3

Included in the cost of the stadium are cumulative capitalised interest costs of £4.6m (2016: £4.6m). The depreciation charge includes an amount of £0.1m (2016: £0.1m) representing the depreciation of interest previously capitalised.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

8. Tangible fixed assets (continued)

Other fixed assets comprise plant and machinery and fixtures and fittings. The tangible fixed assets of the Company predominantly relate to land.

All land and buildings held by the Group within tangible fixed assets are freehold assets.

On 28 June 2017, the Group acquired the trade and assets necessary to operate the professional Regional Gwent rugby team and all of the land known as Rodney Parade. Together with the allowance for the existing pitch to be maintained and for certain stadium maintenance, stamp duty and professional fees, this amounted to a final cost of c.£5.5m. The only assets acquired were the land known as Rodney Parade Stadium and associated stadium. The split between stadia and land in the table above is provisional at the balance sheet date. The book value of the acquired assets is considered to be equal to the fair value. No intangible assets (including goodwill) arose on acquisition.

9. Investments

The Group holds no material investments.

The Company held a £50,000 equity investment in Millennium Stadium plc, a £10,000 equity investment in WRU National Centre of Excellence Limited and a £16,500,000 equity investment in Millennium Stadium Experience Limited at both 30 June 2017 and 30 June 2016. The Company held a £5,475,000 equity investment in WRU Gwent Region Limited at 30 June 2017. All investments are held at historical cost.

Subsidiary and other investments held directly by the Company and in which the Company has a beneficial interest as at 30 June 2017 were:

Company	Principal activity	Country of incorporation	% holding of ordinary shares
Subsidiaries			
Millennium Stadium plc	Stadium operation	United Kingdom	100%
Millennium Stadium Experience Limited	Hospitality and catering provision	United Kingdom	83.5%
WRU Supporters Club Limited	Marketing	United Kingdom	100%
WRU National Centre of Excellence Limited	Provision of training facilities	United Kingdom	100%
WRU Gwent Region Limited	Holding Company	United Kingdom	100%
WRU Gwent Rugby Limited	Regional Rugby franchise	United Kingdom	100%
WRU Gwent Stadium Limited	Stadium operation	United Kingdom	100%

The above subsidiaries all have their registered address at: Principality Stadium, Westgate Street, Cardiff. CF10 1NS

Other investments

Six Nations Rugby Limited: First Floor, Simmonscourt House, Simmonscourt Road, Ballsbridge, Dublin 4, Ireland.	Competition management	Republic of Ireland	17%
Celtic Rugby Designated Activity Company: Suite 208 Alexandra House, The Sweepstakes, Ballsbridge, Dublin 4, Ireland	Competition management	Republic of Ireland	33%
British Lions Designated Activity Company: First Floor, Simmonscourt House, Simmonscourt Road, Ballsbridge, Dublin 4, Ireland.	Overseas rugby tours	Republic of Ireland	25%
Great Britain Rugby Sevens Limited: Rugby House, 200 Whitton Road, Twickenham, London, UK. TW2 7BA	Olympic Sevens competition	United Kingdom	33%

The above investments were the same as at 30 June 2016, save for the investment in WRU Gwent Region Limited, which was acquired on 28 June 2017.

In addition to the shareholdings above the Company is one of nine members of European Professional Club Rugby, a Swiss association whose principal activity is managing the relevant European club competitions.

9. Investments (continued)

Given the disposition of the other investments, the Group's inability to exercise significant influence over the investments above with less than 100% shareholdings and the immateriality of their net surpluses and net assets after receipt of income by the Group in the other investments above, the Directors do not believe that these investments fall to be treated as associate companies. Fixed asset investments are stated at the lower of cost and valuation.

The Group's bankers hold one share in Millennium Stadium plc (2016: one share) and this share has the same rights as the shares held by the Company. In addition, Cardiff County Council ("CCC") holds one share in Millennium Stadium plc (2016: one share); this share grants only certain rights and does not grant CCC any dividends nor any rights to amounts receivable upon winding up.

10. Stock

	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m	Company 2017 £'m	Company 2016 £'m
Goods for resale	0.3	0.8	0.1	-
Raw materials	0.1	0.1	-	-
	0.4	0.9	0.1	-

The amount of stock recognised as an expense in the year is £2.3m (2016: £3.4m).

11. Debtors

Amounts due within one year:

	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m	Company 2017 £'m	Company 2016 £'m
Trade debtors	3.5	3.1	1.9	2.1
Loans due from clubs	0.6	0.7	0.6	0.7
Loans due from Regions	0.3	-	0.3	-
Less: provision for impairment of receivables	(1.0)	(0.7)	(0.8)	(0.7)
	3.4	3.1	2.0	2.1
Prepayments and other debtors	5.2	1.8	3.4	1.2
	8.6	4.9	5.4	3.3

Amounts due after more than one year:

Amounts owed by Group undertakings	-	-	49.7	48.9
Loans due from Regions	2.4	2.6	2.4	2.6
Total debtors	11.0	7.5	57.5	54.8

The amounts due from subsidiary undertakings are unsecured and have no fixed dates of repayment. An interest charge at equivalent rates to the bank loan arrangements is levied on outstanding amounts due from subsidiary undertakings.

The carrying amount of debtors is a reasonable approximation of fair value and the carrying amounts of the Group's debtors are all denominated in pounds sterling ("GBP").

In respect of the loans due from the Regions, during the year a further £1.0m loan was advanced to the four Regions. As part of the acquisition of the trade and assets of Newport Gwent Dragons Limited, the £0.9m previously lent to this company was repaid in full during the year. In addition, the repayment profile of the remaining £2.7m due from the other three Regions was restructured, such that the loan repayment period is extended from between 2017 to 2019 to between 2017 and 2025. The Group have increased their security in respect of these extensions.

12. Cash at bank and in hand

	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m	Company 2017 £'m	Company 2016 £'m
Cash balance at bank	0.6	0.2	0.6	0.3

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

13. Creditors

Amounts falling due within one year:

	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m	Company 2017 £'m	Company 2016 £'m
Bank loans	6.3	6.1	6.3	6.1
Trade creditors	4.6	1.8	1.4	0.7
Amounts owed to Group undertakings	-	-	2.7	1.0
Corporation tax	0.4	0.2	-	-
Other tax and social security	0.5	0.5	0.5	0.5
Other creditors	0.5	0.6	1.4	0.2
Accruals and deferred income	21.1	15.9	14.7	10.2
	33.4	25.1	27.0	18.7

Amounts falling due after more than one year:

	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m	Company 2017 £'m	Company 2016 £'m
Bank loans	3.7	5.1	3.7	5.1
Debentures	37.6	37.6	37.6	37.6
Derivative financial liability (note 14)	-	0.3	-	0.3
	41.3	42.9	41.3	42.9

Maturity analysis:

Bank loans are due:

	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m	Company 2017 £'m	Company 2016 £'m
Within one year	6.3	6.1	6.3	6.1
Between one and two years	2.5	1.2	2.5	1.2
Between two and five years	1.2	3.9	1.2	3.9
	10.0	11.2	10.0	11.2

The principal terms of these loans are set out below:

Bank loans	Interest and capital repayment terms	2017 £'m	2016 £'m
Revolving credit facility	LIBOR plus 2.95%, loan repayable on maturity date	3.9	4.8
Facility A	LIBOR plus 2.95%, loan repayment in instalments by 2019	2.5	3.8
Facility B – Regions Loan	LIBOR plus 2.95%, loan repayment in instalments by 2020	3.6	2.6
		10.0	11.2

Facility B above is aligned to the loans due from Regions referred to in Note 11 above. Post the balance sheet date, the Group applied the £0.9m loan repayment received from the Newport Gwent Dragons Limited to repay £0.9m of Facility B. This did not happen before the year end date due to the short timeframe between the receipt of payment and the year-end date. The repayment profile of Facility B will be amended to match the revised profile of the debt due from the Regions as set out in Note 11.

The principal terms of the bank loans shown above relate to the primary instrument and do not take account of derivative instruments.

Interest on amounts drawn on the revolving credit facility is referenced to the LIBOR rate applicable to the draw period. At 30 June 2017 the revolving credit facility was drawn for a period of 1 month. Interest on the Facility A loan is re-priced every 3 months and referenced to 3 month LIBOR.

The carrying amounts of the Group's borrowings, which include bank loans and debenture loans, approximate their fair value. The carrying amounts of the Group's borrowings are all denominated in GBP.

Debentures have been treated as public benefit entity concessionary loans as they were received below the prevailing market rate of interest and for the purpose of furthering the primary objective of the Group.

13. Creditors (continued)

Security provided on bank loans

Bank loans totalling £10.0m (2016: £11.2m) are secured by fixed and floating charges over the assets of the Company and certain of its subsidiaries.

Borrowing facilities

The Group had £15.1m (2016: £15.2m) of undrawn committed borrowing facilities available at 30 June 2017 in respect of which all conditions precedent had been met at that date.

Debenture loans are repayable in:

	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m
2021	0.4	0.4
2024	9.9	11.6
2026	0.5	0.5
2027	2.4	2.4
2028	0.3	0.3
2030	4.8	4.8
2035	1.8	1.8
2050	17.6	15.9
	37.7	37.7
Unamortised issue costs	(0.1)	(0.1)
	37.6	37.6

All debenture loans are unsecured and bear no interest.

During the year the Group invited debenture holders of the 410, 420, 430 and 440 Series to extend the redemption date of their debenture from 2024 to 2050. Some 188 debenture holders involving some 425 seats accepted this invitation resulting in the redemption date of some £1.7m being extended from 2024 to 2050.

Bank and debenture loans repayable by instalments wholly or partly after 5 years

Bank loans, with a total value of £10.0m (2016: £11.2m), are repayable wholly or partly from the balance sheet date by instalments. Of these amounts, £nil (2016: £nil) is repayable after five years.

Concessionary debenture loans, with a total value of £37.7m (2016: £37.7m), are repayable wholly from the balance sheet date. Of these amounts, £37.3m (2016: £37.3m) is repayable after five years.

14. Financial instruments

Treasury policy

Treasury activity is focused on monitoring working capital, managing external funding and managing interest rate risk. Treasury activity is not a profit centre and the Group neither enters into transactions of a speculative nature nor trades in financial instruments. Treasury risk management policies are summarised below:

- **Foreign exchange risk** - where applicable, the Group mitigates foreign exchange risk with the use of forward contracts. As at 30 June 2017 the Group had no material foreign exchange risk (2016: £nil).
- **Interest rate risk** – operations are financed through a mixture of bank borrowings and concessionary loans. The Group currently borrows in floating rates of interest and uses derivative financial instruments to generate the desired interest profile and to manage exposure to interest rate fluctuations.
- **Liquidity risk** – the Group's policy is to maintain a balance between continuity of funding and flexibility. As at 30 June 2017, 22% (2016: 24%) of borrowings were due to mature within five years, some 37% (2016: 40%) were due to mature between five years and fifteen years and some 41% (2016: 36%) were due to mature after fifteen years.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

14. Financial instruments (continued)

The Group and Company have the following financial instruments:

	Note	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m	Company 2017 £'m	Company 2016 £'m
Financial assets that are debt instruments measured at amortised cost:					
• Trade debtors	11	2.5	2.4	1.1	1.4
• Loans due from Regions	11	2.7	2.6	2.7	2.6
• Loans due from clubs	11	0.6	0.7	0.6	0.7
• Other debtors	11	0.6	0.8	0.4	0.8
• Amounts owed by Group undertakings	11	-	-	49.7	48.9
		6.4	6.5	54.5	54.4
Financial assets measured at fair value through other comprehensive income:					
• Derivative financial instruments		0.1	-	0.1	-
Financial liabilities measured at amortised cost:					
• Bank loans	13	10.0	11.2	10.0	11.2
• Trade creditors	13	4.6	1.8	1.4	0.7
• Amounts owed to Group undertakings	13	-	-	2.7	1.0
• Capital creditors	13	1.4	-	-	-
• Other creditors and accruals	13	14.8	13.6	11.5	9.8
		30.8	26.6	25.6	22.7
Financial liabilities measured at fair value through other comprehensive income:					
• Derivative financial instruments		-	0.3	-	0.3

Derivative financial instruments – forward contracts

The Group enters into forward foreign currency contracts to mitigate the exchange rate risk for certain future foreign currency receivables. The forward currency contracts are measured at fair value, which is determined using valuation techniques that utilise observable inputs. The key inputs used in valuing the derivatives are the forward exchange rates. The fair value of the forward-foreign currency contract asset is £0.1m (2016: £0.3m (liability)).

Cash flows on foreign exchange contracts are received annually. During 2017, a hedging gain of £0.1m (2016: £0.3m loss) was recognised in other comprehensive income for changes in the fair value of the foreign exchange forward contracts and £0.3m (2016: £0.3m) was reclassified from the hedge reserve to profit and loss through the Consolidated Income Statement during the year.

Derivative financial instruments – interest rate

In the previous the year, the Group replaced its interest rate derivatives, which removed the floor and reduced the cap on its debt to 1.25%. The cap is based on a current principal amount of £7.3m, equating to approximately 73% of the principal amount of the Group's bank debt at 30 June 2017, and matures in 2019.

The derivative is used to hedge the Group's exposure to interest rate movements on the bank debt. The derivative fixes the total interest payable on a proportion of the bank debt at a maximum of 1.25%. The fair value of the interest rate derivative is £nil (2016: nil).

Cash flows on interest rate derivatives are paid quarterly until 2019. Cash flows on the Facility A loan are paid quarterly until 2019. Cash flows on the revolving credit facility are paid in line with the draw period. During 2017, a hedging loss of £nil (2016: £0.1m) was recognised in other comprehensive income for changes in the fair value of the interest rate derivative and £nil (2016: £nil) was reclassified from the hedge reserve to profit and loss reserve.

At 30 June 2017 the notional principal amounts of derivatives were £7.3m and are analysed as follows:

	Notional amount £'m	Fair market value £'m	Maturity date
Interest rate cap 1.25%	7.3	-	30 June 2019

14. Financial instruments (continued)

At 30 June 2016 the notional principal amounts of derivatives were £9.9m and are analysed as follows:

	Notional amount £'m	Fair market value £'m	Maturity date
Interest rate cap 1.25%	9.9	-	30 June 2019

During the years to 30 June 2017 and 30 June 2016, the Group's derivatives qualified for hedge accounting under FRS102. These derivatives are carried at fair value which, as at 30 June 2017 and 30 June 2016, was £nil.

15. Accruals and deferred income

Grants	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m	Company 2017 £'m	Company 2016 £'m
At start of year	35.4	37.2	-	-
Amounts repaid	(0.1)	(0.1)	-	-
Amounts received	-	0.2	-	-
Released to the income statement	(1.8)	(1.9)	-	-
At end of year	33.5	35.4	-	-

During the year, some £1.8m (2016: £1.9m) was released to the income statement from the grants amount shown above.

Included within the grants amount above is an amount received from the Big Lottery Fund (formerly the Millennium Commission) amounting to £24.8m (2016: £26.0m). This grant will be released to the income statement as follows:

	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m	Company 2017 £'m	Company 2016 £'m
Within one year	1.2	1.2	-	-
Between one and two years	1.2	1.2	-	-
Between two and five years	3.6	3.6	-	-
In more than five years	18.8	20.0	-	-
	24.8	26.0	-	-

In certain circumstances, the above grant can become repayable if the Group fails to meet the monitoring requirements of the grant. The Group is currently in full compliance with the monitoring requirements such that no monies are repayable under the terms of the grant.

16. Provisions for liabilities

Deferred tax

The movement on deferred tax is as follows:

	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m	Company 2017 £'m	Company 2016 £'m
Liability/(asset) at start of the year	1.1	1.5	(0.2)	(0.1)
Released to the profit and loss account	(0.2)	(0.3)	0.1	-
Tax on components of other comprehensive income	0.1	(0.1)	0.1	(0.1)
At end of the year	1.0	1.1	-	(0.2)

Deferred tax provided/(recognised) is made up as follows:

	Group 2017 £'m	Group 2016 £'m	Company 2017 £'m	Company 2016 £'m
Accelerated capital allowances	1.0	1.3	-	-
Derivative financial instruments	-	(0.2)	-	(0.1)
Other timing differences	-	-	-	(0.1)
	1.0	1.1	-	(0.2)

The Group's net deferred tax liability expected to reverse in the next 12 months is £0.2m. This primarily relates to the reversal of timing differences on fixed assets offset by expected tax deductions on short term timing differences (including amounts deductible for tax purposes on a paid basis).

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2017

17. Company limited by guarantee

The liability of the members is limited. Every member of the Company undertakes to contribute such amounts as may be required (not exceeding £1) to the Company's assets if it should be wound up while the member is a member, or within one year after a member ceases to be a member, for payment of the Company's liabilities contracted before a member ceased to be a member. At the balance sheet date the number of members was 332 (2016: 333).

18. Contingent liabilities

Group

The Group had the following contingent liabilities as at 30 June 2017:

- The Group has guaranteed the performance of some member clubs in respect of loans that the member clubs have received from Barclays Bank PLC. The amounts due are £1.2m (2016: £1.0m).
- The Group has guaranteed the performance of the four Regions in respect of loans that the Regions have received from Barclays Bank PLC. The amounts guaranteed are £nil (2016: £0.5m).
- The Group has guaranteed the performance of Celtic Rugby Designated Activity Company in respect of certain financing received. The amounts guaranteed are €0.1m (2016: €0.1m).

Company

The Company had the following contingent liabilities as at 30 June 2017:

- The Company has guaranteed the performance of one of its subsidiaries under the terms of grant arrangements amounting to £33.7m (2016: £35.4m).
- The Company has guaranteed the performance of some member clubs in respect of loans that the member clubs have received from Barclays Bank PLC. The amounts due are £1.2m (2016: £1.0m).
- The Company has guaranteed the performance of the four Regions in respect of loans that the Regions have received from Barclays Bank PLC. The amounts guaranteed are £nil (2016: £0.5m).
- The Company has guaranteed the performance of Celtic Rugby Designated Activity Company in respect of certain financing received. The amounts guaranteed are €0.1m (2016: €0.1m).

The Group and Company are dealing with a small number of legal claims. The Directors have reviewed all of these claims and, on the basis of legal advice received, believe that no provision is necessary. Consequently no provision for these claims has been included in these financial statements.

It is currently impracticable to make any additional disclosures in relation to the estimated financial effects, their timing and the possibility of any reimbursement.

19. Commitments

The Group and Company had no capital commitments at 30 June 2017 or 30 June 2016.

Operating lease commitments:

At the balance sheet date, the Group had the following future minimum lease payments, under non-cancellable operating leases for each of the following periods:

	2017 £'m	2016 £'m
Land and buildings; within		
• One year	0.4	0.4
• One to two years	0.4	0.4
• Two to five years	1.2	1.2
• More than five years	4.4	4.8

20. Pension costs

The Group operates defined contribution schemes. The assets of the defined contribution pension schemes are held separately from those of the Group, under independent administration. The pension cost charge for these schemes represents contributions payable by the Group to the schemes in the year amounting to some £0.9m (2016: £0.7m). There are no material amounts included in creditors in respect of these pension costs in 2017 or 2016.

21. Reconciliation of operating profit to net cash inflow from operating activities

	2017 £'m	2016 £'m
EBITDA	31.9	30.2
Allocations to affiliated organisations	(27.1)	(25.2)
Exceptional items	0.4	0.2
Depreciation and amortisation	(5.5)	(5.6)
Release of deferred income	1.8	1.9
Operating profit	1.5	1.5
Non-cash items:		
Depreciation and amortisation	5.5	5.6
Release of deferred income	(1.8)	(1.9)
	3.7	3.7
Working capital adjustments:		
Decrease/(increase) in stock	0.5	(0.2)
Increase in debtors	(3.5)	-
Increase in creditors	6.6	1.4
	3.6	1.2
Net cash inflow from operating activities	8.8	6.4

22. Reconciliation of net cash flow to movement in net debt

	2017 £'m	2016 £'m
Increase/(decrease) in cash in the year	0.4	(2.9)
Cash outflow from movement in debt	1.2	6.1
Decrease in net debt during the year	1.6	3.2
Net debt at the beginning of the year	(48.6)	(51.8)
Net debt at the end of the year	(47.0)	(48.6)

23. Analysis of net debt

	Cash £'m	Bank debt due within one year £'m	Bank debt due after one year £'m	Debentures £'m	Total £'m
At 1 July 2016	0.2	(6.1)	(5.1)	(37.6)	(48.6)
Cashflow	0.4	2.2	(1.0)	-	1.6
Non-cash changes	-	(2.4)	2.4	-	-
At 30 June 2017	0.6	(6.3)	(3.7)	(37.6)	(47.0)
At 1 July 2015	3.1	(12.2)	(5.1)	(37.6)	(51.8)
Cashflow	(2.9)	7.4	(1.3)	-	3.2
Non-cash changes	-	(1.3)	1.3	-	-
At 30 June 2016	0.2	(6.1)	(5.1)	(37.6)	(48.6)

24. Related party transactions

In accordance with the exemption afforded by paragraph 33.1A of FRS102, 'related party transactions', there is no disclosure in these financial statements of transactions with entities that are part of the Group.

See note 5 for disclosure of the Directors' remuneration and key management compensation.

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

TO THE MEMBERS OF THE WELSH RUGBY UNION LIMITED

Report on the financial statements

Our opinion

In our opinion, The Welsh Rugby Union Limited's group financial statements and company financial statements (the "financial statements"):

- give a true and fair view of the state of the group's and of the company's affairs as at 30 June 2017 and of the group's profit and cash flows for the year then ended;
- have been properly prepared in accordance with United Kingdom Generally Accepted Accounting Practice; and
- have been prepared in accordance with the requirements of the Companies Act 2006.

What we have audited

The financial statements, included within the Annual Report, comprise:

- the Consolidated and Company balance sheets as at 30 June 2017;
- the Consolidated income statement and Consolidated statement of comprehensive income for the year then ended;
- the Consolidated statement of cash flows for the year then ended;
- the Consolidated and Company statements of changes in equity for the year then ended; and
- the notes to the financial statements, which include a summary of significant accounting policies and other explanatory information.

The financial reporting framework that has been applied in the preparation of the financial statements is United Kingdom Accounting Standards, comprising FRS 102 "The Financial Reporting Standard applicable in the UK and Republic of Ireland", and applicable law (United Kingdom Generally Accepted Accounting Practice).

In applying the financial reporting framework, the directors have made a number of subjective judgements, for example in respect of significant accounting estimates. In making such estimates, they have made assumptions and considered future events.

Opinions on other matters prescribed by the Companies Act 2006

In our opinion, based on the work undertaken in the course of the audit:

- the information given in the Strategic Report and the Directors' Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements; and
- the Strategic Report and the Directors' Report have been prepared in accordance with applicable legal requirements.

In addition, in light of the knowledge and understanding of the group, the company and their environment obtained in the course of the audit, we are required to report if we have identified any material misstatements in the Strategic Report and the Directors' Report. We have nothing to report in this respect.

Other matters on which we are required to report by exception

Adequacy of accounting records and information and explanations received

Under the Companies Act 2006 we are required to report to you if, in our opinion:

- we have not received all the information and explanations we require for our audit; or
- adequate accounting records have not been kept by the company, or returns adequate for our audit have not been received from branches not visited by us; or
- the company financial statements are not in agreement with the accounting records and returns.

We have no exceptions to report arising from this responsibility.

Directors' remuneration

Under the Companies Act 2006 we are required to report to you if, in our opinion, certain disclosures of directors' remuneration specified by law are not made. We have no exceptions to report arising from this responsibility.

Responsibilities for the financial statements and the audit

Our responsibilities and those of the directors

As explained more fully in the Statement of Directors' Responsibilities set out on page 36, the directors are responsible for the preparation of the financial statements and for being satisfied that they give a true and fair view.

Our responsibility is to audit and express an opinion on the financial

statements in accordance with applicable law and International Standards on Auditing (UK and Ireland) ("ISAs (UK & Ireland)"). Those standards require us to comply with the Auditing Practices Board's Ethical Standards for Auditors.

This report, including the opinions, has been prepared for and only for the company's members as a body in accordance with Chapter 3 of Part 16 of the Companies Act 2006 and for no other purpose. We do not, in giving these opinions, accept or assume responsibility for any other purpose or to any other person to whom this report is shown or into whose hands it may come save where expressly agreed by our prior consent in writing.

What an audit of financial statements involves

We conducted our audit in accordance with ISAs (UK & Ireland). An audit involves obtaining evidence about the amounts and disclosures in the financial statements sufficient to give reasonable assurance that the financial statements are free from material misstatement, whether caused by fraud or error. This includes an assessment of:

- whether the accounting policies are appropriate to the group's and the company's circumstances and have been consistently applied and adequately disclosed;
- the reasonableness of significant accounting estimates made by the directors; and
- the overall presentation of the financial statements.

We primarily focus our work in these areas by assessing the

directors' judgements against available evidence, forming our own judgements, and evaluating the disclosures in the financial statements.

We test and examine information, using sampling and other auditing techniques, to the extent we consider necessary to provide a reasonable basis for us to draw conclusions. We obtain audit evidence through testing the effectiveness of controls, substantive procedures or a combination of both.

In addition, we read all the financial and non-financial information in the Annual Report to identify material inconsistencies with the audited financial statements and to identify any information that is apparently materially incorrect based on, or materially inconsistent with, the knowledge acquired by us in the course of performing the audit. If we become aware of any apparent material misstatements or inconsistencies we consider the implications for our report. With respect to the Strategic Report and Directors' Report, we consider whether those reports include the disclosures required by applicable legal requirements.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Clarke', is positioned above the printed name and title of the auditor.

Jason Clarke BSc ACA (Senior Statutory Auditor) for and on behalf of PricewaterhouseCoopers LLP Chartered Accountants and Statutory Auditors Cardiff

6 September 2017

LLYWODRAETHU YN UNDEB RYGBI CYMRU

YN YSTOD Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN AR
30 MEHEFIN 2017

Noddwr

Ei Uchelder Brenhinol Dug Caergrawnt

Llywydd

Dennis Gethin OBE

Llywodraethu Rygbi yng Nghymru

Prif weithgarwch y Grŵp yw hybu rygbi ac annog mwy o bobl i ymwneud â'r gêm yn fwy aml, gyda mwy o fwynhad a mwy o lwyddiant. Mae Bwrdd Undeb Rygbi Cymru Cyfyngedig (y "Bwrdd") yn gyfrifol am sicrhau bod y prif weithgarwch yn cael ei reoli, ac mae'n gwneud hynny drwy'r Bwrdd Gweithredol. Mae'r Bwrdd yn cynnwys pedwar ar bymtheg o Gyfarwyddwyr anweithredol ac un Cyfarwyddwr gweithredol. O blith y pedwar ar bymtheg o Gyfarwyddwyr anweithredol, caiff dau ar bymtheg eu hethol a chaiff dau eu penodi gan y Bwrdd. Caiff Cadeirydd anweithredol y Bwrdd ei ethol o blith y Cyfarwyddwyr anweithredol. .

Bwrdd Cyfarwyddwyr Undeb Rygbi Cymru Cyfyngedig

Cadeirydd anweithredol

Gareth Davies

Cyfarwyddwr gweithredol

Martyn Phillips Prif Weithredwr y Grŵp

Cyfarwyddwyr anweithredol

Alan Jones Is-gadeirydd anweithredol

Gwyn Bowden

Anthony Buchanan

Robert Butcher

Martin Davies

Geraint Edwards

Gordon Eynon

Brian Fowler

Tim Griffin

Ian Jeffery

Anthony John

Alwyn Jones

Chris Morgan

Bryn Parker

Aileen Richards

Phil Thomas

Ray Wilton

David Young

Ysgrifennydd y Cwmni

Gareth Williams

Grŵp Undeb Rygbi Cymru – Bwrdd Gweithredol

Cadeirydd

Martyn Phillips Prif Weithredwr y Grŵp

Cyfarwyddwyr Gweithredol

Geraint John Pennaeth Perfformiad Rygbi

Ryan Jones Pennaeth Cyfranogiad Rygbi

Mark Killingley Pennaeth Marchnata Digidol a Chyfathrebu

Rhodri Lewis Pennaeth Materion Cyfreithiol

Craig Maxwell Pennaeth Gwerthu a Marchnata'r Grŵp

Julie Paterson Pennaeth Gweithrediadau Rygbi

Steve Phillips Cyfarwyddwr Cyllid y Grŵp

Mark Williams Rheolwr y Stadiwm

LLYWODRAETHU YN UNDEB RYGBI CYMRU

YN YSTOD Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN AR
30 MEHEFIN 2017

Datblygu Llywodraethu Corfforaethol

Mae'r Bwrdd a'r Bwrdd Gweithredol wedi ymrwymo o hyd i barhau i ddatblygu strwythurau llywodraethu er mwyn diwallu anghenion rygbi'r undeb fel camp – anghenion sy'n esblygu'n barhaus – a chydabod gwerth yr egwyddorion sy'n gysylltiedig â llywodraethu da.

Mae'r Grŵp wedi ymrwymo i fabwysiadu'r egwyddorion sy'n gysylltiedig ag arfer gorau ym maes llywodraethu corfforaethol. Bydd y Grŵp yn sicrhau bod pob aelod o'r Bwrdd yn cael hyfforddiant ynghylch rôl Cyfarwyddwr anweithredol, a ddarperir gan sefydliad priodol (megis Sefydliad y Cyfarwyddwyr). Mae'r Grŵp wedi ymrwymo i hyfforddi a datblygu'r Bwrdd ymhellach.

Ym mis Mawrth 2016 ymrwymodd y Bwrdd i Fframwaith Llywodraethu ac Arwain Chwaraeon Cymru ar gyfer Cymru (y "Fframwaith"). Er mwyn ystyried y ffordd orau o weithredu'r egwyddorion a'r ymddygiad a eglurir yn y Fframwaith, yn y modd mwyaf addas i'r Grŵp, ac ystyried sut y gall gynnal a gwella arferion llywodraethu ac arwain da o fewn y Grŵp, mae'r Bwrdd wedi sefydlu Gweithgor Llywodraethu sy'n cwrdd yn rheolaidd ac sy'n cyflwyno adroddiadau i'r Bwrdd yn rheolaidd ynghylch materion sy'n ymwneud â llywodraethu. Mae hynny'n cynnwys argymhell newidiadau priodol i strwythurau llywodraethu'r Cwmni er mwyn sicrhau bod ymrwymiad y Grŵp i arfer gorau ym maes llywodraethu corfforaethol yn cael ei gyflawni. Caiff y newidiadau a argymhellwyd yn ystod y flwyddyn gan y Gweithgor Llywodraethu ac a

gymeradwywyd gan y Bwrdd eu hadlewyrchu yn y diwygiadau i Erthyglau Cymdeithasu'r Cwmni, a gynigir yn y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol eleni. Bydd trosolwg o newidiadau posibl eraill o safbwynt llywodraethu'n cael ei ddarparu yn y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol eleni.

Caiff y Gweithgor Llywodraethu ei gadeirio gan Gareth Davies ac mae'n cynnwys Aileen Richards, Robert Butcher, Gordon Eynon, Martyn Phillips a Rhodri Lewis.

Is-fyrddau

Yn ystod y flwyddyn sefydlodd y Bwrdd yr Is-fyrddau a restrir isod i gymryd lle'r is-bwyllgorau blaenorol, er mwyn rheoli'r busnes yn fwy effeithiol a rhoi mwy o bwyslais ar brosesau hyblyg ar gyfer gwneud penderfyniadau mewn meysydd y mae'r Bwrdd yn eu hystyried yn bwysig o safbwynt strategol, fel y nodwyd yng Nghynllun Strategol y Grŵp.

Roedd rolau ac aelodaeth yr Is-fyrddau hynny fel a ganlyn:

Yr Is-fwrdd Materion Masnachol a Chyfathrebu

Cafodd ei gadeirio gan Tim Griffin ac roedd yn cynnwys Gareth Davies, Ian Jeffery, Martin Davies, Alan Jones, Anthony John, Craig Maxwell, Mark Killingley a Steve Phillips. Mae'r Is-fwrdd Materion Masnachol a Chyfathrebu yn gyfrifol am adolygu ac ystyried cynigion masnachol a digidol sy'n berthnasol i'r Grŵp, ac mae'n cyflwyno argymhellion ynghylch y cynigion hynny i'r Bwrdd.

Is-fwrdd y Gamp ar Lefel Gymunedol

Cafodd ei gadeirio gan Dave Young ac roedd yn cynnwys Alan Jones, Alwyn Jones, Gwyn Bowden, Brian Fowler, Geraint Edwards, Gordon Eynon, Robert Butcher, Phil Thomas, Bryn Parker, Aileen Richards, Anthony John, Chris Morgan, Ryan Jones, Julie Paterson ac Anthony Buchanan (a oedd yn cynrychioli Is-fwrdd y Gamp ar Lefel Perfformiad). Mae Is-fwrdd y Gamp ar Lefel Gymunedol yn gyfrifol am ddatblygu rygbi'n strategol ar lefel gymunedol.

Yr Is-fwrdd Cyllid

Cafodd ei gadeirio gan Ian Jeffery ac roedd yn cynnwys Gareth Davies, Martyn Phillips, Aileen Richards, Gordon Eynon, Craig Maxwell a Steve Phillips. Mae'r Is-fwrdd Cyllid yn gyfrifol am holl faterion ariannol y Grŵp, ond nid yw'n gyfrifol am ymdrin ag archwilwyr y Grŵp.

Is-fwrdd y Gamp ar Lefel Perfformiad

Cafodd ei gadeirio gan Anthony Buchanan ac roedd yn cynnwys Chris Morgan, Gareth Davies, Geraint John, Julie Paterson, Ray Wilton, Robert Butcher, Tim Griffin, Martyn Phillips, Martin Davies a Dave Young (a oedd yn cynrychioli Is-fwrdd y Gamp ar Lefel Gymunedol). Mae Is-fwrdd y Gamp ar Lefel Perfformiad yn gyfrifol am ddatblygu rygbi'n strategol o fewn y llwybr perfformiad.

Pwyllgorau'r Bwrdd

Yn ogystal â'r Is-fyrddau, parhaodd y Bwrdd i weithredu dau is-bwyllgor yn ystod y flwyddyn i'w gynorthwyo gyda'i fusnes. Roedd rôl ac aelodaeth yr is-bwyllgorau hynny fel a ganlyn:

Y Pwyllgor Penodiadau a Chydnabyddiaeth Ariannol

Cafodd ei gadeirio gan Aileen Richards ac roedd yn cynnwys Gareth Davies, Robert Butcher (a benodwyd ar 26 Ionawr 2017), Alan Jones, Martin Davies (a ymddiswyddodd ar 26 Ionawr 2017) ac Ian Jeffery. Er nad yw Martyn Phillips yn aelod, caiff ei wahodd i fynychu cyfarfodydd y pwyllgor. Y Pwyllgor Penodiadau a Chydnabyddiaeth Ariannol, ar ran y Bwrdd, sy'n pennu cydnabyddiaeth ariannol ac amodau a thelerau Prif Weithredwr y Grŵp a'r Bwrdd Gweithredol. Mae'r Pwyllgor hefyd yn adolygu perfformiad a gwaith cynllunio olyniaeth ar gyfer y Bwrdd Gweithredol, ac mae'n cymryd rhan mewn adolygiadau ac yn argymhell penodiadau'n ymwneud â Chyfarwyddwyr gweithredol i'r Bwrdd. Mae'r Pwyllgor yn dibynnu ar gyngor proffesiynol annibynnol priodol pan fernir bod hynny'n angenrheidiol.

Y Pwyllgor Archwilio a Risg

Cafodd ei gadeirio gan Tim Griffin ac roedd yn cynnwys Martin Davies (a ymddiswyddodd ar 26 Ionawr 2017), David Young ac Alan Jones (a benodwyd ar 26 Ionawr 2017). Roedd Dyfrig John a Geraint Davies yn aelodau o'r Pwyllgor nad oeddent yn perthyn i'r Bwrdd. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn gyfrifol am gynorthwyo'r Bwrdd i gyflawni ei gyfrifoldebau o safbwynt polisïau cyfrifyddu, adroddiadau ariannol, rheolaeth fewnol a rheoli risg, a thrafod ag archwilwyr y Grŵp.

Y Bwrdd a'r Bwrdd Gweithredol

Mae rhaniad clir o ran cyfrifoldeb rhwng rôl y Cadeirydd anweithredol a rôl Prif Weithredwr y Grŵp. Mae protocol manwl ar gyfer terfynau awdurdod ar waith ar gyfer y Bwrdd a'r Bwrdd Gweithredol. Mae gan bob aelod o'r Bwrdd Gweithredol ddisgrifiadau swydd manwl yn ogystal â therfynau awdurdod.

Mae'r Bwrdd yn cwrdd o leiaf wyth gwaith y flwyddyn ac mae'n ystyried pob mater sy'n perthyn i'w gylch gorchwyl, sy'n cynnwys datblygu a monitro Cynllun Strategol y Grŵp, dyrannu adnoddau ariannol, adolygu perfformiad Prif Weithredwr y Grŵp a'r Bwrdd Gweithredol a chymeradwyo cyllidebau blynyddol. Yn ogystal, mae'r Bwrdd yn ystyried argymhellion yr amryw Is-fyrddau a'r is-bwyllgorau sefydlog y caiff eu cyfrifoldebau perthnasol eu hegluro uchod.

Cydnabyddiaeth ariannol i'r Bwrdd

Dan bolisi'r Grŵp ynghylch cydnabyddiaeth ariannol, ni chaiff unrhyw ffioedd eu talu i'r Cyfarwyddwyr anweithredol ar wahân i'r Cadeirydd anweithredol a gaiff ffi flynyddol o £50,000.

Yn ogystal caiff y Bwrdd ei gynrychioli ar gyrff eraill ym maes rygbi, sy'n cynnwys World Rugby, Six Nations Rugby Limited, European Pro Club Rugby, British Lions Designated Activity Company a Celtic Rugby Designated Activity Company, ac mae gan rai o'r gyrff hynny bolisi ar gyfer digolledu'r cynrychiolwyr sy'n eu gwasanaethu. Nid oes unrhyw Gyfarwyddwr Gweithredol neu aelod o'r Bwrdd Gweithredol yn cadw unrhyw arian a geir gan y gyrff hyn drwy drefniadau digolledu o'r fath.

Swyddfa gofrestredig

Stadiwm Principality
Heol y Porth
Caerdydd
CF10 1NS

LLYWODRAETHU YN UNDEB RYGBI CYMRU

Y BWRDD CYFARWYDDWYR AR GYFER
Y CYFNOD A DDAETH I BEN AR 30 MEHEFIN 2017

Cadeirydd anweithredol Gareth Davies

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2014 a chafodd ei ethol yn Gadeirydd yn yr un flwyddyn.

Mae'n aelod o Gyngor a Phwyllgor Gweithredol World Rugby, mae'n un o gyfarwyddwyr Rugby World Cup Limited, Six Nations Rugby Limited a British Lions Designated Activity Company, ac mae'n aelod o fwrdd EPCR.

Mae'n gyn-faswr rhyngwladol a deithiodd gyda'r Llewod yn 1980. Enillodd 21 o gapiau dros ei wlad a bu'n gapten Cymru bum gwaith.

Bu'n uwch-swyddog gweithredol gyda Dreigiau Casnewydd Gwent, CBI Cymru, BBC Cymru, Clwb Rygbi Caerdydd, S4C, Cyngor Chwaraeon Cymru, y Post Brenhinol ac Awdurdod Datblygu Cymru – lle bu'n arwain y swyddfa yn Sydney, Awstralia – a bu'n Ddeon Cyfadran Carnegie ym Mhrifysgol Fetropolitan Leeds.

Cyfarwyddwr gweithredol Martyn Phillips Prif Weithredwr y Grŵp

Mae'n aelod o Gyngor y Chwe Gwlad ac yn un o gyfarwyddwyr British Lions Designated Activity Company a Celtic Rugby Designated Activity Company.

Arferai fod yn Brif Weithredwr B&Q ac yn un o gyfarwyddwyr anweithredol Hydrogen Group plc.

Yn 2013 dyfarnwyd Doethuriaeth Anrhydeddus iddo gan Brifysgol Solent Southampton am ei wasanaeth i fyd busnes. Cafodd ei addysg yn Ysgol Ramadeg Abergwaun ac yn Athrofa Prifysgol Cymru Caerdydd cyn symud ymlaen i astudio yng Ngholeg Oxford Brookes a Choleg Templeton, Rhydychen.

Tra oedd yn yr ysgol enillodd gapiau rhyngwladol ar lefel y tîm dan 15, ac roedd yn aelod o garfan tîm dan 18 Ysgolion Cymru.

Is-gadeirydd anweithredol Alan Jones

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2003.

Mae wedi bod yn driw i Glwb Rygbi Bryn-coch lle bu hefyd yn gapten, a bu'n gadeirydd y clwb am 10 mlynedd. Mae'n aelod oes o'r clwb erbyn hyn ac yn ysgrifennydd y clwb ers 25 mlynedd.

Mae ganddo radd mewn Gwyddorau Mathemategol o Brifysgol Birmingham, ac ar ôl graddio daliodd amryw swyddi rheoli a swyddi technegol ym maes TG gyda Nwy Cymru, BP a BT.

Ers ymddeol, mae wedi bod yn gwirfoddoli gyda'r elusen Age Concern drwy helpu pobl hŷn i ddysgu sgiliau TG.

Anthony Buchanan

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2014.

Mae'n aelod o Gyngor World Rugby.

Bu'n chwarae i Gymru yn safle'r prop, ac enillodd bump o gapiau gan chwarae ym mhencampwriaeth gyntaf Cwpan Rygbi'r Byd yn 1987. Chwaraeodd dros 230 o weithiau i Glwb Rygbi Llanelli, a daeth yn rheolwr y tîm yn 1991 gan arwain y clwb drwy'r cyfnod o bontio o'r oes amatur i'r oes broffesiynol, a gyfrannodd at ei 30 mlynedd a mwy o wasanaeth i'r clwb.

Ffitiwr glofa ydoedd yn wreiddiol, ond symudodd wedyn i swydd reoli gyda chwmni cemegolion.

Gwyn Bowden

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2015.

Ar lefel timau ysgol ac ieuencid, bu'n chwarae i'r Eglwys Newydd cyn ymuno â thîm ieuencid Ffynnon Taf lle'r aeth ymlaen i chwarae i'r tîm cyntaf. Yna bu'n ysgrifennydd gemau ac yn gadeirydd y clwb, ac mae bellach yn aelod oes ohono. Bu'n chwarae hefyd i dimau Beddau a Rhiwbeina.

Daeth yn un o ddyfarnwyr URC yn 1980 ac aeth yn ei flaen i ddyfarnu ar lefel uchel cyn ymddeol yn 1999, gan ddod yn gynghorydd/hyfforddwr dyfarnwyr yn ddiweddarach. Yn ystod y cyfnod hwnnw, bu hefyd yn swyddog penodi dyfarnwyr ar gyfer Caerdydd a'r Cylch. Yn fwy diweddar, mae wedi bod yn Gomisiynydd Gwysio mewn gemau yng nghystadlaethau'r PRO12 a Chwpan Ewrop ac mewn gemau rhyngwladol.

Mae wedi ymddeol erbyn hyn ond arferai fod yn hunangyflogedig ac yn wneuthurwr dodrefn pwrpasol, a bu'n uwch-ymgyngorydd dylunio i gwmni cenedlaethol.

Martin Davies

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2003.

Bu'n chwarae i dîm ieuencid Caerdydd a Chrwydriaid Morgannwg ac mae'n drysorydd Crawshay's Welsh ar hyn o bryd ar ôl bod yn ysgrifennydd yn flaenorol.

Mae'n gyfrifydd siartredig sydd wedi ymddeol, a bu'n gweithio i PriceWaterhouseCoopers, Grŵp Standard Chartered Bank a Hillsdown Holdings. Roedd hefyd yn gyfarwyddwr cwmni gweithgynhyrchu preifat. Bu'n gynghorydd yng Nghaerdydd am 29 o flynyddoedd.

LLYWODRAETHU YN UNDEB RYGBI CYMRU

Y BWRDD CYFARWYDDWYR AR GYFER
Y CYFNOD A DDAETH I BEN AR 30 MEHEFIN 2017

Geraint Edwards

Ymunodd â'r Bwrdd yn 1993.

Mae'n aelod oes o Glwb Rygbi Dynfant ar ôl bod yn aelod o'r clwb am 55 mlynedd. Bu'n chwarae i dîm ieuenctid a thîm hŷn y clwb am 18 tymor cyn cyflawni swydd yr ysgrifennydd gemau am 25 mlynedd a swydd y cadeirydd am 10 mlynedd.

Arferai fod yn wneuthurwr offer gyda Ford ac ICI ac roedd yn rhan o dîm rheoli cynhyrchu British Leyland am dros 25 mlynedd. Mae wedi ymddeol erbyn hyn.

Gordon Eynon

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2011.

Bu'n chwarae rygbi i dimau hŷn Hendy-gwyn, Gwernyfed, Sir Frycheiniog, Cwins Caerfyrddin a Chrymch.

Bu'n brif hyfforddwr Clwb Rygbi Crymch am dair blynedd cyn dod yn ysgrifennydd y clwb yn 1989. Mae'n cyflawni'r swydd honno hyd heddiw ac mae'n aelod oes o'r clwb. Bu'n aelod o bwyllgor Rhanbarth H ers 1995 ac roedd yn gadeirydd y rhanbarth rhwng 2009 a 2011. Mae wedi bod yn cynrychioli URC yn Rugby Europe ers 2014, ac yn ddiweddar cafodd ei benodi'n aelod o Gomisiwn Rygbi Saith Bob Ochr y corff hwnnw.

Arferai fod yn bennaeth ysgol, ac ar hyn o bryd mae'n rhedeg fferm yn Sir Benfro.

Brian Fowler

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2002.

Bu'n chwarae rygbi i Goleg Sant Luc Caerwysg, Llanelli, Rhydaman, Brynaman a Thŷ-croes. Yn ddiweddarach, bu'n ysgrifennydd Clwb Rygbi Rhydaman am 23 o flynyddoedd ac mae'n aelod oes o'r clwb.

Yn 2016 dyfarnwyd aelodaeth oes iddo o Undeb Rygbi Gorllewin Cymru yn dilyn 21 mlynedd o wasanaeth ar Bwyllgor Rheoli'r Undeb hwnnw, a oedd yn cynnwys 15 mlynedd fel Is-gadeirydd.

Mae wedi ymddeol erbyn hyn, ond bu'n swyddog llywodraeth leol gyda Chyngor Sir Caerfyrddin ar ôl gweithio'n flaenorol i'r Bwrdd Glo Cenedlaethol.

Robert Butcher

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2015.

Mae wedi bod yn drîw i Glwb Rygbi Bargod gydol ei oes, ers i'w gysylltiad â'r clwb ddechrau pan adawodd yr ysgol ddiwedd yr 1960au, a derbyniodd aelodaeth oes o'r clwb yn ddiweddar. Bu'n gapten y clwb am bum mlynedd yn olynol rhwng canol a diwedd yr 1970au

Pan ddaeth ei yrfa fel chwaraewr i ben, ymunodd â phwyllgor y clwb. Mae wedi rhoi gwasanaeth di-dor i Glwb Bargod sy'n agos iawn at ei galon, ac yn 2015 cwblhaodd ei 20fed flwyddyn fel ysgrifennydd anrhydeddus y clwb.

Ar ôl gadael y coleg, cafodd swydd athro yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful a mwynhaodd yrfa ym maes addysg nes iddo ymddeol yn ddiweddar.

Tim Griffin

(a benodwyd yn gyfarwyddwr anweithredol annibynnol)

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2015.

Bu'n Brif Weithredwr Dell UK, a chyn hynny bu'n gweithio yn Singapôr ac Awstralia mewn amrywiaeth o swyddi uwch gyda'r cwmni.

Yn ystod ei yrfa, mae wedi dal swyddi rheoli uwch gyda nifer o gwmnïau mawr sy'n cynnwys PriceWaterhouseCoopers, NCR a'r BBC.

Mae ganddo wreiddiau yng Nghymru, ac yn ogystal â chwarae rygbi i Drecelyn bu'n gapten Clwb Rygbi Cross Keys a thîm dan 23 Sir Fynwy. Bu'n chwarae hefyd i Brifysgol Caerdydd, Prifysgolion Cymru a Phrifysgolion Prydain.

Bryn Parker

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2016.

Yn ystod gyrfa gynhyrchol fel chwaraewr bu'n chwarae i Flaenafon, Pont-y-pŵl, Tal-y-waun, Garndiffaith a Chroesyceiliog. Mae hefyd wedi bod yn rheoli ac yn hyfforddi Blaenafon, Tal-y-waun, Garndiffaith a Chroesyceiliog.

Mae wedi bod yn ysgrifennydd anrhydeddus Clwb Rygbi Cwmbrân ers 2006 ac yn rheolwr tîm Sir Fynwy ers 2004.

Mae Bryn yn gweithio fel mentor/cydlynnydd ieuentid i blant ag awtistiaeth mewn ysgol leol, a chyn hynny roedd yn uwch-weithredwr prosesau technegol ac yn swyddog hyfforddiant. Mae hefyd wedi bod yn fentor/cydlynnydd plant ar gyfer Plant mewn Angen.

Bu'n gynghorydd cymuned dros y pum mlynedd diwethaf, a chafodd ei benodi'n gadeirydd Cyngor Cymuned Pont-y-pŵl yn 2016.

LLYWODRAETHU YN UNDEB RYGBI CYMRU

Y BWRDD CYFARWYDDWYR AR GYFER
Y CYFNOD A DDAETH I BEN AR 30 MEHEFIN 2017

Anthony John

Ailymunodd â'r Bwrdd yn 2012.

Mae'n Is-lywydd Undeb Rygbi Llanelli a'r Cylch, mae'n aelod o bwyllgor Clwb Rygbi Cydweli ers 30 mlynedd, yn ysgrifennydd gemau ers 10 mlynedd ac yn un o ymddiriedolwyr y clwb.

Bu'n gapten tîm cenedlaethol Sambia tra oedd yn gweithio yn y rhanbarth, a bu'n chwarae i Gasllwchwr a Chydsweli. Bu'n gweithio fel rheolwr safle i Dŵr Cymru am 33 o flynyddoedd.

Alwyn Jones

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2012.

Mae'n aelod o Glwb Rygbi Bangor ac yn gyn-chwaraewr, yn gyn-gapten ac yn gyn-ysgrifennydd y clwb. Bu'n chwarae i dîm Gogledd Cymru, a bu'n ysgrifennydd Rhanbarth J am 16 o flynyddoedd.

Treuliodd Alwyn ei yrfa'n gweithio i Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi.

Ian Jeffery

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2015.

Mwynhaodd yrfa flaengar yn y sector adeiladu a'r sector datblygu preifat gan ddal swyddi ar fyrddau tri chwmni adeiladu tai cenedlaethol, gan ymuno â Persimmon & Charles Church Homes yn ddiweddar fel Cyfarwyddwr Masnachol Rhanbarthol.

Dechreuodd chwarae rygbi pan oedd yn 11 oed a dechreuodd ar ei yrfa fel chwaraewr hŷn yng Nghaerwysg, gan symud i gynghreiriau Caerloyw cyn ymuno â Brynbuga yn 2004. Ymddeolodd o'r gamp maes o law yn 2011.

Tra oedd yn chwarae bu hefyd yn gwasanaethu ar bwyllgorau clybiau am 24 o flynyddoedd, gan ymuno â chyfarfodydd Rhanbarth A yn 2010 fel cynrychiolydd Brynbuga.

Chris Morgan

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2014.

Bu'n chwarae rygbi i dimau Glyncorrwg, Ton-mawr a'r Môr-filwyr Brenhinol cyn symud i faes hyfforddi, lle mae ei gefndir yn ymwneud yn bennaf â chryfder a chyflyru. Bu'n gweithio yn y maes hwnnw ar lefel yr Uwch-gynghrair gydag Abertawe ac Aberafan, treuliodd dair blynedd ar lefel ranbarthol gyda charfan hŷn y Gweilch, a chwaraeodd ran bwysig yn nhrefn reoli a hyfforddi Tîm Rygbi Byddar Cymru a enillodd Gwpan y Byd yn Seland Newydd yn 2002.

Bu'n uwch-swyddog heb gomisiwn gyda'r Môr-filwyr Brenhinol am 18 mlynedd, ac mae wedi dal swyddi uchel yn ystod ei yrfa ddisglair. Erbyn hyn, mae'n rhedeg ei gampfa a'i ganolfan ffitrwydd ei hun.

Aileen Richards

(a benodwyd yn gyfarwyddwr anweithredol annibynnol)

Cyn hynny bu'n gweithio yn yr Unol Daleithiau am saith mlynedd fel Is-lywydd Gweithredol ac fel Is-lywydd â chyfrifoldeb am Bobl a Threfniadaeth i Mars Incorporated.

Cafodd ei magu y tu allan i Gaerdydd, lle dechreuodd ei hoffter o Rygbi Cymru, ac mae ganddi radd BSc Anrhydedd mewn astudiaethau busnes. Treuliodd ei gyrfa, a barodd 30 mlynedd, yn gweithio ar draws strwythur rheoli Mars mewn nifer o swyddi uchel yn y DU, Gwlad Belg a'r Unol Daleithiau.

Mae wedi ymddeol o'i rôl fel Swyddog Gweithredol erbyn hyn, ac mae'n Gyfarwyddwr anweithredol i sawl corff.

Phil Thomas

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2015.

Mae'n dod o Glydach, a chwaraeodd i dîm Ysgolion Cymru dan 16 a thîm ieuenctid Treforys cyn ymuno â Faerdre lle daeth yn ysgrifennydd, yn is-gadeirydd ac yna'n gadeirydd y clwb yn 2012.

Mae'n gweithio i Gyngor Dinas a Sir Abertawe.

LLYWODRAETHU YN UNDEB RYGBI CYMRU

Y BWRDD CYFARWYDDWYR AR GYFER
Y CYFNOD A DDAETH I BEN AR 30 MEHEFIN 2017

Ray Wilton

Ymunodd â'r Bwrdd yn 1998.

Mae'n Gomisiynydd Gwysio i lefel gemau prawf.

Mae'n aelod o bwyllgor Clwb Rygbi Tylorstown ers dros 30 mlynedd, a bu'n cynrychioli'r clwb ar Bwyllgor Rhanbarth Canol De Cymru o 1971 ymlaen. Daeth yn gadeirydd dewiswyr Rhanbarth Canol De Cymru.

Bu'n beiriannydd datblygu yn y diwydiant pŵer a bu'n gweithio hefyd i Hoover am dros 30 mlynedd.

David Young

Ymunodd â'r Bwrdd yn 2014.

Bu'n chwarae i dîm ieuenticid a thîm hŷn Ystum Taf, ac ar ôl dioddef anaf ymunodd â'r pwyllgor a daeth yn ysgrifennydd rygbi. Cafodd aelodaeth oes ar ôl 23 o flynyddoedd o wasanaeth. Arferai fod yn ddewiswr, yn is-gadeirydd ac yn ysgrifennydd cystadlaethau Rhanbarth y Dwyrain.

Mae'n beiriannwr trydanol siartredig sydd wedi ymddeol, ac arferai fod yn rheolwr dylunio ac adeiladu i Gyngor Caerdydd.

Ysgrifennydd y Cwmni

Gareth Williams

Mae'n ymgynghorydd gyda chwmni Hugh James.

Mae'n arbenigwr ar ymglyfreitha masnachol a chyfraith chwaraeon. Arferai fod yn ddirprwy-farnwr ac yn gadeirydd Cymdeithas Cyfraith Fasnachol Cymru.

Mae'n gadeirydd bwrdd llywodraethwyr Prifysgol De Cymru, ac arferai fod yn gadeirydd bwrdd cyfarwyddwyr Coleg Brenhinol Cerdd a Drama Cymru.

Mae hefyd yn gyfarwyddwr anweithredol i Thomas Carroll Group plc ac yn un o ymddiriedolwyr Ymddiriedolaeth Elusennol Rygbi Cymru.

LLYWODRAETHU YN UNDEB RYGBI CYMRU

BWRDD GWEITHREDOL AR GYFER
Y CYFNOD A DDAETH I BEN AR 30 MEHEFIN 2017

Prif Weithredwr y Grŵp Martyn Phillips

Ymunodd â'r Grŵp yn 2015.

Mae'n aelod o Gyngor y Chwe Gwlad ac yn un o gyfarwyddwyr British Lions Designated Activity Company a Celtic Rugby Designated Activity Company.

Arferai fod yn Brif Weithredwr B&Q ac yn un o gyfarwyddwyr anweithredol Hydrogen Group plc.

Yn 2013 dyfarnwyd Doethuriaeth Anrhydeddus iddo gan Brifysgol Solent Southampton am ei wasanaeth i fyd busnes. Cafodd ei addysg yn Ysgol Ramadeg Abergwaun ac yn Athrofa Prifysgol Cymru Caerdydd cyn symud ymlaen i astudio yng Ngholeg Oxford Brookes a Choleg Templeton, Rhydychen.

Tra oedd yn yr ysgol enillodd gapiau rhyngwladol ar lefel y tîm dan 15, ac roedd yn aelod o garfan tîm dan 18 Ysgolion Cymru.

Pennaeth Perfformiad Rygbi Geraint John

Ymunodd â'r Grŵp yn 2015 a chafodd ei benodi'n Bennaeth Perfformiad Rygbi yn 2016.

Roedd wedi dychwelyd i Gymru ym mis Medi 2015 fel Rheolwr Datblygu Hyfforddwyr Elît y Grŵp. Cyn hynny, roedd wedi treulio 10 mlynedd yn gweithio dramor – gyda Rygbi Canada fel Rheolwr Perfformiad Uwch ac yna fel Prif Hyfforddwr y Tîm Saith Bob Ochr, cyn ymuno ag Undeb Rygbi Awstralia fel Cyfarwyddwr y Rhaglen Rygbi Saith Bob Ochr a Phrif Hyfforddwr Tîm Saith Bob Ochr y Dynion ym mis Mehefin 2014.

Mae'n gyn-hyfforddwr cynorthwyol Cymru, a bu'n hyfforddi hefyd yn Llanelli, Prifysgol Metropolitan Caerdydd a Gleision Caerdydd.

Bu'n chwarae i Gaerdydd a Llanelli, bu'n cynrychioli Cymru ar bob lefel ar gyfer ysgolion ac aeth yn ei flaen i chwarae i Dîm A Cymru.

Pennaeth Cyfranogiad Rygbi Ryan Jones

Ymunodd â'r Grŵp yn 2016.

Enillodd 75 o gapiau dros Gymru, bu'n gapten Cymru a bu'n chwarae i'r Llewod hefyd. Mae'n un o'r ychydig rai sydd wedi llwyddo i gipio'r Gamp Lawn dair gwaith wrth chwarae i Gymru (yn 2005, 2008 a 2012) a chwaraeodd ran allweddol hefyd pan lwyddodd chwaraewyr Cymru i ddal eu gafael ar dlws Pencampwriaeth y 6 Gwlad RBS yn 2013.

Bu'n gapten y Gweilch rhwng 2007 a 2010 ac mae ei lwyddiannau'n cynnwys ennill cystadleuaeth y Guinness Pro12 bedair gwaith.

LLYWODRAETHU YN UNDEB RYGBI CYMRU

BWRDD GWEITHREDOL AR GYFER
Y CYFNOD A DDAETH I BEN AR 30 MEHEFIN 2017

Pennaeth Marchnata Digidol a Chyfathrebu Mark Killingley

Ymunodd â'r Grŵp yn 2016.

Ymunodd â'r Bwrdd Gweithredol ar ôl bod yn gweithio i Undeb Rygbi Lloegr lle'r oedd yn Bennaeth Rheoli Cysylltiadau Digidol a Chysylltiadau â Chwsmeriaid. Yn y swydd honno, bu'n goruchwyllo'r gwaith o lansio gwefan Rygbi Lloegr ar ei newydd wedd yn ogystal â phlatfform digidol newydd i hybu cyfranogiad yn y gamp ar draws Lloegr cyn, yn ystod ac ar ôl Cwpan Rygbi'r Byd 2015.

Cyn ymuno ag Undeb Rygbi Lloegr, roedd yn Gyfarwyddwr Marchnata'r Gynghrair Bêl-droed Americanaidd Genedlaethol ("NFL"). Yno, roedd yn gyfrifol am bob gweithgarwch digidol a gweithgarwch marchnata a digwyddiadau arobryn a helpodd i sefydlu'r NFL yn y DU i'r fath raddau nes bod y timau'n chwarae llawer o gemau ac yn mwynhau cynulleidfaoedd teledu nas gwelwyd eu tebyg o'r blaen.

Bu'n chwarae rygbi i Glwb Amersham a Chiltern, Prifysgol Leeds a Swydd Buckingham.

Pennaeth Materion Cyfreithiol Rhodri Lewis

Ymunodd â'r Grŵp yn 2010.

Dechreuodd ar ei yrfa ym maes y gyfraith yn Freshfields Bruckhaus Deringer, sef cwmni rhwyngwladol o gyfreithwyr yn Llundain, cyn ymuno â'r adran gyfreithiol fasnachol yn UEFA (corff llywodraethu pêl-droed Ewrop, sydd â'i bencadlys yn y Swistir) lle bu'n gweithio'n bennaf ar faterion yn ymwneud â Chynghrair y Pencampwyr, Cynghrair Europa a Phencampwriaethau Pêl-droed Ewropeaidd UEFA.

Gadawodd UEFA i fod yn Uwch-gyfreithiwr Grŵp y Gymdeithas Bêl-droed, lle'r oedd yn gyfrifol am ystod eang o faterion cyfreithiol yn ymwneud â'r Gymdeithas Bêl-droed (gan gynnwys materion yn ymwneud â Chwpan y Byd FIFA 2010) a Stadiwm Wembley.

Yn 2015, cafodd ei enwi'n Gyfreithiwr Mewnol y Flwyddyn gan y cylchgrawn The Lawyer.

Bu'n chwarae rygbi drwy gydol ei gyfnod yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf a bu'n chwarae i dîm Dinas Powys, timau yn Llundain, Gwlad y Thai, Hong Kong, Awstralia a'r Swistir ac i Brifysgol Llundain.

Pennaeth Gwerthu a Marchnata'r Grŵp Craig Maxwell

Ymunodd â'r Grŵp yn 2010.

Ymunodd â'r Grŵp ar ôl bod gydag Under Armour lle'r oedd wedi bod yn gweithio ers 2008 fel Pennaeth Marchnata Chwaraeon yn y DU ac Iwerddon ar gyfer y cwmni dillad chwaraeon sydd â'i bencadlys yn yr Unol Daleithiau. Tra oedd gydag Under Armour, bu'n gweithio ar ymgyrch lansio esgidiau'r brand a chwaraeodd ran allweddol yn y gwaith o ymestyn brand Under Armour ar draws pob camp yn y DU ac Iwerddon.

Roedd wedi bod yn gweithio i'r Grŵp o'r blaen rhwng 2004 a 2008 mewn amryw swyddi yn y tîm lletygarwch, cyn cael ei benodi'n Rheolwr Nawdd y Grŵp.

Bu'n chwarae rygbi i Ysgol Gyfun Greenhill yn Ninbych-y-pysgod ac i Ddoc Penfro, Arberth a Dinbych-y-pysgod ar lefel hŷn.

Pennaeth Gweithrediadau Rygbi
Julie Paterson

Ymunodd â'r Grŵp yn 1989 a chafodd ei phenodi'n Bennaeth Gweithrediadau Rygbi yn 2016.

Roedd wedi bod yn Bennaeth Cydymffurfio'r Grŵp ers 2005 ac wedi bod yn gweithio cyn hynny mewn nifer o feysydd ar draws y busnes, lle bu'n ymdrin yn uniongyrchol â materion strategol a gweithredol a oedd yn ymwneud â rheoli rygbi ar lefel ryngwladol a rhanbarthol a rygbi ar lefel clybiau.

Mae'n gyfrifol am reoli'r system Contractau Deuol Cenedlaethol ac am weinyddu'r Cytundeb Gwasanaethau Rygbi, ac mae ei chylch gwaith yn cynnwys cymorth i glybiau, timau gweithrediadau, cysylltu â chyrrff eraill sy'n llywodraethu rygbi, a chysylltu â rhanddeiliaid, partneriaid neu gyrff cyswllt eraill megis Llywodraeth Cymru, Chwaraeon Cymru ac awdurdodau lleol.

Cyfarwyddwr Cyllid y Grŵp
Steve Phillips

Ymunodd â'r Grŵp yn 2007.

Ymunodd â'r Grŵp ar ôl bod yn gweithio i TBI, sef un o berchnogion meysydd awyr rhanbarthol mwyaf y byd. Yn ystod ei ddeng mlynedd gyda'r cwmni hwnnw, chwaraeodd ran weithredol yn y gwaith o gaffael meysydd awyr yn Belfast, Sweden, Luton Llundain, Bolifia, Costa Rica, Awstralia a Gogledd America.

Cafodd ei hyfforddi tra oedd gyda KPMG a chymhwysodd yn gyfrifydd siartredig yn 1989. Cyn hynny, bu'n Gyfarwyddwr Cyllid gyda Grŵp Tedcastle UK cyn ymuno â TBI fel Rheolwr Ariannol y Grŵp ac yna fel Cyfarwyddwr Cyllid y Grŵp.

Bu'n chwarae rygbi i Ysgol Gyfun Dyffryn Aman, Coleg Imperial Llundain, Prifysgol Llundain a Chlwb Rygbi'r Aman lle bu'n gaptin y tîm cyntaf.

Rheolwr y Stadiwm
Mark Williams

Ymunodd â'r Grŵp yn 2013.

Ymunodd â'r Grŵp yn dilyn gyrfa filwrol dros gyfnod o 20 mlynedd. Yn ystod y cyfnod hwnnw, cafodd ei ddyrchafu'n Lefftenant-cyrnol gyda'r Cymry Brenhinol. Bu'n gwasanaethu droeon yng Ngogledd Iwerddon, Bosnia, Kosovo ac Irac a chafodd ei arwisgo am ei weithredoedd wrth frwydro yn Irac yn 2007.

Yn ystod ei yrfa filwrol, daliodd swyddi milwrol uchel mewn amgylcheddau hyfforddi a rhyfela, a oedd yn cynnwys cyfnodau'n gweithio fel Dirprwy Brif Swyddog Bataliwn, Cadlywydd Cwmni a Phennaeth Staff Uned Frwydro gydag 2il Fataliwn y Cymry Brenhinol.

Bu'n chwarae rygbi i Goleg Castell-nedd, Glyn-nedd a'i Gatrawd.

YSGRIFAU COFFA

Emlyn P Davies (1922 – 2016)

Cyn iddo farw yn 94 oed, cyn-brop Aberafan oedd y person hynaf a oedd yn dal yn fyw ac a oedd wedi chwarae rygbi i Gymru. Cafodd Davies ei eni ym Mhort Talbot, a dysgodd chwarae rygbi yn Ysgol Ramadeg Maesteg gan fynd yn ei flaen i chwarae i Gwmafan, y Cymer a Glyncorrwg cyn ymuno ag Aberafan.

Ar ôl dechrau gweithio fel gwas swyddfa yng Ngwaith Dur Port Talbot, ymunodd â British Rail i weithio fel gyrrwr trenau ac yna fel rheolwr gorsaf. Bu'n gwasanaethu yn y Gwarchodlu Cartref yn ystod yr Ail Ryfel Byd fel dyn tân ar y rheilffyrdd.

Bu'n cynrychioli tîm rygbi'r Rheilffyrdd Prydeinig a chwaraeodd am gyfnodau byr i Abertawe a Maesteg. Chwaraeodd dros 50 gwaith i Sir Forgannwg, cynrychiolodd Crawshay's Welsh ac enillodd y cyntaf o'i ddau gap dros Gymru mewn gêm ym Mharc yr Arfau Caerdydd yn 1947 yn erbyn chwaraewyr Awstralia yn ystod eu taith. Enillodd ei ail gap yng ngêm olaf Pencampwriaeth y Pum Gwlad 1948 yn erbyn Iwerddon yn Belfast.

Bu Davies yn gapten Aberafan yn ystod tymor 1949/50 a daeth â'i yrfa i ben yn ôl yng Nglyncorrwg cyn ymuno â phwyllgor y clwb yn 1955.

David Nash (1939 – 2016)

David Nash oedd yr Hyfforddwr Cenedlaethol cyntaf i'w benodi gan URC.

Llwyddodd y blaenwr rheng ôl a fu'n chwarae i Goleg Addysg Caerdydd, Crymlyn, Glynebwy, Sir Fynwy a'r Barbariaid i ennill chwe chap dros Gymru, a theithiodd gyda'r Llewod i Dde Affrica yn 1962.

Yn 1967 cafodd ei benodi'n hyfforddwr cenedlaethol anrhydeddus cyntaf Cymru, dri mis ar ôl i URC benderfynu penodi Ray Williams yn Drefnydd Hyfforddi cyntaf.

Cafodd Nash ei eni yn Markham, a dysgodd chwarae rygbi yn Ysgol Ramadeg Hafod-y-Ddôl yn Nant-y-glo, gan ennill dau gap dros Ysgolion Uwchradd Cymru yn 1957 ac 1958.

Ar ôl cymhwyso'n athro yng Ngholeg Cyncoed, cafodd Nash ei benodi'n Gyfarwyddwr Hamdden yng Nghyngor Bwrdeistref Blaenau Gwent.

Bu'n rhaid iddo roi'r gorau i chwarae rygbi'n ifanc oherwydd salwch a gafodd ar daith y Llewod yn 1962.

Dim ond mewn dwy gêm y bu modd iddo chwarae ar y daith honno oherwydd y salwch. Roedd wedi gorfodi'r dewiswyr i fynd ag ef ar y daith ar ôl ei berfformiad ardderchog yn ei chweched gêm, a'i gêm olaf, dros Gymru yn erbyn Ffrainc yn 1962. Chwaraeodd ei gêm gyntaf dros Gymru yn y golled o 3-0 yn erbyn De Affrica yn 1960, a chwaraeodd ym mhob un o'r pedair gêm ym Mhencampwriaeth y Pum Gwlad 1961.

W R Evans (1934 – 2016)

Llwyddodd Roddy Evans – y clo a fu'n chwarae i Gaerdydd, Cymru a'r Llewod – i ennill 13 o gapiau dros Gymru, a chwaraeodd 18 o weithiau i'r Llewod ar y daith i Awstralia a Seland Newydd yn 1959 lle chwaraeodd ym mhedair o'r chwe gêm brawf. Enillodd gap glas dros Brifysgol Caergrawnt hefyd.

Cafodd ei eni ym Mhorth-cawl, a dysgodd chwarae rygbi yn Ysgol Ramadeg y Bont-faen gan ennill capiau dros dîm Ysgolion Cymru mewn buddugoliaethau yn erbyn Ffrainc a Lloegr yn 1953.

Enillodd ei gap glas dros Brifysgol Caergrawnt yn y gêm rygbi rhwng y brifysgol honno a Phrifysgol Rhydychen yn 1955, lle bu'n chwarae ochr yn ochr â David Marques a fyddai'n cydchwarae ag ef maes o law ar daith y Llewod. Bu'r ddau yn chwarae ochr yn ochr â'i gilydd mewn dwy gêm brawf ar y daith yn 1959, a gwnaethant deithio gyda'i gilydd i Dde America gyda charfan gyfun Rhydychen a Chaergrawnt yn 1956.

Chwaraeodd Roddy Evans i Gymru drwy gydol Pencampwriaeth y Pum Gwlad yn 1958 ac 1961, a chwaraeodd ei gêm olaf yn 1962 pan oedd yn 27 oed.

Ar daith y Llewod yn 1959 bu'n chwarae yn yr ail reng wrth ymyl ei gyd-Gymro, Rhys Williams, yn yr ail gêm brawf fuddugol yn Awstralia ac yn y tair gêm brawf gyntaf yn Seland Newydd. Profodd 12 buddugoliaeth yn ei 18 o gemau i'r Llewod, gan sgorio un cais.

Gareth Griffiths (1931 – 2016)

Roedd Gareth Griffiths yn un o'r arwyr ym muddugoliaeth ddiwethaf Cymru dros y Crysau Duon yn 1953. Cyn iddo farw, fe oedd y person olaf a oedd yn dal yn fyw ac a oedd wedi chwarae i dîm Caerdydd a llwyddodd hefyd i guro Seland Newydd ar eu taith yn 1953/54. Enillodd 12 cap dros Gymru a chwaraeodd i'r Llewod mewn tair gêm brawf yn ystod eu taith i Dde Affrica yn 1955.

Cafodd Griffiths ei eni ym Mhen-y-graig, a dysgodd chwarae rygbi yn Ysgol Uwchradd Sirol Porth gan ennill cap dros dîm dan 15 oed Cymru yn erbyn Lloegr yn 1946 pan oedd yn 14 oed.

Chwaraeodd ei gêm gyntaf dros Gymru yn y golled o 8-3 yn erbyn Lloegr yng Nghaerdydd yn 1953, ac aeth yn ei flaen i sgorio tri chais yn y tair gêm nesaf ym Mhencampwriaeth y Pum Gwlad. Enillodd bump o'i chwe chap cyntaf dros Gymru yn chwarae ar yr asgell, ac enillodd y gweddill fel canolwr. Enillodd bob un o'i dri chap dros y Llewod mewn gemau prawf yn Ne Affrica yn chwarae ar yr asgell.

Ar ôl taith y Llewod, aeth i Brifysgol Loughborough i arbenigo mewn Addysg Gorfforol. Treuliodd gyfnod byr yn addysgu, gan ddechrau ar ei yrfa yn Ysgol Gynradd Tonypany, ac yna aeth i weithio ym maes rheoli busnes.

John A Gwilliam (1923 – 2016)

John Gwilliam oedd un o gapteiniaid rygbi gorau Cymru erioed, a arweiniodd dîm Cymru i ddwy Gamp Lawn mewn tair blynedd yn yr 1950au. Arweiniodd dîm Cymru i fri mawr ym Mhencampwriaeth y Pum Gwlad yn 1950 ac 1952, a gorffennodd ei yrfa fel capten â chyfradd llwyddiant o 73% ar ôl sicrhau naw buddugoliaeth ac un gêm gyfartal mewn 13 o gemau.

Cafodd John Albert Gwilliam ei eni ym Mhontypridd, cafodd ei addysg yn Ysgol Trefynwy, enillodd gap dros dîm Bechgyn Ysgol Cymru yn ystod y rhyfel, ac yna aeth i Goleg y Drindod, Caergrawnt i astudio hanes. Treuliodd flwyddyn yng Nghaergrawnt yn 1941/42 cyn cael ei benodi'n swyddog yng Nghatrawd Frenhinol y Tanciau yn ystod yr Ail Ryfel Byd.

Daeth ei yrfa fel chwaraewr rygbi i ben yn 1954, ar ôl iddo fwynhau llwyddiant mewn un gêm arall pan helpodd dîm Cymru i guro'r Crysau Duon yn 1953. Y fuddugoliaeth honno o 13-8 ym Mharc yr Arfau Caerdydd oedd y tro diwethaf i dîm Cymru guro Seland Newydd. Chwaraeodd i Gymru mewn un gêm arall wedi hynny, yn y golled o 9-6 yn Twickenham, a rhoddodd y gorau i chwarae ddiwedd tymor 1953/54. Roedd wedi bod yn chwaraewr disglair i Brifysgol Caergrawnt, Crwydriaid Caeredin, Caerloyw, Casnewydd, Llanelli, y Barbariaid a Chymru.

Lloyd H. Williams (1933 – 2017)

Roedd cyn-gapten Cymru, Lloyd Williams, yn un o wyth o frodyr a chwaraeodd i Gaerdydd.

Cafodd ei eni yn Ffynnon Taf, yn fab i drimiwr glo. Enillodd 13 o gapiau dros Gymru fel mewnwr rhwng 1957 ac 1962, a chwaraeodd 310 o gemau i Gaerdydd ar ôl ei gêm gyntaf yn 1952. Bu'n gapten ar ei glwb a'i wlad gan ddilyn ôl troed un o'i frodyr hŷn i dîm Cymru, sef Bleddyn.

Ar ôl ymddeol ar ddiwedd ei 12fed tymor fel chwaraewr, bu'n aelod o bwyllgor Clwb Rygbi Caerdydd am 21 tymor o 1965/66 ymlaen.

Roedd yn un o'r mewnwyr talaf a ddewiswyd erioed i chwarae i Gymru, ac roedd ei basio chwim yn rhoi digon o le i'w olwyr symud. Chwaraeodd saith gwaith i Gymru ochr yn ochr ag un o'i gydchwaraewyr yng Nghaerdydd, Cliff Morgan.

Yn ogystal â chwarae i Gaerdydd a Chymru bu'n cynrychioli'r Awyrlu Brenhinol, y Lluedd Cyfun a'r Barbariaid hefyd. Roedd ar y fainc i Gaerdydd pan gafodd y Crysau Duon eu curo gan y tîm yn 1953 pan oedd Bleddyn – ei frawd – yn gapten, a chwaraeodd i'w glwb yn y gemau a gollwyd yn erbyn De Affrica yn 1960 a Seland Newydd yn 1963.

John Ernest Collins (1931 – 2017)

Enillodd cyn-asgellwr Aberafan 10 cap dros Gymru.

Yn ogystal Collins oedd pencampwr Cymru yn y sprint dros 440 llath yn 1952, a daeth yn ail ym mhencampwriaethau 1955. Chwaraeodd ei gêm gyntaf i Gymru yn erbyn Awstralia ym Mharc yr Arfau yn 1955 adeg dathlu pen-blwydd URC yn 75 oed.

Cafodd ei eni yn Aberafan, a dysgodd chwarae rygbi yn Ysgol Sant Joseff yn y dref ac yng nghlybiau Cwm-gwrach a Green Stars Aberafan. Yna, ymunodd â'r Dewiniaid ac aeth yn ei flaen i sgorio 122 o geisiau i'r clwb.

Roedd yn un o'r pedwar cap newydd a heriodd Awstralia yn 1958. Chwaraeodd yn erbyn Lloegr, yr Alban a Ffrainc ym Mhencampwriaeth y Pum Gwlad yn 1958, heriodd bob un o'r pedwar tîm – gan gynnwys Iwerddon – yn 1959, chwaraeodd yn erbyn Lloegr yn 1960 ac enillodd ei gap olaf yn erbyn Ffrainc yn 1961. Yn y 10 gêm brawf y bu'n chwarae ynddynt, cyfrannodd at bedair buddugoliaeth ac at un gêm gyfartal.

Ar ôl gweithio fel codwr dur yng Ngwaith Dur Abaty Margam, aeth i weithio fel tafarnwr a bu'n rhedeg bar yn Majorca am gyfnod. Treuliodd weddill ei oes yn Aberafan ac roedd yn gymeriad hynod o boblogaidd o amgylch y dref, yn enwedig yn y clwb rygbi.

John Faull (1933 – 2017)

Roedd John Faull yn un o'r Llewod enwog a helpodd i guro Seland Newydd yn Auckland yn 1959.

Roedd yn fab i Wilf Faull, cyn-ddyfarnwr rhyngwladol a chyn-Lywydd URC, ac roedd yn wythwr yn nhîm enwog y Llewod a gurodd y Crysau Duon yn Auckland.

Cafodd ei eni yn Nhreforys, cafodd ei addysg yn Ysgol Bromsgrove lle bu'n chwarae fel canolwr, ac yna aeth i gyflawni ei wasanaeth milwrol yn y Llynges Frenhinol lle bu'n chwarae fel cefnwr. Chwaraeodd yn erbyn y Crysau Duon yn ei drydedd gêm yn unig i Abertawe pan oedd yn 20 oed. Penderfynodd Abertawe ei roi yng nghanol y cae er mwyn defnyddio ei sgiliau taclo a chicio. Sgoriodd 52 o bwyntiau mewn 20 gêm ymysg yr olwyr y tymor hwnnw, cyn symud i'r rheng ôl ar gyfer ymgyrch 1954/55. Chwaraeodd i Abertawe yn erbyn y Walabïaid yn 1958 a'r Sbringbocs yn 1960, ac erbyn diwedd ei yrfa roedd wedi sgorio 359 o bwyntiau mewn 211 o gemau i'r clwb dros gyfnod o 10 tymor ac roedd yn gapten y tîm yn 1962/63.

Chwaraeodd ei gêm gyntaf o'i 12 gêm i Gymru yn y rheng ôl, yn un o'r pedwar cap newydd yn y fuddugoliaeth o 6-5 dros Iwerddon yn Nghaerdydd yn 1957.

Cyril R Roberts (1930 – 2017)

Chwaraeodd Cyril Roberts, yr asgellwr chwim o Gastell-nedd, ddwywaith i Gymru yn 1958.

Dechreuodd ar ei yrfa ym Mryn-coch, a fe oedd y cyntaf o saith o chwaraewyr o'r clwb a ddewiswyd i chwarae i Gymru. Ond daeth i enwogrwydd ar y Gnoll lle sgoriodd 91 o geisiau mewn dros 200 o gemau i Grysau Duon Cymru.

Sgoriodd saith cais yn ystod ei dymor cyntaf yn 1953/54, sgoriodd 20 yn ystod y tymor canlynol, a'r penllanw oedd sgorio 21 cais yn ystod tymor 1956/57. Chwaraeodd i Dîm Cyfun Castell-nedd ac Aberafan a gollodd o 5-3 yn erbyn y Walabïaid yn 1957/58.

Gwnaeth ei farc yn ei gêm gyntaf i Gymru drwy sgorio cais yn erbyn Iwerddon yn Lansdowne Road mewn buddugoliaeth o 9-6. Roedd yn un o naw o Gymry a ddewiswyd ar gyfer taith 1959, a chwaraeodd mewn pedair o'r chwe gêm brawf – un yn Awstralia a thair yn Seland Newydd. Chwaraeodd 20 o weithiau i gyd.

Sgoriodd ddau gais yn ei gêm gyntaf i'r Llewod yn Sydney ac roedd yn aelod o'r tîm a sicraodd fuddugoliaeth o 17-

6 yn y gêm brawf gyntaf dros y Walabïaid yn Brisbane. Yna, chwaraeodd mewn tair o'r pedair gêm brawf yn Seland Newydd.

Aeth yn ei flaen i chwarae i dîm Castell-nedd Athletig a Llansawel, a bu'n gefnogwr selog i dîm ei dref enedigol.

Cyril Davies (1936 – 2017)

Roedd Cyril Davies yn un o chwaraewyr mwyaf dawnus ei genhedlaeth ac yn glasur o ganolwr i Lanelli, Abertawe a Chaerdydd, a mwynhaodd bum buddugoliaeth ac un gêm gyfartal yn ei saith gêm i Gymru.

Cafodd ei eni yn Rhydaman, a chwaraeodd i dîm dan 15 oed Ysgolion Cymru, tîm Ysgolion Hŷn Cymru a chlwb ei dref enedigol – Rhydaman – cyn chwarae ei gêm gyntaf o 39 i Gaerdydd, yn erbyn Penarth yn 1955. Chwaraeodd bedair gêm i Abertawe – dwy yn 1954/55 a dwy yn 1956/57 – a chwaraeodd ei gêm gyntaf i Lanelli ar Barc y Strade yn 1956.

Enillodd ei gap cyntaf o saith dros Gymru – yn ystod cyfnod o bum mlynedd – mewn buddugoliaeth dros Iwerddon ym Mharc yr Arfau, ac ymddangosodd am y tro olaf ar y llwyfan rhyngwladol mewn buddugoliaeth dros Loegr ym Mharc yr Arfau yn 1960.

Chwaraeodd i Rydaman yn ystod tymor 1964/65, ac yna daeth yn hyfforddwr yn y clwb gan chwarae ar fyr rybudd am y tro olaf pan oedd yn 40 oed, yn erbyn Green Stars Aberafan yn 1976.

Elli Norkett (1996 – 2017)

Cafodd Elli Norkett ei geni yn Ribchester, a chafodd ei lladd yn drasig mewn damwain ffordd, a hithau ond yn 20 oed. Ar y pryd, roedd yn ei blwyddyn olaf yn astudio ar gyfer gradd mewn datblygiad chwaraeon ym Mhrifysgol Metropolitan Caerdydd.

Roedd Elli yn wych ar yr asgell, a hi oedd y chwaraewr ieuaf ym mhencampwriaeth Cwpan Rygbi'r Byd i Ferched yn 2013, a gynhaliwyd yn Ffrainc. Yn ogystal ag ennill pedwar cap hŷn, bu hefyd yn chwarae rygbi saith bob ochr i Gymru a Myfyrwyr Prydain Fawr.

Yma yng Nghymru, bu'n chwarae i Dîm Merched Abertawe a'r Gweilch a chwaraeodd mewn dwy o gemau terfynol Chwaraeon Prifysgolion a Cholegau Prydain yn Twickenham tra oedd yng Nghaerdydd. Yn ogystal â bod yn chwaraewr medrus, roedd Elli hefyd yn hyfforddwr cymunedol yn rhanbarth y Gweilch ac yn gweithio gyda'r genhedlaeth nesaf o bobl ifanc yn y rhanbarth.

PARTNERIAID MASNACHOL

Prif Bartneriaid

Partneriaid Swydddogol

Partneriaid Darlledu Swydddogol

Cyflenwyr Swydddogol

WELSH RUGBY UNION LIMITED & MILLENNIUM STADIUM PLC

STADIWM PRINCIPALITY, HEOL Y PORTH, CAERDYDD CF10 1NS
FFÔN: 08442 491 999 FAX: 029 2082 2474 E-BOST: INFO@WRU.CYMRU WRU.CYMRU